

KULTURA I EDUKACJA

**Najważniejsze działania Samorządu Województwa
Łódzkiego**

Raport za 2011 rok

Łódź 2012

SPIS TREŚCI

I. MAPA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO Z PODZIAŁEM NA POWIATY

II. MECENAT

1. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
  - 1.1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2011 rok
  - 1.2. Otwarty konkurs na realizację zadań z zakresu organizacji festiwalu
  - 1.3. Otwarty konkurs na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego
  - 1.4. Tryb pozakonkursowy
2. STYPENDIA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
  - 2.1. Stypendia Artystyczne
  - 2.2. Stypendia Naukowe
3. NAGRODY MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
  - 3.1. Nagrody w dziedzinie kultury
  - 3.2. Nagrody w dziedzinie edukacji
4. OCHRONA ZABYTKÓW
  - 4.1. Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim
  - 4.2. Konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego

III. PROGRAMY REALIZOWANE PRZY UDZIALE ŚRODKÓW UE – działania na rzecz Regionu

1. Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej
2. Animator Kultury
3. Łódzkie intelektualne
4. Projekty realizowane przez placówki oświatowe

IV. INSTYTUCJE KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – działania na rzecz Regionu

1. Wyniki finansowe i działalność merytoryczna instytucji kultury samorządu województwa łódzkiego w 2011 roku.
2. Działania instytucji kultury samorządu województwa łódzkiego na rzecz rozwoju kultury w Regionie – prezentacja wybranych projektów:
  - 2.1. Portal internetowy „Region Kultury”
  - 2.2. VI etap projektu „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego”
  - 2.3. XII Festiwal Filharmonii Łódzkiej Kolory Polski
  - 2.4. Sceny Regionalne Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi,
  - 2.5. Program Rozwoju Bibliotek w województwie łódzkim w 2011 roku,
  - 2.6. Program Biblioteka +: „Szkolenia dla bibliotekarzy” i „infrastruktura bibliotek”,
  - 2.7. Złoty Ekslibris,
  - 2.8. Bibliografia Regionalna i Biblioteka Cyfrowa – Regionalia Ziemi Łódzkiej.

3. Modernizacja infrastruktury w instytucjach kultury samorządu województwa łódzkiego:
  - 3.1. Przebudowa obiektu Teatru Wielkiego w Łodzi,
  - 3.2. Wykonanie i montaż organów w Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina,
  - 3.3. Rewitalizacja obiektu mieszczącego siedzibę główną Muzeum Sztuki w Łodzi,
  - 3.4. Modernizacja rezydencji Księża Młyn - siedziby Muzeum Sztuki w Łodzi,
  - 3.5. Modernizacja pomieszczeń Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi,
  - 3.6. Realizacja projektu „Tum – perła romańskiego szlaku” przez Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi,
  - 3.7. Modernizacja pomieszczeń Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi,
  - 3.8. Modernizacja sali kolumnowej w Łódzkim Domu Kultury.

V. PROJEKTY Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY KULTURY DOFINANSOWANE Z REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO I PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

VI. SAMORZĄDOWE PLACÓWKI OŚWIATOWE – działania na rzecz Regionu

1. Dostosowanie oferty edukacyjnej i bazy dydaktycznej placówek oświatowych do potrzeb regionu
2. Organizacja konferencji naukowych:
  - 2.1. „Współczesna edukacja zawodowa a Europejskie i Krajowe Ramy Kwalifikacji”
  - 2.2. „Uwierz w promocję. Budowanie wizerunku biblioteki w środowisku oświatowym” - promocja Bibliotek
  - 2.3. „Międzynarodowa współpraca w obszarze edukacji na terenie województwa łódzkiego”
  - 2.4. „Europejska Konferencja Kadry Kierowniczej Oświaty”
  - 2.5. „Współczesne kierunki edukacyjne i praktyka nauczycielska”
3. Współpraca Województwa Łódzkiego z przedsiębiorcami:
  - 3.1. „Bełchatowsko – Kleszczowski Park Przemysłowo – Technologiczny „ Sp. z o.o.
  - 3.2. „STO – ISPO” Sp. z o.o.
  - 3.3. „J&AS Aero Design” Sp. z o.o. oraz „Bartolini Air” Sp. z o.o.
  - 3.4. Współpraca międzynarodowa poprzez udział placówek oświatowych w programach unijnych: Grundtvig i Comenius Regio
4. Wojewódzki Konkurs Ratownictwa Medycznego
5. Działalność edukacyjna Bibliotek Pedagogicznych
6. Działalność edukacyjna zakładów kształcenia nauczycieli
7. Działalność edukacyjna WODN

VII. PROGRAM ROZWOJU KULTURY

1. Diagnoza do programu rozwoju kultury województwa łódzkiego (we współpracy z Biurem Planowania Przestrzennego WŁ)
2. Regionalny Kongres Kultury

VIII. DZIAŁANIA DEPARTAMENTU W LICZBACH

IX. ZAŁĄCZNIKI

I. MAPA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO Z PODZIAŁEM NA POWIATY

II. MECENAT

1. ORGANIZACJE POZARZĄDZOWE

1.1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie z zapisami art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Samorząd Województwa Łódzkiego w dniu 26 października 2010 r. uchwalił roczny program współpracy samorządu województwa łódzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2011.

W dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, za priorytetowe w programie zostało uznane wzbogacanie oferty kulturalnej województwa łódzkiego oraz pielęgnowanie i rozwój polskiej tradycji kulturowej w województwie łódzkim.

Realizacja tego priorytetu odbywała się poprzez:

- wzbogacenie oferty kulturalnej województwa łódzkiego i jego promocję na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej,
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia uczestnictwa mieszkańców województwa łódzkiego w kulturze,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze kultury
- kształtowanie tożsamości kulturowej mieszkańców województwa łódzkiego
- wspieranie w województwie łódzkim rozwoju przemysłów kreatywnych w sektorze kultury, rozumianych jako działania, które mają swoje źródło w indywidualnej kreatywności i talencie oraz mają potencjał tworzenia nowych miejsc pracy przez produkcję i eksploatację własności intelektualnych.

1.2. Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych województwa łódzkiego w zakresie organizacji festiwali w dziedzinie kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego

W 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego ogłosił dwa otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadań publicznych województwa łódzkiego.

W dniu 29.12.2010 r. został ogłoszony konkurs, zakładający wsparcie organizacji festiwali w dziedzinie kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego, których wykonanie zaplanowano w 2011 r.

W celu zapoznania oferentów z warunkami konkursów, w dniu 5.01.2011 r. zostało zorganizowane spotkanie informacyjne, na którym przedstawiono szczegółowe zasady uczestnictwa w konkursach oraz zaprezentowano przykładowo wypełnioną ofertę. Udzielano również odpowiedzi na pytania zadawane przez uczestników. W spotkaniu wzięło udział około 90 osób.

Na wsparcie realizacji ww. zadań przeznaczono kwotę **1 300 000 zł**. Nabór ofert w konkursie trwał od 29 grudnia 2010 r. do 24 stycznia 2011 r. W odpowiedzi na ogłoszenie, złożono **77** ofert. Był to wynik o 9 ofert lepszy niż w 2010 r.

W 2011 r. Departament Kultury i Edukacji po raz pierwszy dał oferentom biorącym udział w konkursie możliwość uzupełnienia błędów formalnych. Do błędów podlegających jednorazowej poprawie należały:

- 1) brak podpisów i pieczętek pod ofertą;
- 2) brak załączników (KRS, statut organizacji, sprawozdanie merytoryczne, sprawozdanie finansowe, oświadczenia o braku zobowiązań wobec US i ZUS, umowa partnerska);
- 3) błędy rachunkowe w kosztorysie.

Do poprawienia ww. błędów zostało wezwanych 45 podmiotów, z których wszystkie uzupełniły wskazane błędy. Negatywnie pod względem formalnym została oceniona jedna oferta, która nie spełniała warunków ogłoszonego konkursu (przedstawione zadanie nie było festiwalem mającym istotne znaczenie dla polskiej i regionalnej kultury i sztuki oraz ich krajowej i zagranicznej promocji).

Do najczęstszych błędów należał brak załączników oraz błędy rachunkowe w kosztorysie. Oferenci popełniali często omyłki pisarskie.

Do oceny merytorycznej zostało zakwalifikowanych **76** ofert, które były oceniane przez komisję konkursową. Szczegółowy opis finansowy ofert złożonych w konkursie przedstawia poniższa tabela.

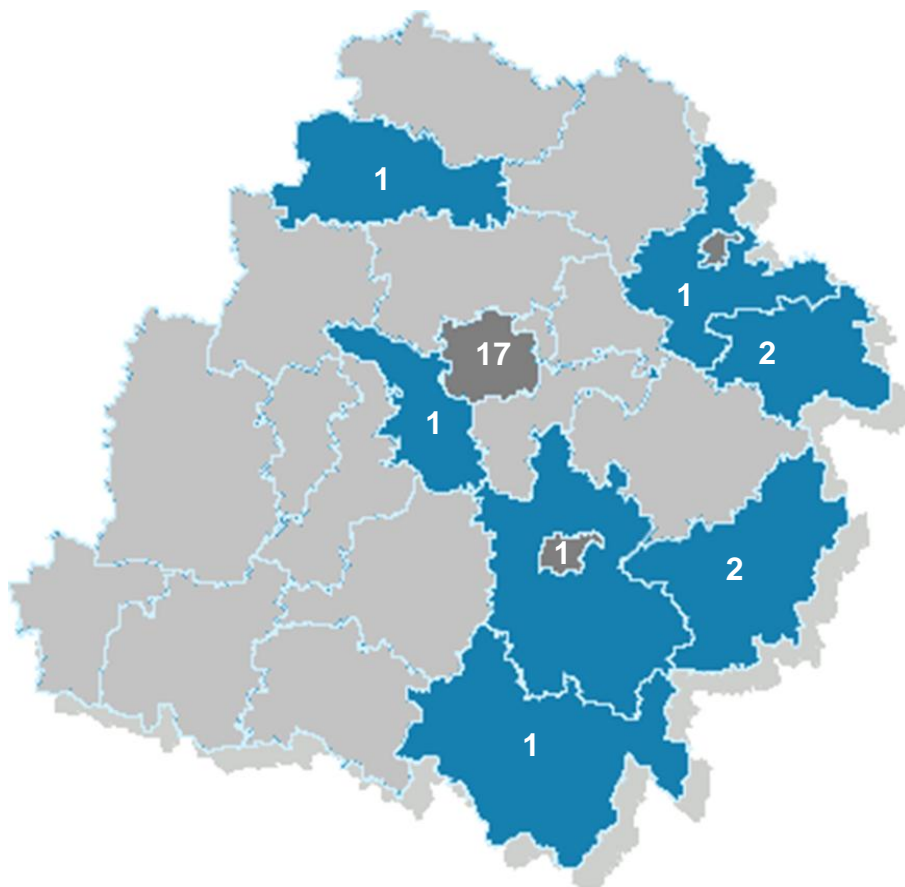
	Organizacja w kraju i za granicą festiwali mających istotne znaczenie dla polskiej i regionalnej kultury i sztuki oraz ich krajowej i zagranicznej promocji, w tym fundowanie nagród
Planowana wysokość dotacji	1 300 000 zł
Liczba ofert złożonych w konkursie	77
Całkowity koszt realizacji zadań zgłoszonych do konkursu	12 654 651,70 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	5 689 863 zł
Liczba ofert zweryfikowanych pozytywnie	76
Całkowity koszt realizacji zadań zgłoszonych do konkursu	12 639 726,70 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	5 679 863 zł

Oferty, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej stanowiły 98,70 % wszystkich ofert zgłoszonych do konkursu. Jest to najwyższy odsetek poprawnych ofert w historii konkursów z obszaru kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, organizowanych przez Zarząd Województwa Łódzkiego. Było to rezultatem przede wszystkim możliwości poprawy błędów formalnych. Z drugiej strony zauważalna była mniejsza staranność w przygotowaniu wniosków, wynikająca najprawdopodobniej ze świadomości możliwości skorygowania przedstawionej oferty.

W dniu 23.02.2011 r. odbyło się posiedzenie komisji konkursowej, która podjęła decyzję o pozytywnym zaopiniowaniu **26** ofert, którym udzielono łącznej dotacji w wysokości **1 300 000 zł**.

W dniu 3 marca 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego rozstrzygnął otwarty konkurs ofert, przychylając się do rekomendacji komisji konkursowej i przyznał 26 dotacji na łączną kwotę 1 300 000 zł. Wykaz zadań, które otrzymały dotację w konkursie przedstawia załącznik nr ...

Mapa rozlokowania dotacji w województwie łódzkim (liczba dotacji w powiecie) – konkurs na organizację festiwalu w dziedzinie kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego

Organizacja festiwalu największym powodzeniem cieszyła się stolicy regionu. Potwierdziło to tezę, że Łódź jest miastem festiwalu. W regionie, jedynie w dwóch powiatach, zorganizowano po dwa festiwale przy udziale środków otrzymanych w otwartym konkursie ofert z budżetu województwa łódzkiego. W kolejnych pięciu zorganizowano po jednym festiwalu. Uderzający jest brak festiwalu w zachodniej i północnej (z wyjątkiem powiatu poddębickiego) części naszego województwa, co można tłumaczyć ogólnie mniejszą aktywnością organizacji pozarządowych w tej części regionu. Jednocześnie zauważalne jest, że imprezy o randze festiwalu są przede wszystkim organizowane w miastach, gdzie są zarówno elementem działalności kulturotwórczej, jak i promocyjnej.

Umowy na realizację zadań dofinansowanych przez Samorząd Województwa Łódzkiego podpisało **25** podmiotów. Z podpisania umowy zrezygnowało Łódzkie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego, które nie podjęło się realizacji „VIII Międzynarodowego Konkursu im. Karola Szymanowskiego”. Ostatecznie Województwo Łódzkie udzieliło dotacji na kwotę **1 200 000 zł**.

Charakterystyczne, co potwierdzają doświadczenia z konkursów z lat wcześniejszych, że pomimo przyznania dotacji w kwocie niższej niż wnioskowana, umowy na realizację zadań z udziałem środków z budżetu województwa łódzkiego podpisały prawie wszystkie podmioty, którym przyznano dotację (nawet w przypadku Towarzystwa Muzycznego im. Karola Szymanowskiego przyczyną rezygnacji z przyznanej dotacji był brak deklarowanego wkładu własnego, a nie wysokość przyznanej dotacji). Potwierdza to konkluzję, że budżety zadań są przeszacowane i bardzo często są one możliwe do zrealizowania za mniejsze środki.

1.3. Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych województwa łódzkiego w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

Wraz z ogłoszeniem konkursu na organizację festiwali, Zarząd Województwa Łódzkiego ogłosił konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Łódzkiego w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Przedmiotem konkursu było wsparcie realizacji **4 rodzajów zadań publicznych**:

1. Upowszechnianie wiedzy i podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców województwa łódzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń historycznych związanych z regionem łódzkim (priorytetowo traktowane były przedsięwzięcia upamiętniające i upowszechniające wiedzę o Bitwie Łódzkiej 1914 r);
2. Upowszechnianie tradycyjnej kultury regionu łódzkiego;
3. Upowszechnianie kultury regionu łódzkiego w kraju i za granicą, realizowane wspólnie z artystami i organizacjami kulturalnymi z krajów członkowskich UE i spoza UE (priorytetowo traktowane były projekty realizowane w ramach programu kulturalnego polskiej prezydencji w radzie Unii Europejskiej, odbywające się w jednej z 10 stolic europejskich: Bruksela, Berlin, Paryż, Londyn, Madryt, Kijów, Mińsk, Moskwa, Pekin, Tokio lub w jednym z polskich centrów prezydentury: Sopot, Gdańsk, Wrocław, Poznań, Kraków, Warszawa);
4. Promocja i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie przedsiębiorczości w sektorze kultury.

Na wsparcie realizacji ww. zadań przeznaczono kwotę **700 000 zł**. Nabór ofert w konkursie trwał od 29 grudnia 2010 r. do 24 stycznia 2011 r. W odpowiedzi na ogłoszenie, złożono **81** ofert.

Podobnie jak w konkursie na wsparcie organizacji festiwali, tak i w tym konkursie oferenci mieli możliwość dokonania jednokrotnej poprawki błędów polegających na:

- 1.1. braku podpisów i pieczętek pod ofertą;
- 1.2. braku załączników (KRS, statut organizacji, sprawozdanie merytoryczne, sprawozdanie finansowe, oświadczenia o braku zobowiązań wobec US i ZUS, umowa partnerska);
- 1.3. błędach rachunkowych w kosztorysie.

Do poprawienia ww. błędów zostało wezwanych 36 podmiotów, z których wszystkie uzupełniły wskazane błędy. Negatywnie pod względem formalnym została oceniona jedna oferta, która nie spełniała warunków ogłoszonego konkursu (oferta została złożona przez podmiot nieuprawniony do wzięcia udziału w konkursie – instytucja kultury).

Do oceny merytorycznej zostało zakwalifikowanych **80** ofert, które były oceniane przez komisję konkursową. Szczegółowy opis finansowy ofert złożonych w konkursie przedstawia tabela.

	Zadanie nr 1	Zadanie nr 2	Zadanie nr 3	Zadanie nr 4	Suma
Planowana wysokość dotacji	200 000 zł	200 000 zł	200 000 zł	100 000 zł	700 000 zł
Liczba ofert złożonych w konkursie	41	29	6	5	81
Całkowity koszt realizacji zadań zgłoszonych do konkursu	4 049 746,50 zł	1 044 671 zł	956 805 zł	309 774 zł	6 360 996,50 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	1 865 950 zł	800 378 zł	319 605 zł	218 125 zł	3 204 058 zł

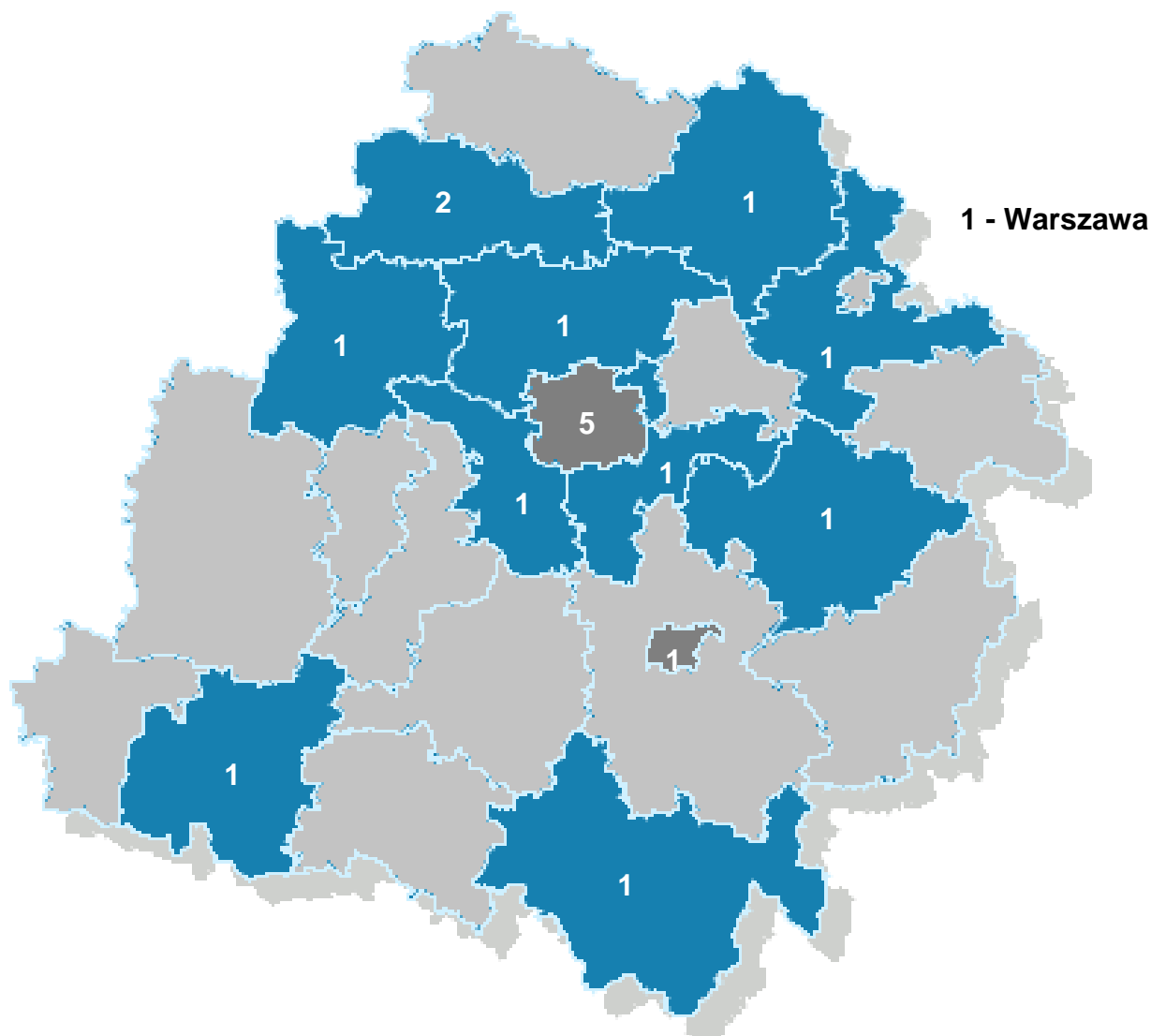
Liczba ofert zweryfikowanych pozytywnie	41	28	6	5	80
Całkowity koszt realizacji zadań zgłoszonych do konkursu	4 049 746,50 zł	988 671 zł	956 805 zł	309 774 zł	6 304 996,50 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	1 865 950 zł	755 378 zł	319 605 zł	218 125 zł	3 159 058 zł

Oferty, które pozytywnie przeszły etap oceny formalnej stanowiły 98,77 % wszystkich ofert zgłoszonych do konkursu. Podobnie jak w przypadku konkursu festiwalowego, odsetek ofert poprawnych pod względem formalnym był najwyższy z dotychczasowych konkursów. W przypadku tego konkursu, jakość przygotowanych ofert była lepsza (36 poprawek na 81 ofert) niż ofert złożonych w konkursie festiwalowym (45 poprawek na 77 ofert). Wziąwszy pod uwagę fakt, że oferty festiwalowe mają za zadanie organizację imprez złożonych, których przygotowanie trwa niejednokrotnie kilka miesięcy, a koszty ich organizacji są bardzo wysokie, tak duża liczba błędów formalnych świadczy niestety o niedbałości oferentów o rzetelne i poprawne przygotowanie swoich ofert.

W dniu 23.02.2011 r. odbyło się posiedzenie komisji konkursowej, która podjęła decyzję o pozytywnym zaopiniowaniu **18** ofert, którym udzielono łącznej dotacji w wysokości **580 000 zł**.

W dniu 3 marca 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego rozstrzygnął otwarty konkurs ofert, przychylając się do rekomendacji komisji konkursowej i przyznał 18 dotacji na łączną kwotę 580 000 zł. Wykaz zadań, które otrzymały dotację w konkursie przedstawia załącznik nr ....

Mapa rozlokowania dotacji w województwie łódzkim (liczba dotacji w powiecie) – konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Łódzkiego w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

W omawianym konkursie dominacja stolicy regionu nie była już tak wyraźna jak w przypadku konkursu festiwalowego. Również liczba powiatów, w których dofinansowano organizację imprezy kulturalnej, była wyższa niż w przypadku konkursu na organizację festiwalu (12 powiatów przy 9 w konkursie festiwalowym). Ukierunkowanie wsparcia na organizację przedsięwzięć dotyczących historii i kultury tradycyjnej regionu zaktywizowało podmioty w całym województwie, które licznie odpowiadały na ogłoszenie konkursowe. Szczególnie północna część województwa, praktycznie nieobecna w konkursie festiwalowym, zaproponowała organizację ciekawych przedsięwzięć. Niestety, nie można tego samego powiedzieć o południowo-zachodniej części naszego regionu, w której jedynie do powiatu wieluńskiego trafiła dotacja z budżetu województwa łódzkiego. Mniejsza aktywność tego obszaru w dziedzinie działalności kulturalnej jest zauważalna do lat, co jest wynikiem generalnie mniejszej aktywności organizacji pozarządowych w tym regionie.

Konkurs ten pokazał również, że region znacznie lepiej radzi sobie z organizacją mniejszych imprez, opartych na lokalnej tradycji i dziedzictwie historycznym. Problemem jest organizacja imprez dużych o zasięgu krajowym czy międzynarodowym, w których konieczne jest pozyskiwanie środków finansowych z różnych źródeł.

Umowy na realizację zadań dofinansowanych przez Samorząd Województwa Łódzkiego podpisało **15** podmiotów. Z podpisania umowy zrezygnowały:

- Stowarzyszenie Teatralne „Chorea”, które nie podjęło się realizacji zadania „Dance United/Chorea Łódź 2011”
- Łódź Art Center, które nie podjęło się realizacji zadania „Łódź you like to be creative? Biznes i kultura – inspiracje”.

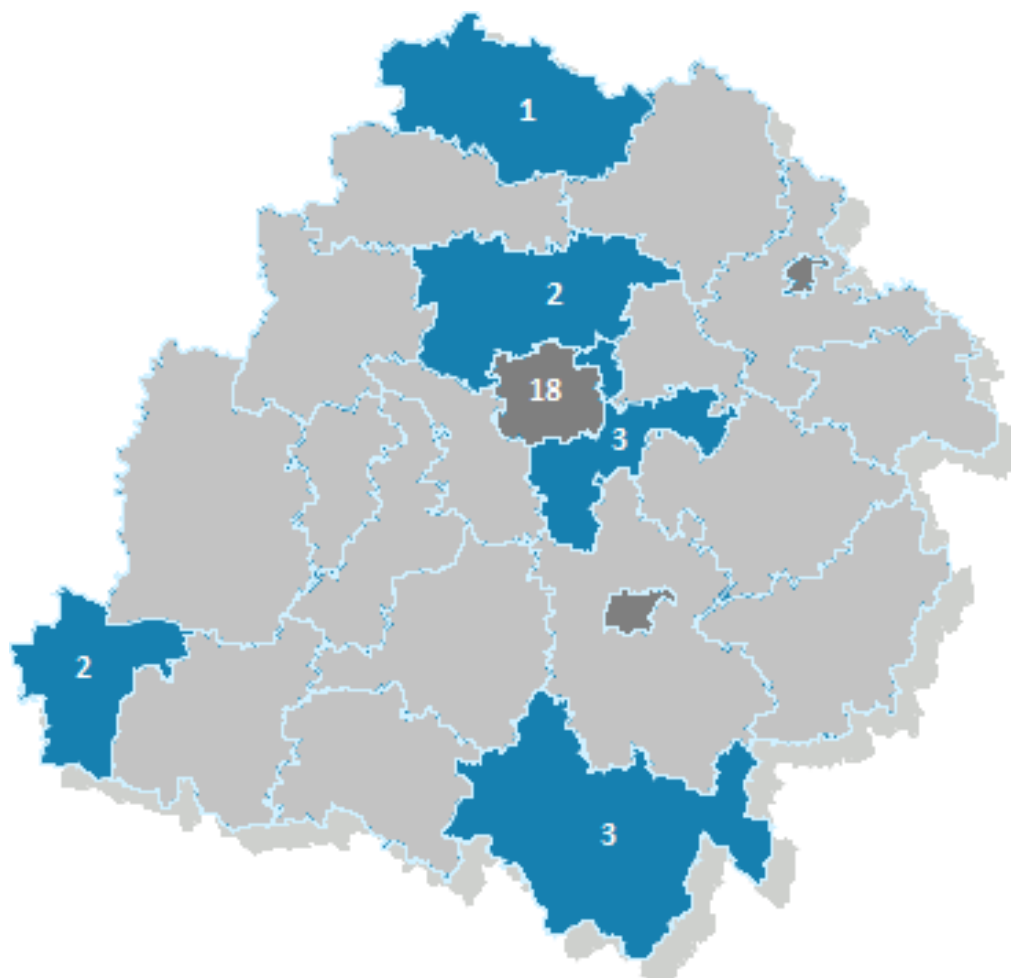
Dodatkowo, Fundacja „Pro Historia” nie podjęła się realizacji zadania „Łódzki Teatr Historii”, jednocześnie nie przedstawiła pisemnej rezygnacji z otrzymanej dotacji. Ostatecznie Województwo Łódzkie udzieliło dotacji na kwotę **425 000 zł**.

Podobnie, jak w przypadku konkursu festiwalowego, tak i w konkursie na realizację zadań w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przyczyną rezygnacji z realizacji zadania nie była niższa przyznana dotacja. W dwóch przypadkach o wycofaniu oferentów z realizacji zadania zdecydował brak zadeklarowanego wkładu własnego, a w jednym przyczyną było wycofanie się ze współrealizacji zadania kluczowego dla organizatora partnera. Podsumowując, podobnie jak w przypadku konkursu festiwalowego, budżety dofinansowanych imprez okazały się przeszacowane, a zadania były możliwe do zrealizowania w przedstawionym kształcie za niższe środki.

1.4. Tryb pozakonkursowy

Środki finansowe, niewykorzystane w konkursie na realizację zadań w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz te, który zostały niepodjęte przez oferentów, zostały przekazane na **realizację zadań w trybie pozakonkursowym**. W trybie tym organizacje pozarządowe złożyły **79** wniosków, z których za celowe Zarząd Województwa Łódzkiego uznał wsparcie **29** na łączną kwotę **274 529,13 zł**. Wykaz zadań dofinansowanych przedstawia załącznik nr ....

Mapa rozlokowania dotacji w województwie łódzkim (liczba dotacji w powiecie) – tryb pozakonkursowy

Tryb pozakonkursowy, zastosowany przez Samorząd Województwa Łódzkiego w 2011 r. po raz pierwszy, dał możliwość realizacji 29 zadań z obszaru kultury. Były to w większości wydarzenia małe, o znaczeniu głównie lokalnym, skierowane do niewielkiej grupy odbiorców. Spośród 29 udzielonych dotacji, 28 było dotacjami na wsparcie realizacji zadania, a 1 na powierzenie.

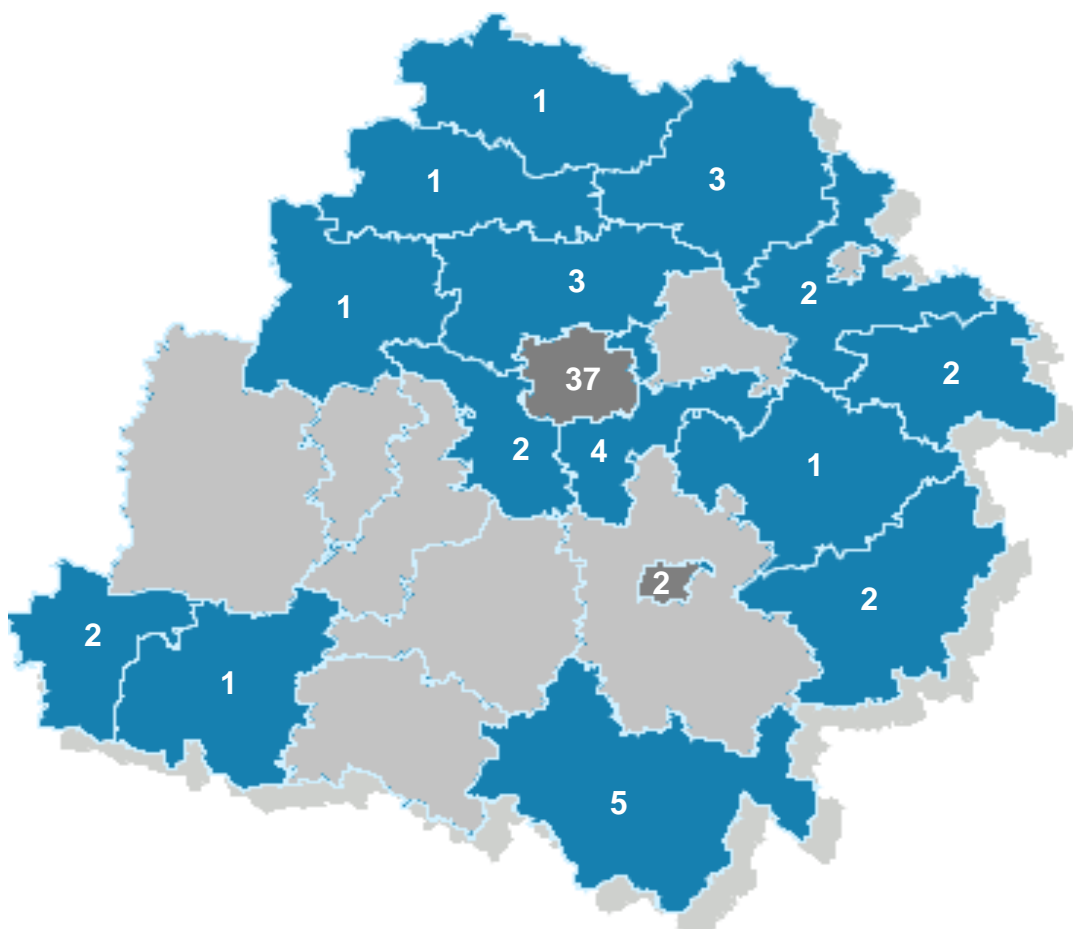
Tryb ten, pomimo zalety, jaką było stosunkowo łatwe i szybkie przekazanie dotacji, okazał się jednak mało skutecznym narzędziem realizacji polityki kulturalnej województwa łódzkiego. Składane wnioski bardzo często zawierały zbyt mało informacji na temat zakresu i celu realizowanego zadania, będąc niejednokrotnie jedynie szkicem planowanych działań. Nagminne okazało się zbyt krótkie określanie terminu realizacji przedsięwzięcia, co skutkowało koniecznością wydatkowania przyznanej dotacji w terminie nawet jednego dnia. Podstawową wadą tego trybu okazała się jednak niemożliwość rzetelnej i kompleksowej oceny złożonych wniosków, zwłaszcza na tle innych. Brak konieczności, a *de facto* i możliwości powoływania komisji do oceny złożonych wniosków, wymusił konieczność oceny przedstawionych wniosków jedynie przez pracowników Departamentu Kultury i Edukacji. Praktykowane przy ocenie zadań konkursowych dopraszanie ekspertów do udziału w pracach komisji, tu nie mogło być zastosowane. Dodatkowo, niemożność równoczesnego porównania poziomu i jakości złożonych wniosków, będąca wynikiem braku jednego terminu ich składania, sprawiła, że wnioski, które zostały złożone pod koniec roku musiały zostać rozpatrzone negatywnie tylko z powodu braku środków finansowych, mimo że ich zawartość merytoryczna była niejednokrotnie wyższa niż wniosków dofinansowanych wcześniej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że tryb pozakonkursowy okazał się narzędziem mało skutecznym, łamiącym zasadę równego traktowania wszystkich podmiotów, którego stosowanie rodziło wiele wątpliwości i kontrowersji. Spowodowało to, że Samorząd Województwa Łódzkiego postanowił zrezygnować z jego stosowania, prowadząc w 2012 r. współpracę finansową z podmiotami trzeciego sektora jedynie w oparciu o zasady otwartego konkursu ofert.

Podsumowanie

Współpraca Samorządu Województwa Łódzkiego z podmiotami trzeciego sektora zaowocowała udzieleniem dotacji na realizację 69 zadań publicznych, z których 68 miało formę wsparcia, a 1 powierzenia. W stosunku do 2010 r. wsparto o 18 zadań więcej, co jest zasługą przede wszystkim trybu pozakonkursowego. W zorganizowanych 69 przedsięwzięciach wzięło udział ponad 73 000 osób. Dotacje zostały przyznane organizacjom z 16 powiatów, z których:

- 36 dotacji otrzymały podmioty z Łodzi,
- 5 dotacji otrzymały podmioty z powiatu radomszczańskiego,
- 4 dotacji otrzymały podmioty z powiatu łódzkiego-wschodniego,
- po 3 dotacje otrzymały podmioty z powiatów zgierskiego i łęczyckiego,
- po 2 dotacje otrzymały podmioty z powiatów wierszowskiego, skierniewickiego, rawskiego, opoczyńskiego, pabianickiego i Piotrkowa Trybunalskiego
- po 1 dotacji otrzymały podmioty z powiatów poddębickiego, łowickiego, kutnowskiego, wieluńskiego i tomaszowskiego

2. STYPENDIA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

2.1. Stypendia Artystyczne

W 2011 r. Departament Kultury i Edukacji koordynował, zapoczątkowany w 2008 roku proces przyznawania stypendiów artystycznych Marszałka Województwa Łódzkiego za szczególne osiągnięcia artystyczne. Była to już szósta edycja konkursu, która przyniosła kolejne istotne zmiany w regulaminie przyznawania stypendiów. Najważniejsza z nich polegała na przyznawaniu stypendiów w dwóch kategoriach:

- 1) **kategorii "uczeń"** na realizację indywidualnego planu rozwoju kariery artystycznej,
- 2) **kategorii „młody twórca”** na realizację projektu artystycznego, rozumianego jako nowe dzieło, mające swoje źródło w indywidualnej kreatywności i talencie kandydata o stypendium.

Na zakup pomocy naukowych i sprzętu ważnego do dalszego rozwoju artystycznego stypendyści mogli przeznaczyć do 30% przyznanego stypendium.

Stypendium artystyczne w kategorii „uczeń” mogło być przyznane:

- 1) uczniom szkół artystycznych: podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- 2) studentom wyższych uczelni artystycznych;

- którzy mieszkają na terenie województwa łódzkiego lub siedziba szkoły, do której uczęszczają, znajduje się na terenie województwa łódzkiego oraz, których średnia ocen z przedmiotów artystycznych, w roku szkolnym bądź akademickim poprzedzającym rok składania wniosku o stypendium, wynosiła co najmniej:

- 4,5 – w przypadku uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- 4,0 – w przypadku studentów wyższych uczelni.

Stypendium artystyczne w kategorii „młody twórca” mogło być przyznane osobie pełnoletniej, będącej uczniem lub studentem, która w momencie składania wniosku o stypendium nie ukończyła 35. Roku życia, posiadająca znaczące osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej.

Stypendia miały charakter pieniężny, przyznane były jednorazowo wysokości:

- w kategorii „młody twórca” do **17 000**,
- w kategorii "uczeń" od **2 000** do **10 000**.

(stypendium przyznawane było na okres 12 miesięcy – od stycznia do grudnia)

W roku 2011 zabezpieczono w budżecie Województwa Łódzkiego na powyższy cel **150 000,00 zł**.

Proces oceny wniosków przedstawia poniższa tabela.

Stypendia artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego za szczególne osiągnięcia artystyczne	
Etap 1: Składanie ofert	
Liczba wniosków złożonych w naborze	117
w kategorii „młody twórca”	33
w kategorii „uczeń”	84
Etap 2: Ocena formalna (Departament Kultury i Edukacji)	
Liczba wniosków zweryfikowanych pozytywnie	114
w kategorii „młody twórca”	32
w kategorii „uczeń”	82
Etap 3: Ocena merytoryczna (Komisje)	
Liczba przyznanych stypendiów	28
w kategorii „młody twórca”	25
w kategorii „uczeń”	3
Kwota przyznanych stypendiów	150 000,00 zł

Pozytywną opinię Komisji, łącznie w 2 kategoriach, uzyskało **28** wniosków stypendialnych, które zostały zarekomendowane Zarządowi Województwa Łódzkiego. Ostateczne rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 21 czerwca 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego, zgodnie z rekomendacją komisji stypendialnych, przyznał 28 stypendiów, w tym **17** osobom pełnoletnim i **11** niepełnoletnim, w łącznej kwocie **150 000,00 zł**. Zestawienie przyznanych stypendiów w ramach poszczególnych kategorii obrazują poniższe tabele.

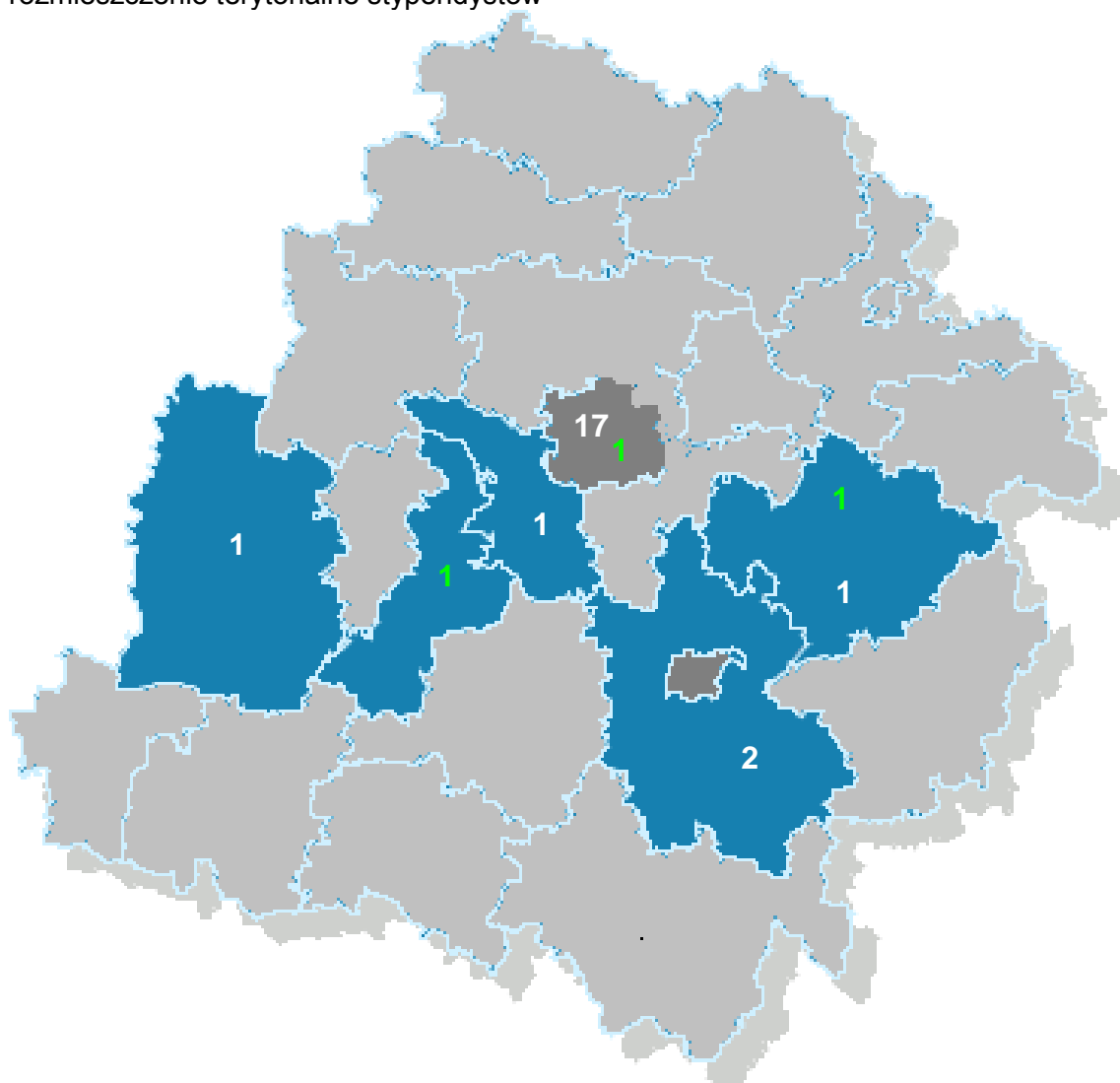
Liczba stypendiów przyznanych w poszczególnych wysokościach

Liczba przyznanych stypendiów	Kwota stypendium
Stypendia: kategoria „młody twórca”	
1	15 000 zł
2	17 000 zł
Stypendia: kategoria „uczeń”	
2	6 500 zł
10	5 000 zł
1	4 500 zł
6	3 500 zł
1	2 500 zł
5	2 000 zł

Liczba stypendiów przyznanych w poszczególnych dziedzinach sztuki

Dziedzina sztuki	Ilość przyznanych stypendiów
Stypendia: kategoria „młody twórca”	
film	2
muzyka	1
Stypendia: kategoria „uczeń”	
muzyka	15
balet	2
sztuki wizualne	5
film	3

Mapa. Stypendia artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego. Kategoria „uczeń” - rozmieszczenie terytorialne stypendystów

Kategoria „uczeń” - rozmieszczenie terytorialne stypendystów			
Spełnia kryterium „Lokalizacja szkoły, na terenie województwa łódzkiego”*	Liczba przyznanych stypendiów	Spełnia kryterium „miejsce zamieszkania na terenie województwa łódzkiego” **	Liczba przyznanych stypendiów
Łódź	17	Łódź	1
Powiat sieradzki	1	Powiat łaski	1
Powiat pabianicki	1	Powiat tomaszowski	1
Powiat tomaszowski	1		
Powiat piotrkowski	2		

* Na mapie zaznaczone kolorem białym

** Na mapie zaznaczone kolorem zielonym

Mapa. Stypendia artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego. Kategoria „młody twórca”
- rozmieszczenie terytorialne stypendystów

Kategoria „młody twórca” - rozmieszczenie terytorialne stypendystów			
Spełnia kryterium „Lokalizacja szkoły, na terenie województwa łódzkiego”*	Liczba przyznanych stypendiów	Spełnia kryterium „miejsce zamieszkania na terenie województwa łódzkiego” **	Liczba przyznanych stypendiów
Łódź	2	Łódź	1

* Na mapie zaznaczone kolorem białym

** Na mapie zaznaczone kolorem zielony

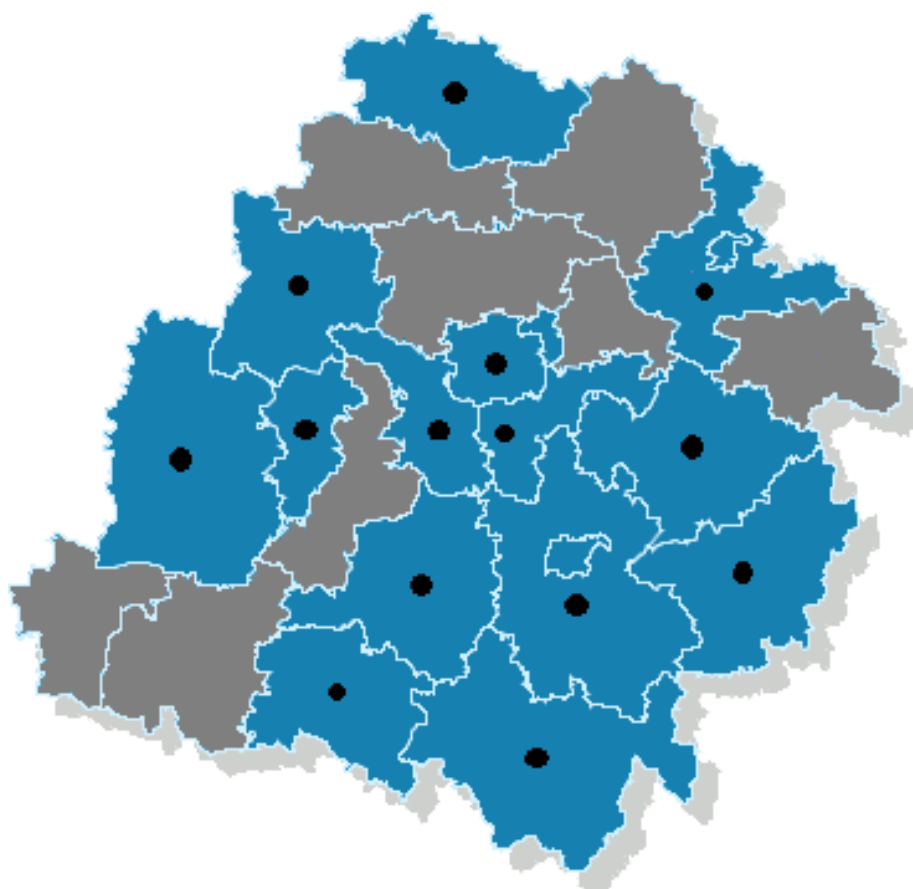
Realizacja programu stypendialnego ma na celu z jednej strony pomoc dla osób o największym potencjale artystycznym, posiadających znaczący dorobek twórczy, z drugiej zaś świadome kształtowanie wizji rozwoju regionu, ze szczególnym uwzględnieniem podniesienia poziomu wykształcenia jego mieszkańców.

Realizacja programu stypendialnego w zakresie szkolnictwa artystycznego dała możliwość lepszego zdiagnozowania potrzeb środowiska artystycznego uczniów i studentów, jego specyfiki oraz problemów przed jakimi staje. Dzięki współpracy z wizytatorem

szkolnictwa artystycznego oraz ekspertami w różnych dziedzinach sztuki udało się wyodrębnić uczniów i studentów o największym talencie i potencjale artystycznym, których wspieranie może w przyszłości zaowocować wykształceniem artystów dużego formatu. Ich aktywność artystyczna jest niezaprzeczalnym atutem województwa łódzkiego, a dalszy rozwój priorytetem całego programu. W przyszłości, młodzi artyści o największym potencjale twórczym, będą aktywnie kształtować politykę kulturalną województwa łódzkiego, stając się jego przedstawicielami na arenie krajowej i międzynarodowej.

2.2. Stypendia Naukowe

V edycja jednorazowych stypendiów naukowych Marszałka Województwa Łódzkiego

Zainteresowanie V edycją stypendiów mieszkańców województwa łódzkiego wg powiatów

Jednorazowe stypendia Marszałka Województwa Łódzkiego – zestawienia za 2011 rok

L.p.	Powiat	Liczba przyznanych stypendiów
1	m. Łódź	11
2	łódzki – wschodni	1

3	tomaszowski	1
4	piotrkowski	2
5	m. Piotrków Trybunalski	1
6	opoczyński	1
7	radomszczański	1
8	pabianicki	1
9	bełchatowski	3
10	pajęczański	2
11	wieluński	0
12	łaski	0
13	wieruszowski	0
14	sieradzki	2
15	zduńsko – wolski	1
16	poddębicki	1
17	zgierski	0
18	łęczycki	0
19	kutnowski	1
20	łowicki	0
21	skierniewicki	0
22	m. Skierniewice	1
23	rawski	0
24	brzeziński	0
Razem:		30

Samorząd Województwa Łódzkiego nagradza młodych ludzi, osiągających znaczące sukcesy w różnych dziedzinach nauki, przyznając im jednorazowe stypendia naukowe. Przyznawanie stypendiów ma na celu motywowanie uczniów i studentów wyższych uczelni z województwa łódzkiego, do uzyskiwania wysokich wyników w nauce oraz rozwijania swoich zdolności i pasji. Wspieranie rozwoju naukowego młodych mieszkańców regionu łódzkiego to jedno z priorytetowych działań Samorządu Województwa Łódzkiego i jeden z elementów realizujących wizję rozwoju regionu, zawartą w Strategii Rozwoju Województwa

Łódzkiego na lat 2007-2020. Jednorazowe stypendia naukowe Marszałka Województwa Łódzkiego są przyznawane od 2007 roku, do 2011 roku przyznano 71 stypendiów naukowych na łączną kwotę 270 588 zł.

W roku 2011 przeprowadzono V edycję jednorazowych **stypendiów naukowych Marszałka Województwa Łódzkiego** dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, słuchaczy kolegiów oraz studentów szkół wyższych, osiągających znaczące sukcesy w różnych dziedzinach nauki. Złożono 103 wnioski, z których 30 zostało nagrodzonych. Największe zainteresowanie edycją było w powiecie łódzkim (m. Łódź i łódzki – wschodni) - ok. 40%. Uczniowie czterech powiatów (łęczycki, skierniewicki, rawski i brzeziński) nie wykazali chęci wzięcia udziału w konkursie, dlatego w tym rejonie zostanie położony większy nacisk na promocję kolejnej edycji. Dodatkowo wnioski wpłynęły również od osób zamieszkałych w innych województwach. Łącznie przydzielono 9 nagród I stopnia, 9 nagród II stopnia i 12 nagród III stopnia na łączną kwotę **130 000 zł**. Dofinansowanie objęło 22 uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 8 studentów z województwa łódzkiego.

Proces oceny wniosków przedstawia poniższa tabela:

Jednorazowe stypendia naukowe Marszałka Województwa Łódzkiego	
Etap 1: Składanie wniosków	
Liczba wniosków złożonych w naborze	103
Etap 2: Ocena formalna	
Liczba wniosków zweryfikowanych pozytywnie	93
Etap 3: Ocena merytoryczna (Komisja)	
Liczba przyznanych stypendiów	30
Kwota przyznanych stypendiów	130 000,00 zł

Od 2012 roku stypendia przyznawane będą w dwóch kategoriach: „uczeń” i „student”.

Osiągnięciami kwalifikującymi do otrzymania stypendium w kategorii „uczeń” są:

- Wyniki uzyskane w olimpiadach, konkursach o charakterze naukowym na szczeblu międzynarodowym, krajowym lub innym;
- Wysoko ocenione pod względem naukowym lub praktycznego zastosowania prace dyplomowe;
- Aktywność naukowa: działalność w kole naukowym, uzyskane certyfikaty, udział w wymianie międzynarodowej itp.

Osiągnięciami kwalifikującymi do otrzymania stypendium w kategorii „student” są:

- Wysoko ocenione pod względem naukowym lub praktycznego zastosowania prace dyplomowe i magisterskie studentów;
- Aktywność naukowa: działalność w kole naukowym, artykuły, referaty, udział w konferencjach, uczestnictwo w projektach naukowo-badawczych, praktyki i staże (w tym zagraniczne), nagrody i wyróżnienia w konkursach, certyfikaty, współpraca międzynarodowa itp.

3. NAGRODY MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

3.1. Nagrody w dziedzinie kultury

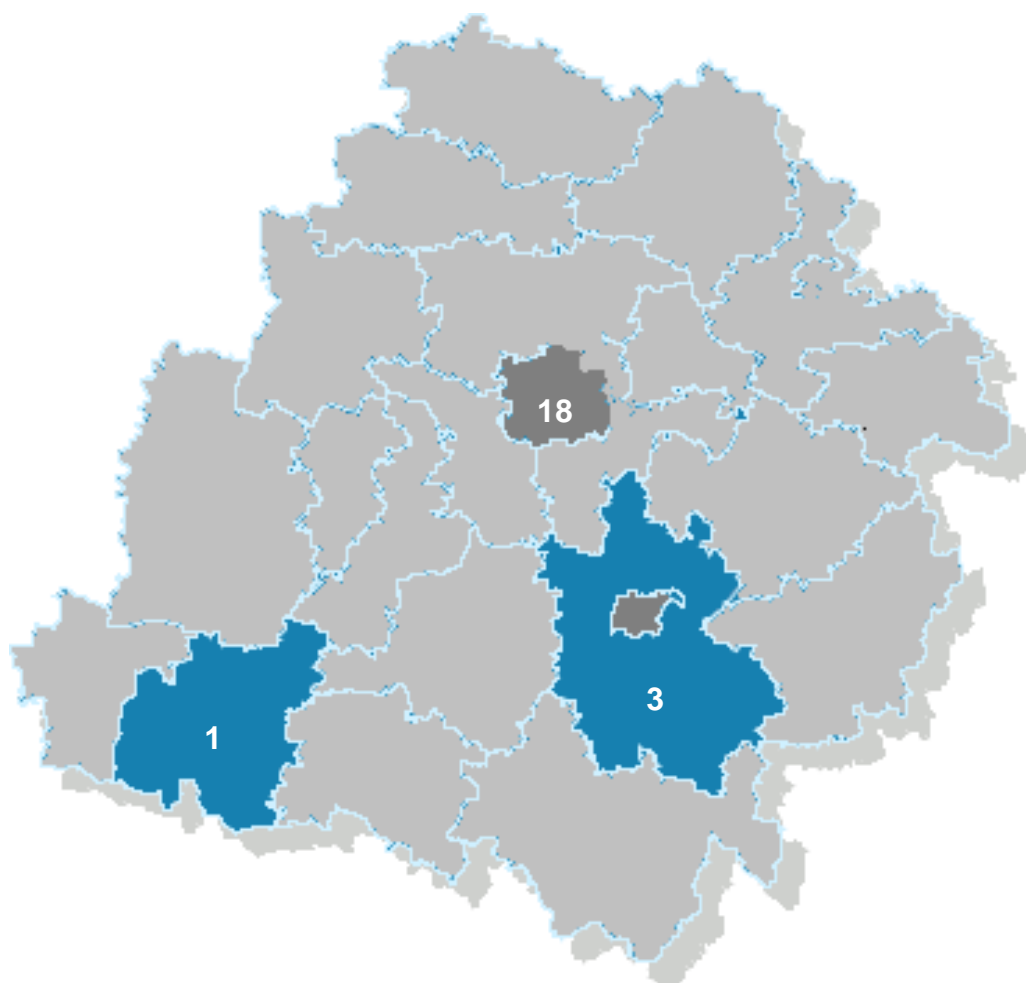
W 2011 roku zostały przyznane nagrody w imieniu Marszałka Województwa Łódzkiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury zgodnie z Uchwałą Nr 501/09 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 08.04.2009 roku, na łączną kwotę w wysokości **69 000,00 zł**. W roku 2011 sytuacja w zakresie przyznawania nagród Marszałka Województwa Łódzkiego przedstawiała się następująco:

Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego w 2011 r.

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Ogólna suma środków w budżecie przeznaczona na Nagrody (w zł)	Łączna kwota przyznanych Nagród (w zł)
32	22	80 000	69 000

Mapa. Nagrody Marszałka Województwa - rozmieszczenie terytorialne przyznanych nagród

Najwięcej nagród zostało przyznanych z okazji Inauguracji Sezonu Artystycznego 2011/2012 Nagrodami zostali wyróżnieni artyści i pracownicy merytoryczni instytucji kultury podlegających Samorządowi Województwa Łódzkiego. Ponadto, z okazji jubileuszy, zostały nagrodzone trzy zespoły, kultywujące narodowe i ludowe tradycje związane z tańcem, muzyką i śpiewem. Wyróżnione zostały także dwie osoby za zasługi w dziedzinie filmu i upowszechniania tradycji ludowych. Zostały ufundowane również trzy nagrody w konkursach w dziedzinie kultury – dwie w sztukach wizualnych i jedna w konkursie literackim.

3.2. Nagrody w dziedzinie edukacji

Konkurs Marszałka Województwa Łódzkiego na najlepsze rozprawy habilitacyjne i doktorskie oraz prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane z województwem łódzkim – zestawienie za 2011 rok

XII edycja Konkursu MWŁ

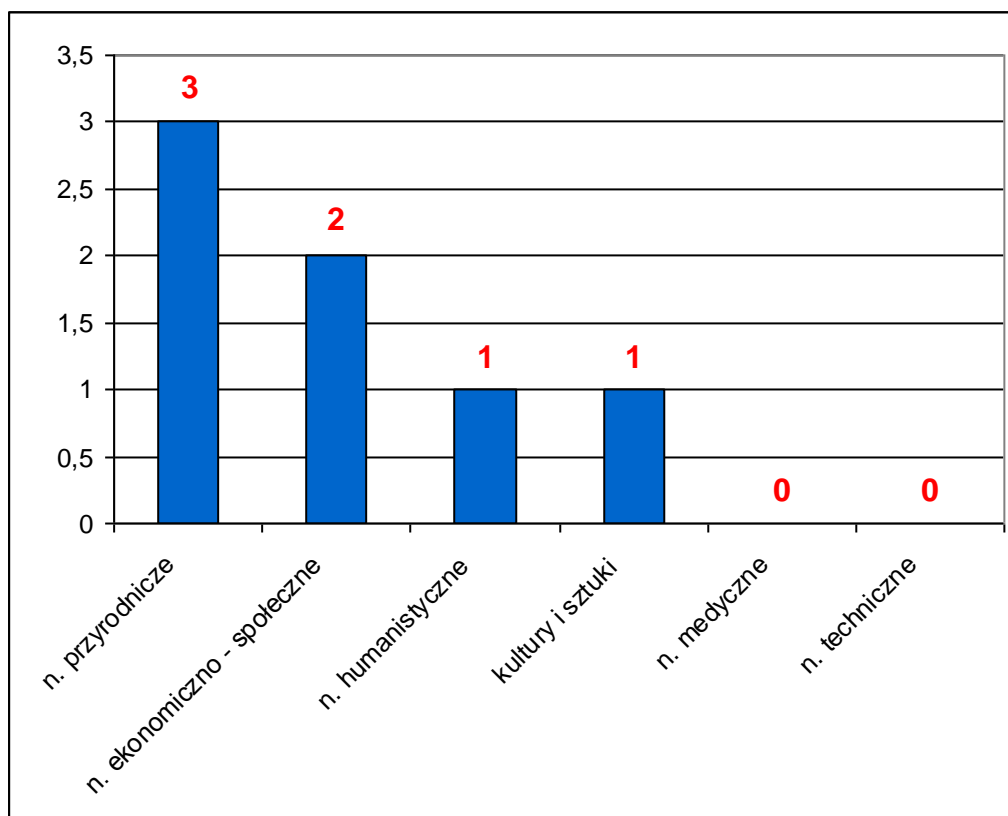
L.p.	Nazwa Uczelni	Liczba złożonych prac	Liczba nagrodzonych prac
1	Uniwersytet Łódzki	23	6
2	Politechnika Łódzka	11	1
3	Uniwersytet Medyczny w Łodzi	6	0
4	Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi	1	0
5	Akademia Humanistyczno – Ekonomiczna w Łodzi	1	0
6	Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu	1	0
7	Uniwersytet Warszawski	1	0
8	Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy w Kielcach (filia w Piotrkowie Trybunalskim)	1	0
Razem:		45	7

Marszałek Województwa Łódzkiego od 2001 roku przyznaje nagrody za najlepsze rozprawy habilitacyjne i doktorskie oraz prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane z województwem łódzkim. Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego, przyznawane są w celu wyróżnienia autorów najbardziej wartościowych prac w wyznaczonych obszarach wiedzy, wskazania waloru praktyczno – użytkowego prac, promowania nowatorskich i twórczych tematów oraz promowania województwa łódzkiego. Nagrody przyznaje się za prace związane z województwem łódzkim lub promujące region, bądź też za takie, których wyniki badań wykazują użyteczność dla rozwoju społecznego, gospodarczego lub kulturalnego regionu.

W 2011 roku przeprowadzono **XII edycję konkursu na najlepsze rozprawy habilitacyjne i doktorskie oraz prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane**

z województwem. Spośród 45 nadesłanych prac, nagrodzono 7 najlepszych. Były to cztery rozprawy doktorskie, dwie magisterskie i jedna dyplomowa. Ponad 50% stanowiły prace z Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie przyznano aż 6 nagród. Wysokie zainteresowanie konkursem odnotowano również w przypadku Politechniki Łódzkiej (24%) – nagrodzono 1 pracę doktorską z tej uczelni. Suma nagród wyniosła **50 tys. zł**. Laureaci otrzymali od **2 tys. zł** (praca dyplomowa) do **10 tys. zł** (rozprawa doktorska).

Nagrodzone prace wg obszarów tematycznych:

Prace nadesłane na konkurs wyłaniane były pod kątem wybranych obszarów tematycznych:

1. Nauk ekonomiczno – społecznych,
2. Nauk humanistycznych,
3. Nauk medycznych,
4. Nauk przyrodniczych,
5. Nauk technicznych,
6. Kultury i Sztuki.

Najwięcej prac nagrodzonych zostało w zakresie nauk przyrodniczych i ekonomiczno – społecznych. Pozostałe wyróżnione prace były z obszaru nauk humanistycznych oraz kultury i sztuki.

4. OCHRONA ZABYTEKÓW

4.1. Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie łódzkim

W 2011 r. Sejmik Województwa Łódzkiego w dniu 19 kwietnia 2011 r. przyjął **Sprawozdanie z lat 2008-2009** z realizacji Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2008-2011. Niniejsze sprawozdanie stanowi pierwsze opracowanie podsumowujące aktywność wykazywaną w latach 2008-2009 przez Samorząd Województwa Łódzkiego, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne podmioty na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego w województwie łódzkim.

W związku z dobiegającym końca okresem programowania Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim w 2011 roku, w dniu 26 maja 2011 r. przystąpiono do sporządzenia „**Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2012-2015**”. Opracowanie jego projektu powierzone zostało Dyrektorowi Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi.

Wojewódzki program opieki nad zabytkami określi strategiczne cele, działania i zadania w zakresie dziedzictwa kulturowego województwa łódzkiego, kształtując tym samym politykę rozwoju regionu. W związku z przystąpieniem do jego opracowania powołano **Wojewódzką Komisję ds. wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami**, w skład której weszli profesorowie Politechniki Łódzkiej, przedstawiciele Wojewódzkiego i Miejskiego Konserwatora Zabytków, Oddziału Terenowego Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Łodzi, Urzędu Miasta Łodzi, Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, instytucji kultury i podmiotów wyspecjalizowanych w dziedzinie ochrony zabytków, a także pracownicy Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi.

Do zadań Komisji należała w szczególności konsultacja części diagnostycznej projektu programu, jego opiniowanie na różnych etapach opracowywania oraz ścisła współpraca z podmiotami prawnie umocowanymi do współdziałania przy jego formułowaniu. Powołanie ww. Komisji pozwoliło przede wszystkim na ocenę proponowanych rozwiązań programowych w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, kształtowania krajobrazu kulturowego województwa oraz waloryzacji unikatowych obiektów i obszarów.

Mając na uwadze doświadczenia w realizacji zapisów Programu w poprzednim okresie programowania (2008-2011), zapisy „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2012-2015” powinny dążyć do zmiany w podejściu do ochrony dziedzictwa kulturowego w zakresie wypracowania nowego sposobu zarządzania dziedzictwem, przemiany świadomości społeczeństwa w kwestii kulturowego i ekonomicznego znaczenia szeroko pojętej przestrzeni kulturowej i umiejętnego jej wykorzystania.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem prac nad Programem, opracowanie dokumentu i przedstawienie go ostatecznie Sejmikowi Województwa Łódzkiego do akceptacji planowane jest na czerwiec 2012 roku.

4.2 Konkurs na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego

Spełniając wymogi ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) oraz mając na celu wypracowanie określonych standardów oraz doskonalenie polityki ochrony zabytków w województwie

łódzkim, Sejmik Województwa Łódzkiego dnia 28 grudnia 2010 r. przyjął zmieniony Regulamin określający zasady, tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków województwa łódzkiego.

Po opublikowaniu jego treści w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, w lutym 2011 r. wszedł w życie. Wprowadził m.in. zapisy o hierarchii ważności obiektów zabytkowych, na które może być udzielona dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego. W 2011 roku **priorytetowo** miały być traktowane prace lub roboty budowlane przy najcenniejszych zabytkach w skali kraju i regionu, wskazanych w Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie łódzkim, znajdujących się na szlakach turystycznych: **Szlaku Bursztynowym** oraz **W Centrum Polski**, wzbogacających ofertę turystyczną i kulturalną województwa łódzkiego.

W oparciu o Regulamin przyznawania dotacji, w dniu 8 marca 2011 r. Zarząd Województwa Łódzkiego ogłosił konkurs na udzielenie dotacji na wykonanie w 2011 roku prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków województwa łódzkiego.

W 2011 r. w budżecie Województwa Łódzkiego przeznaczono na powyższy cel rekordową kwotę **2 500 000 złotych**.

Nabór wniosków, poprzedzony akcją informacyjno-promocyjną (prasa, Internet, spotkanie dla potencjalnych beneficjentów), zakończył się w dniu 8 kwietnia 2011 r. Dzięki szeroko zakrojonej akcji promocyjno-informacyjnej prowadzonej przez Departament Kultury i Edukacji, złożono **121** wniosków, o wiele więcej niż było to w latach poprzednich (2009-7, 2010-84). Szczegóły oceny wniosków przedstawia poniższa tabela.

Podsumowanie procedury oceny wniosków złożonych w ramach konkursu na udzielenie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego

Konkurs na udzielenie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego	
Etap 1: Nabór wniosków	
Liczba złożonych wniosków w konkursie	121
Całkowity deklarowany koszt realizacji zadania	28 431 454,45 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	11 269 590,32 zł
Etap 2: Ocena formalna (Departament Kultury i Edukacji)	
Liczba wniosków zweryfikowanych pozytywnie	119
Całkowity deklarowany koszt realizacji zadania	26 824 586,68 zł
Kwota wnioskowanej dotacji	9 808 659,55 zł
Etap 3: Ocena merytoryczna (Komisja)	

Umowy na realizację zadań dofinansowanych przez Samorząd Województwa Łódzkiego podpisało **46** podmiotów. Z podpisania umowy zrezygnowały:

- Parafia Ewangelicko-Augsburska w Ozorkowie, która nie podjęła się realizacji zadania pn. „Częściowy remont Mauzoleum Schloesserów na cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Ozorkowie, ul. Cmentarna 1”,
- Wspólnota Mieszkaniowa w Łodzi, która nie podjęła się realizacji zadania pn. „Remont zabytkowej elewacji nieruchomości przy ul. Jaracza 42 w Łodzi”,
- Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Mikołajewicach, która nie podjęła się realizacji zadania pn. „Remont zabytkowych organów w Parafii Rzymsko - katolickiej Narodzenia N.M.P. w Mikołajewicach”.

Ostatecznie Województwo Łódzkie udzieliło dotacji na kwotę **2 401 050,00 zł**.

20 grudnia 2011 r. Sejmik Województwa Łódzkiego przyjął w nowym brzmieniu Regulamin określający zasady, tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków województwa łódzkiego. Uchwała wejdzie w życie w lutym 2012 r. Propozycje wprowadzenia zmian do Regulaminu wynikały z doświadczeń i ewaluacji wdrażania dotychczasowych trzech edycji konkursu oraz uwag i zastrzeżeń Beneficjentów dotacji, realizujących i rozliczających zadania, a także nawiązywały do pozytywnych rozwiązań udzielania dotacji przez inne województwa.

Podjęte przez Departament Kultury i Edukacji działania promocyjne, informacyjne i doradcze zaowocowały zwiększeniem zainteresowania konkursem. Jednak w czasie trwania zarówno naboru wniosków, jaki i etapu oceny formalnej i merytorycznej pojawiły się wątpliwości i jednocześnie propozycje ich uniknięcia podczas następnych konkursów. Działania Departamentu Kultury i Edukacji w kolejnych latach powinny przede wszystkim prowadzić do rozszerzenia współpracy z podmiotami działającymi w obszarze ochrony zabytków przy określaniu priorytetów ochrony zabytków w ramach organizowanego konkursu, a także być wyraźnie skorelowane z zapisami strategicznymi „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2012-2015”.

III. PROGRAMY REALIZOWANE PRZY UDZIALE ŚRODKÓW UE – działania na rzecz Regionu

Województwo Łódzkie w ramach realizacji założeń „[Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020](#)”¹ dąży do podniesienia świadomości kulturalnej oraz stworzenia społeczeństwa opartego na wiedzy – zgodnie z celem strategicznym określonym w powyższym dokumencie tj. podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców województwa w ramach obszaru priorytetowego: wiedza i kompetencje. W związku z tym prowadzone są wzmożone działania mające wspomóc realizację celu głównego i celów szczegółowych, którymi m.in. są:

- wyrównywanie szans w dostępie do edukacji na wszystkich etapach kształcenia przez tworzenie optymalnych warunków dla realizacji potrzeb oświatowych mieszkańców,
- poprawa jakości kształcenia na wszystkich poziomach,
- promowanie idei nauki przez całe życie.

Stymulując jakość kształcenia oraz wspomagając jakościowy rozwój szkolnictwa na wszystkich szczeblach nauki – Urząd Marszałkowski wspiera się powołanymi do tego celu instrumentami, a należą do nich m.in.:

1. nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury. W ramach tych działań przyznawane są nagrody pieniężne:
  - w dziedzinie edukacji,
  - w dziedzinie kultury.
2. jednorazowe stypendia w podziale na:
  - stypendia artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego w kategorii „uczeń” przyznawane za szczególne osiągnięcia artystyczne uczniom szkół artystycznych: podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz studentom wyższych uczelni artystycznych,
  - stypendia artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego w kategorii „młody twórca” przyznawane za szczególne osiągnięcia artystyczne uczniom i studentom do 35 roku życia,
  - stypendia naukowe Marszałka Województwa Łódzkiego przyznawane za znaczące sukcesy w różnych dziedzinach nauki dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, słuchaczy kolegiów oraz studentów szkół wyższych.

Komplementarnym do powyżej wskazanych konkursów jest Projekt stypendialny realizowany przez Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi „[Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja](#)”, który jest projektem systemowym, realizowanym od 2009 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX, Działanie 9.1 *Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty*, Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Cel projektu

¹ **Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020** uchwalona uchwałą Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.

wpisuje się w główne działania podejmowane na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia mieszkańców województwa tj. m.in.:

- wyrównanie szans edukacyjnych poprzez rozwój pomocowych instrumentów finansowych (szkolnictwo samorządowe),
- usuwanie barier utrudniających dostęp do edukacji osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W ramach I edycji Projektu (rok szkolny 2008/2009) działania promocyjne miały na celu dotarcie do jak najszerszego grona osób zainteresowanych udziałem w programie stypendialnym i spełniających kryteria założone w projekcie poprzez m.in.:

- spotkania informacyjne,
- ogłoszenia prasowe,
- spoty radiowe,
- udział w Łódzkich Targach Edukacyjnych,
- mailing i rozpowszechnianie plakatów oraz ulotek informacyjno-promocyjnych wśród jednostek samorządu terytorialnego oraz szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego.

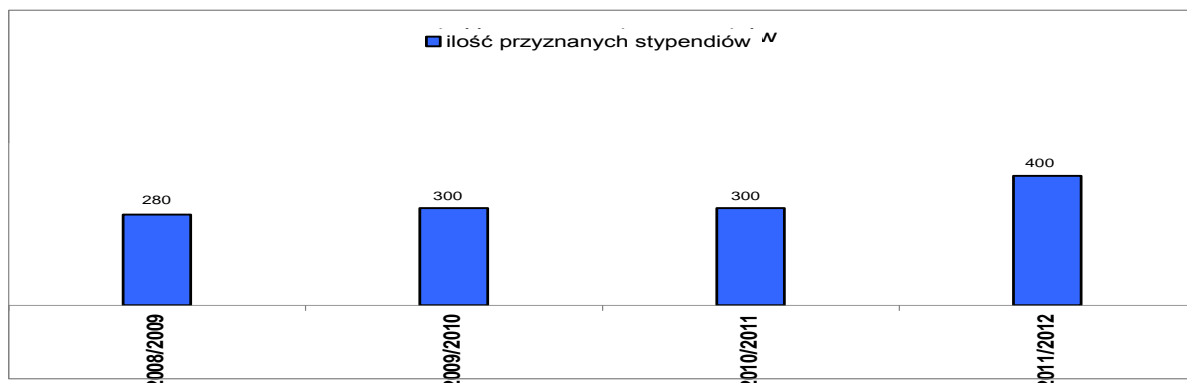
Skala zainteresowania Projektem ostatecznych beneficjentów (wnioski o stypendium złożyło aż 1115 uczniów, gdzie planowaną pomocą stypendialną mogło zostać objętych tylko 280) stały się punktem wyjścia do sukcesywnego zwiększania ilości przyznawanych stypendiów w ramach II edycji Projektu, która rozpoczęła się w roku szkolnym 2009/2010 i rozpisana została na okres 5 lat tj. ostatnia transza stypendiów zostanie wypłacona uczniom z roku szkolnego 2013/2014.

Tabela 1. Ilość przyznanych stypendiów w latach 2008 – 2011.

Ip.	Rok szkolny	Ilość przyznanych stypendiów	Wartość przyznanych stypendiów
1	2008/2009	280	1.276.800,00
2	2009/2010	300	2.160.000,00
3	2010/2011	300	2.160.000,00
4	2011/2012	400	2.160.000,00
Łącznie		1280	7.756.800,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie List rankingowych z lat 2008-2011 oraz Szczegółowego Budżetu Wniosku o Dofinansowanie Projektu I i II edycji.

Wykres 1. Tendencja w ilości przyznawanych stypendium w latach 2008 – 2011.

Źródło: opracowanie własne na podstawie List rankingowych z lat 2008-2011

Nabór wniosków o przyznanie stypendium w I edycji Projektu wskazał rzeczywistą skalę problemu, jakim jest występująca różnica w dostępie do dóbr edukacyjno-kulturalnych

dla dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Wskazany problem został oceniony przez pryzmat poziomu dochodu rodzin, z których uczniowie pochodzą jak i ze względu na ich obszar zamieszkania (miejski, wiejski). Na mapie województwa łódzkiego ujawnione zostały „białe plamy dostępności do edukacji”, dlatego też stypendia przyznawane w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej wpisały się w potrzeby społeczeństwa lokalnego i corocznie cieszą się ogromną popularnością wśród potencjalnych stypendystów, jak również kadry oświaty, dla której stanowi on poniekąd dodatkowe narzędzie do stymulowania i motywowania podopiecznych do zwiększania wysiłków edukacyjnych.

Beneficjentem ostatecznym „Łódzkiego Regionalnego Programu Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej” są uczniowie:

- szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- mieszkających lub uczących się na terenie województwa łódzkiego,
- szczególnie uzdolnionych w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych,
- pochodzących z rodzin niezamożnych²,
- dla których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym.

Główną przesłanką programu stypendialnego jest **inwestycja w kapitał ludzki**, która opiera się na przekonaniu, że człowiek jest istotą zdolną, chętną do nauki, dąży do [samorealizacji](#) poprzez własny rozwój – musi mieć tylko stworzone do tego warunki i udostępnione narzędzia.

Kapitałem Województwa Łódzkiego jest obecna młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna, która za sprawą otrzymywanego stypendium ma szansę podnosić i uzupełniać już nabyte kompetencje, zyskać dostęp do pomocy naukowych i dóbr edukacyjno-kulturalnych, dóbr i imprez kulturalnych kształcących w zakresie postrzegania i umacniania wartości kultury, co stworzy warunki dalszego rozwoju edukacyjnego poprzez kontynuowanie nauki na uczelniach wyższych. Do działań kulturowo-edukacyjnych realizowanych w 2011 r. na rzecz Regionu i dedykowanych lokalnym mieszkańcom przez Instytucje kultury podległe Samorządowi Województwa Łódzkiego³ zaliczymy m.in.:

- wystawy, obserwatoria, spektakle, festiwale, spotkania autorskie,
- sesje dotyczące Łodzi i województwa łódzkiego,
- warsztaty, konferencje, wykłady, seminaria,
- uruchomienie internetowego portalu RegionKultury.pl,
- koncerty gwiazd światowego formatu i kiermasze tematyczne.

Innym rodzajem działań edukacyjnych ściśle powiązanych z ideą ŁRPWSMU podejmowanych przez Samorząd Województwa Łódzkiego jest utworzenie w 2011 r. przy Urzędzie Marszałkowskim Regionalnej Akademii Samorządności, która realizuje zadania związane z upowszechnieniem idei samorządności, ugruntowaniem wiedzy z zakresu administracji samorządowej i Unii Europejskiej wśród młodzieży

² Rodzina niezamożna – dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza dwukrotności kwoty uprawniającej do uzyskania świadczeń rodzinnych określonej w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.),

³ **Instytucje Kultury Samorządu Województwa Łódzkiego:** Łódzki Dom Kultury, Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinstein, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, Muzeum Sztuki (MS2) i Teatr Wielki w Łodzi

ponadgimnazjalnej. Celem nadrzędnym RAS jest doprowadzenie do zwiększenia aktywności młodzieży.

Poniesione dziś inwestycje w regionalny Kapitał, w przyszłości przyniosą korzyści w postaci wykształconych kadr kultury, naukowców, specjalistów i świadomych obywateli, którzy będą kształtować nowoczesną rzeczywistość i promować wartości kulturowe regionu wśród lokalnej społeczności.

Skierowanie programu stypendialnego w kierunku młodzieży szczególnie uzdolnionej w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych jest szczególnie uzasadnione faktem prowadzenia przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego od 2008 r. programu rządowego kierunków zamawianych tj. dofinansowania kształcenia dodatkowych studentów w dziedzinach kluczowych dla rozwoju gospodarki kraju: matematycznych, technicznych i przyrodniczych – corocznie dziedziny te zostają wzbogacone o nowe zakresy przedmiotowe zgodne z prognozowanym zapotrzebowaniem na konkretnych specjalistów. Osoby wykształcone na tych specjalnościach będą wkrótce poszukiwane na rynku pracy, a ich kwalifikacje i wiedza zdobyta podczas studiów staną się nieodzownym elementem prawidłowego rozwoju gospodarki tak na szczeblu lokalnym jak i krajowym. Badania przeprowadzone przez Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji utworzone przy Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wskazują na zgodność przedmiotu zamawianych kierunków z prognozą branż rozwojowych w województwie łódzkim, a co jest z tym niepominięciem związane – zapotrzebowaniem na wykwalifikowane kadry w postaci inżynierów, naukowców i specjalistów z dziedzin ścisłych.

Tabela 2. Branże rozwojowe w województwie łódzkim.

Branża	Zakres
Logistyka	<ul style="list-style-type: none"> – Położenie województwa (przecięcie głównych szlaków transportowych) – Rozwój infrastruktury drogowej – Centra logistyczne i dystrybucyjne
Budownictwo	<ul style="list-style-type: none"> – Duże nasycenie rynku zawodami o najniższych kwalifikacjach (robotnik budowlany, murarz, malarz budowlany) – Potrzeba skoncentrowania się szkolnictwa zawodowego na kształceniu specjalistów z zakresu konstrukcji, nowych technologii w budownictwie, systemów grzewczych (w tym wykorzystujących naturalne źródła energii) oraz klimatyzacyjnych
Turystyka i hotelarstwo	<ul style="list-style-type: none"> – Uzasadnionym jest dalszy rozwój kształcenia w zawodach związanych z sektorem usług turystycznych i hotelarskich, zwłaszcza w zawodach: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej i pokrewnych – Konieczność podnoszenia jakości kształcenia w szczególności w obszarze znajomości języków obcych oraz umiejętności interpersonalnych

Nowoczesne technologie	<ul style="list-style-type: none"> – Zgodnie ze „Strategią rozwoju województwa łódzkiego na lata 2007-2020” największe szanse rozwojowe w województwie łódzkim występują w następujących dziedzinach gospodarki: biotechnologii medycznej (BioTechMed), nowoczesnych technologiach w rolnictwie (AgroTech), nowoczesnych technologiach włókienniczych (ProHumanoTex) – Branża informatyczna (IT) – w związku z ciągłym rozwojem technologii informatycznych i wykorzystywaniem ich w kolejnych obszarach działalności, jest to branża będą w ciągłej fazie rozkwitu
Energetyka	– Rozwój energetyki jądrowej w Polsce (bełchatowski okręg przemysłowy jako jedna z potencjalnych lokalizacji elektrowni jądrowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie prezentacji L. Kuras „Kwalifikacje zawodowe i umiejętności aktualnie poszukiwane na rynku pracy (oczekiwania pracodawców w stosunku do absolwentów szkół) w: „Analizy i badania” Nr 1, ŁCDNiKP, styczeń 2010 r.

Tabela 3. Dofinansowanie MNiSW – zamawiane kierunki kształcenia w latach 2010 – 2011.

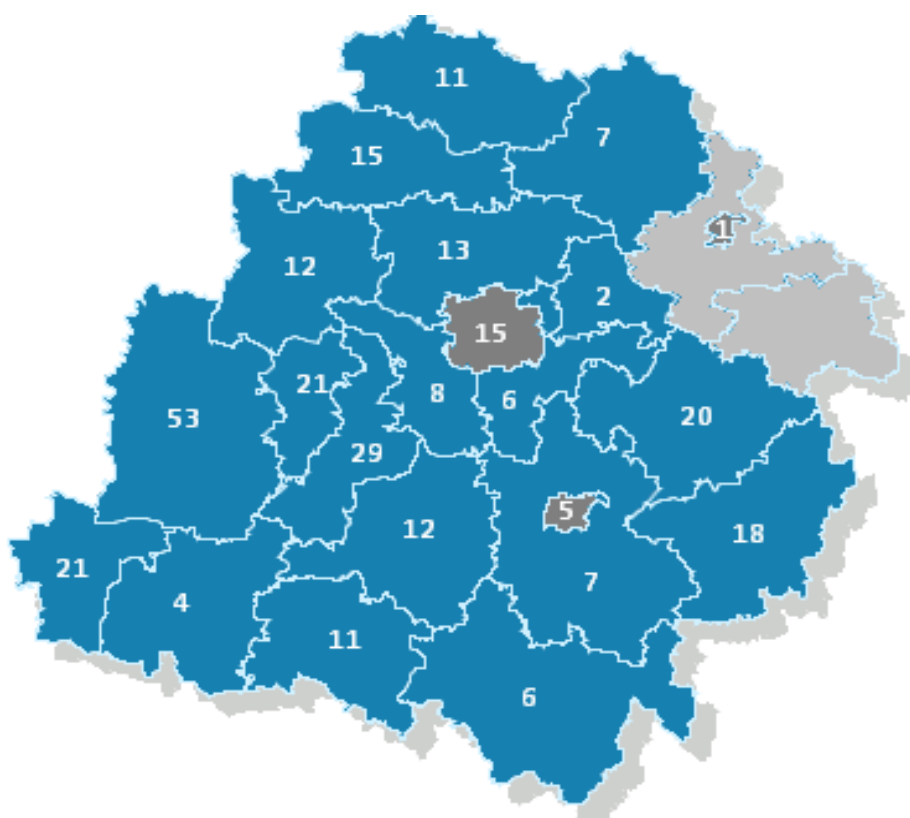
Rok akademicki 2010/2011	Rok akademicki 2011/2012
automatyka i robotyka	automatyka i robotyka
biotechnologia	biotechnologia
budownictwo	budownictwo
chemia	chemia
energetyka	energetyka
fizyka/fizyka techniczna	fizyka/ fizyka techniczna
informatyka	informatyka
inżynieria materiałowa	inżynieria materiałowa
inżynieria środowiska	inżynieria środowiska
matematyka	matematyka
mechanika i budowa maszyn	mechanika i budowa maszyn
mechatronika	mechatronika
ochrona środowiska	ochrona środowiska
wzornictwo	wzornictwo
makrokierunki	
kierunki unikatowe	
studia międzykierunkowe	
	W akademickim 2011/2012 zakres poszerzono:
	automatyka i robotyka, elektronika i telekomunikacja, informatyka
	energetyka jądrowa

	informatyka stosowana z komputerową nauką o materiałach
	inżynieria gospodarcza i wodna
	nanotechnologia i technologie procesów materiałowych
	studia matematyczno-przyrodnicze
	technologie ochrony środowiska
	zawansowane materiały i nanotechnologie
	analityka gospodarcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie list rankingowych kierunków zamawianych – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Powyższe zestawienie jednoznacznie wskazuje wzrost zapotrzebowania na specjalistów z dziedzin ścisłych, którzy poprzez odpowiednio stymulowane wykształcenie (m.in. przez przeznaczenie środków finansowych na stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów w ramach ŁRPWMSU) nabytą wiedzę przeniosą na grunt lokalnych społeczności wzmacniając potencjał gospodarczo-technologiczny w regionie łódzkim.

Mapa stypendiów przyznanych w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja, rok szkolny 2010/2011

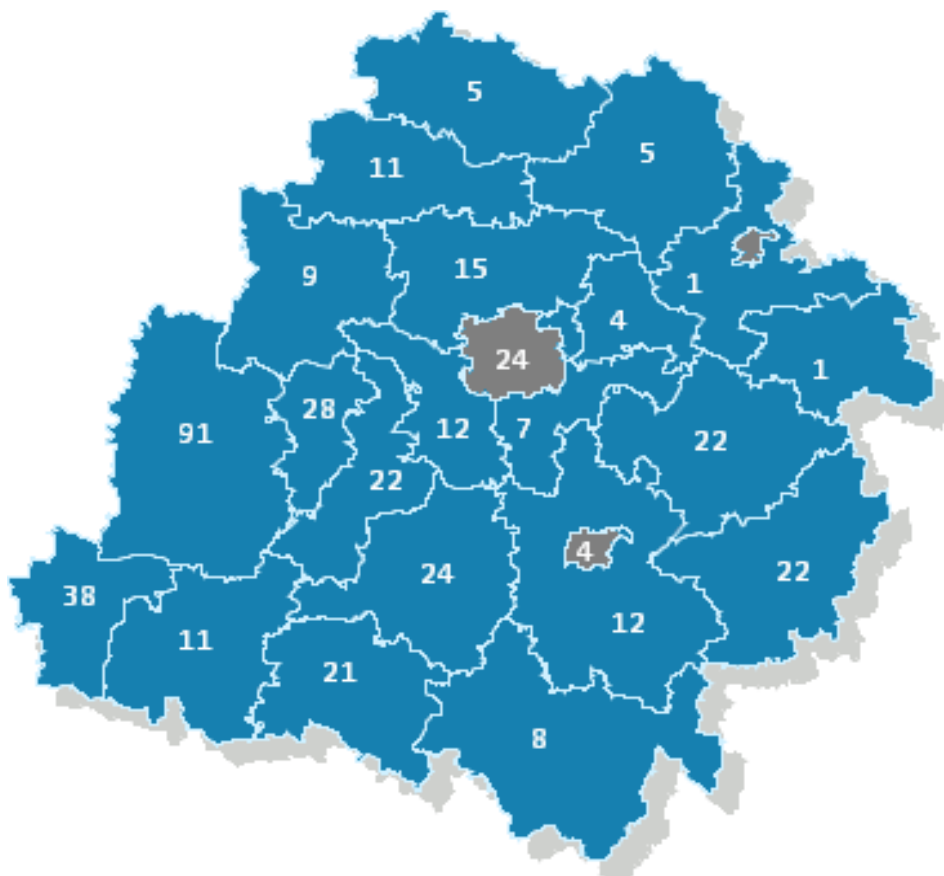
Źródło: opracowanie własne na podstawie Listy rankingowej stypendystów w roku szkolnym 2010/2011⁴

⁴ Lista rankingowa została przyjęta Uchwałą Zarządu nr 1815/10 z dnia 19 listopada 2010 r.

Odnosząc się do mapy stypendiów przyznanych w roku szkolnym 2010/2011 można zaobserwować powiaty, w których przyznano znikomą ilość stypendiów – miasto na prawach powiatu Skierniewice (1 przyznane stypendium), oraz obszary, w których stypendiów nie przyznano w ogóle tj. powiat skierniewicki i powiat rawski. W podobny sposób zmapowana została ilość przyznanych stypendiów w roku szkolnym 2011/2012.

Mapa stypendiów przyznanych w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wsparcia Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja, rok szkolny 2011/2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie Listy rankingowej stypendystów w roku szkolnym 2011/2012⁵

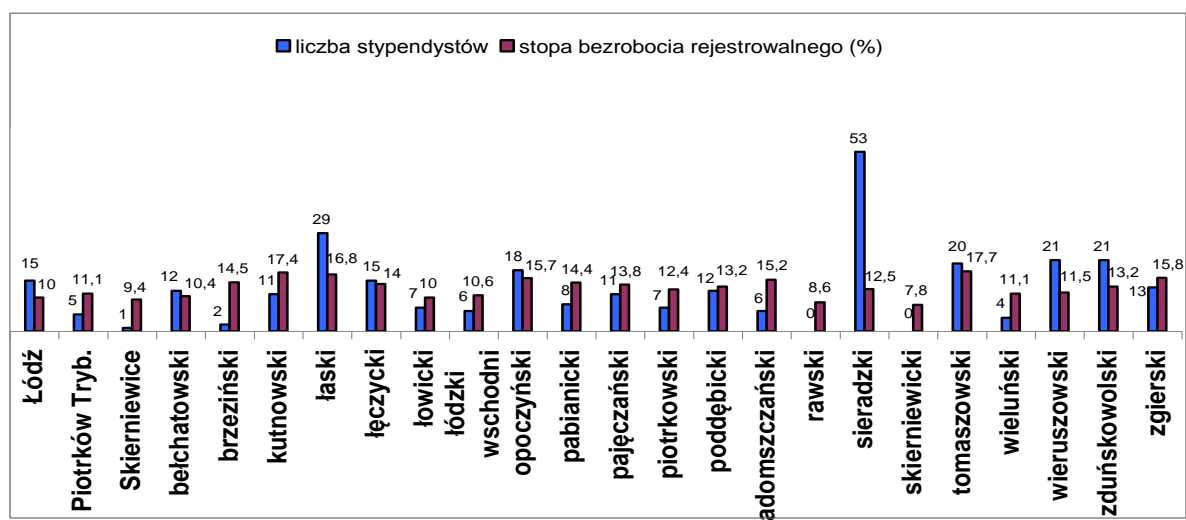
Mapa stypendiów przyznanych w roku szkolnym 2011/2012 analogicznie do poprzedniego okresu daje obraz sytuacyjny, w którym regionie nie przyznano żadnego stypendium w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wsparcia Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej tj. w mieście na prawach powiatu – Skierniewicach oraz regionów, w których ilość przyznanych stypendiów jest znikoma, czyli powiat rawski (1 stypendium), powiat skierniewicki (1 stypendium). Mimo, iż można zaobserwować nieznaczne ożywienie w powiatach, w których w poprzednim roku szkolnym nie przyznano żadnego stypendium, przyczyny tak zróżnicowanego rozkładu przestrzennego w przyznawanych stypendiach wymagają rozpatrzenia. Analizując powyższe porównano:

1. Ilość przyznanych stypendiów ze stopą bezrobocia w danym obszarze.

⁵ Lista rankingowa została przyjęta Uchwałą Zarządu nr 2104/11z dnia 06 grudnia 2011 r.

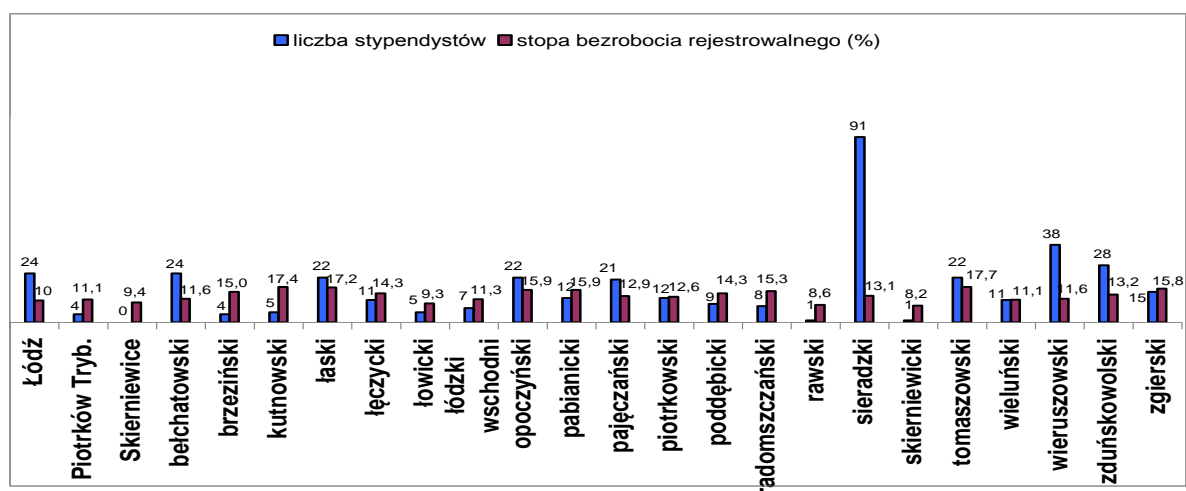
Wykres 2. Rok szkolny 2010/2011.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o bezrobotnych zarejestrowanych we wskazanych powiatach w 2010 r., stan na 31.XII - GUS oraz Listy rankingowej stypendystów roku szkolnego 2010/2011.

*Stypendium w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja w roku szkolnym 2010/2011 otrzymało również troje uczniów mieszkających na terenie: województwa mazowieckiego z powiatu przysuskiego – 1 uczeń i na terenie województwa wielkopolskiego z powiatu kołskiego – 2 uczniów (łącznie 300 uczniów). Wskazani stypendyści uczęszczają do szkoły na terenie Województwa Łódzkiego.

Wykres 3. Rok szkolny 2011/2012.

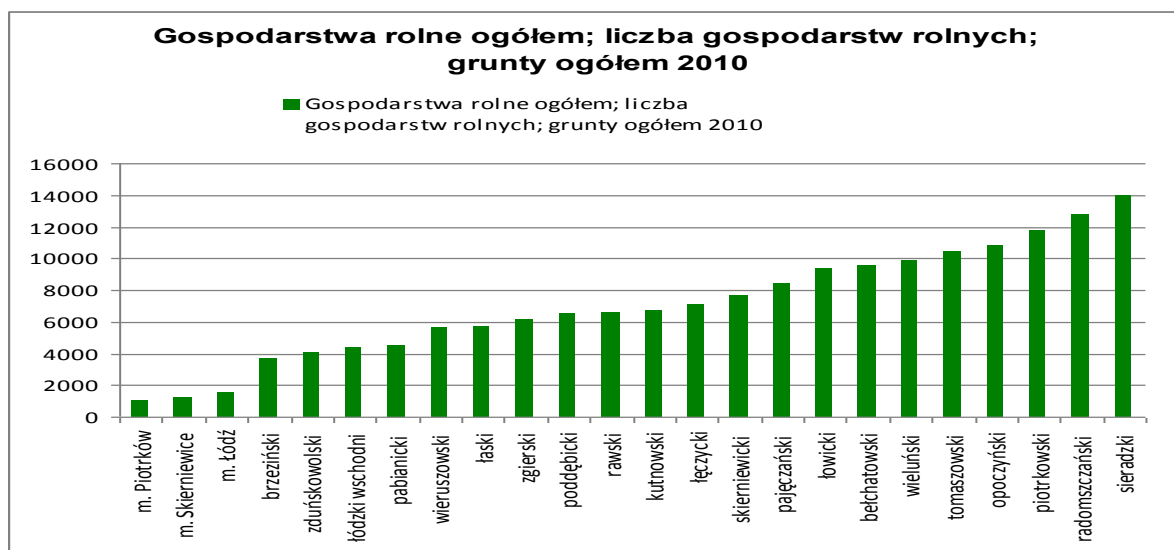

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o bezrobotnych zarejestrowanych we wskazanych powiatach w 2011 r., stan na 31.XII - GUS oraz Listy rankingowej stypendystów roku szkolnego 2011/2012.

*Stypendium w ramach Łódzkiego Regionalnego Programu Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja w roku szkolnym 2011/2012 otrzymało ponownie troje uczniów mieszkających na terenie: województwa mazowieckiego z powiatu przysuskiego – 1 uczeń i na terenie województwa wielkopolskiego z powiatu kołskiego – 2 uczniów (łącznie 400 uczniów).

2. Gospodarstwa rolne i ich powierzchnię wg rodzaju użytkowania gruntów.

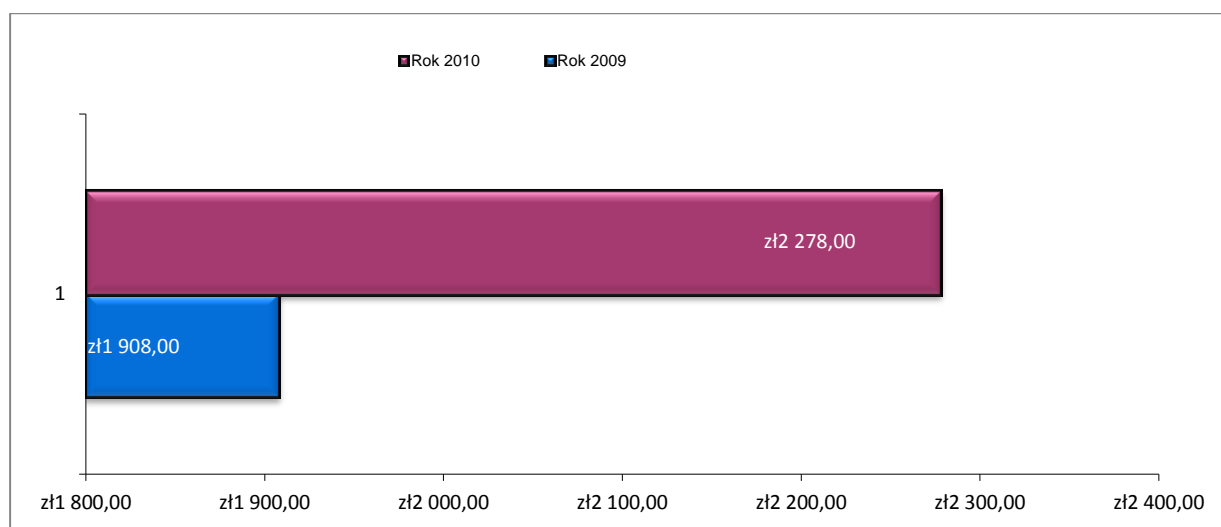
Wykres 4. Powierzchnia gruntów rolnych w powiatach Województwa Łódzkiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego „Powszechny spis rolny 2010” aktualizacja 15.05.2012

3. Wartość 1 ha przeliczeniowego w roku 2009 i 2010.

Wykres 5. Przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego obowiązujący przy ocenie spełniania kryterium dochodu w okresie naboru wniosków stypendialnych na rok szkolny 2010/2011 do obowiązującego w tym samym okresie następnego roku tj. na rok szkolny 2011/2012.

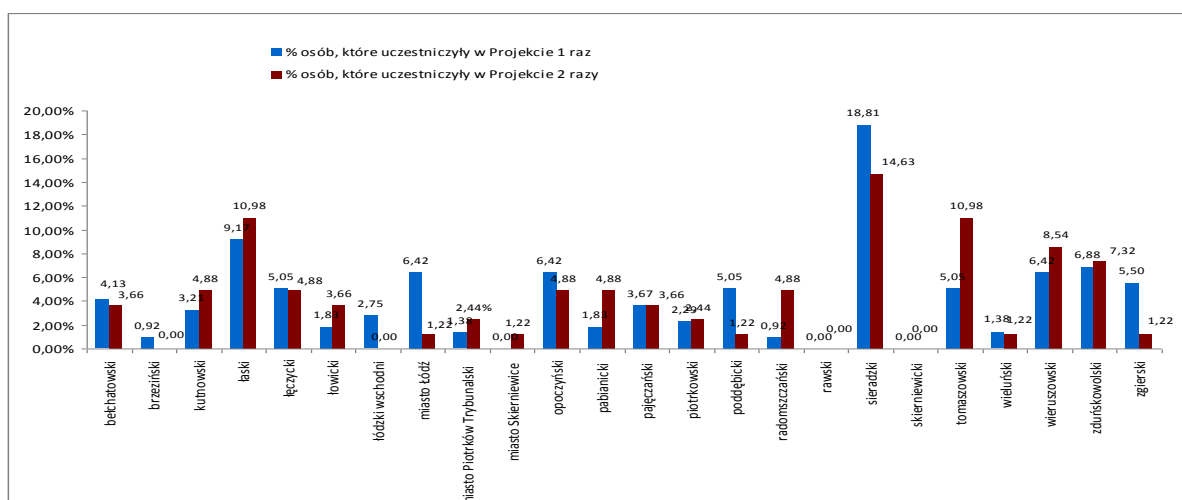

Źródło: opracowanie własne na podstawie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 września 2010 i 2011 r.⁶

4. Uczestnictwo tych samych uczniów w kolejnych podedycjach Projektu.

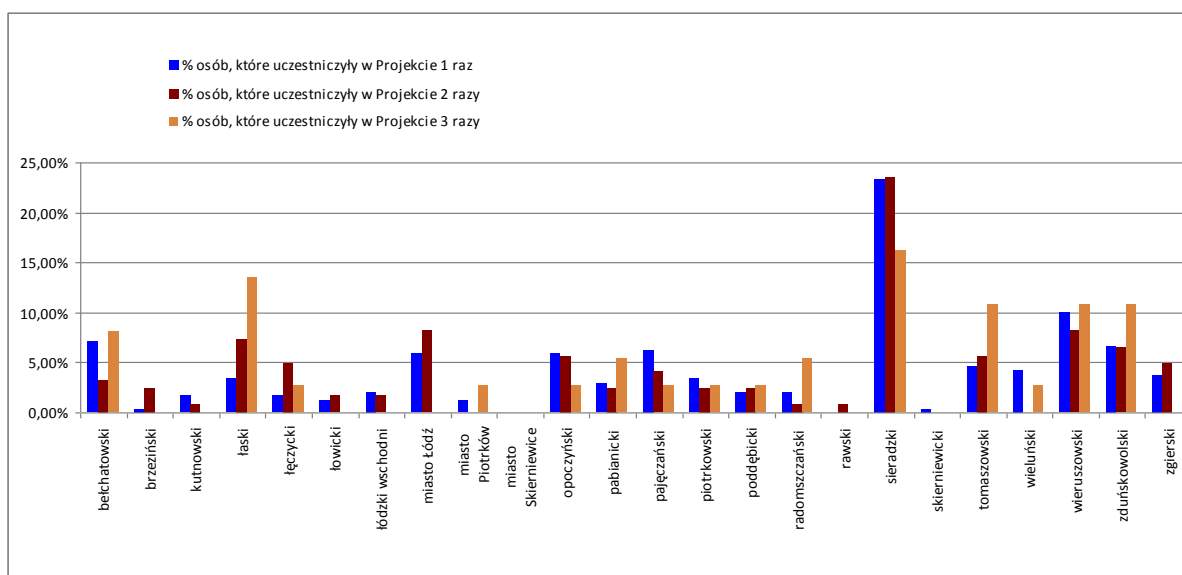
⁶ Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 września w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2009 i 2010 r.

Wykres 6. Powtarzalność osób otrzymujących stypendium w latach 2009-2010.

Źródło: opracowanie własne na podstawie list rankingowych naborów wniosków stypendialnych w latach 2009/2010 i 2010/2011.

Wykres 7. Powtarzalność osób otrzymujących stypendium w latach 2009-2011.

Źródło: opracowanie własne na podstawie List rankingowych naborów wniosków stypendialnych w latach 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012.

Z powyższych analiz wynika, iż:

- powiaty, w których nie przyznano lub przyznano znikomą ilość stypendiów cechuje stosunkowo niska stopa bezrobocia w stosunku do pozostałych powiatów województwa łódzkiego;
- powiat rawski i skierniewicki charakteryzują się średniej wielkości powierzchnią rolną w stosunku do pozostałych powiatów, natomiast największe obszary gruntów rolnych rozlokowane są na terenie powiatów: sieradzkiego, tomaszowskiego, bełchatowskiego, opoczyńskiego, radomszczańskiego, piotrkowskiego, wieluńskiego oraz łowickiego;
- przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego wzrósł w 2010 roku o 370 zł w stosunku do roku 2009 r., lata te były brane pod uwagę przy ocenie spełniania kryterium dochodu przy ubieganiu się o stypendium w roku szkolnym 2010/2011 i 2011/2012;

- w roku szkolnym 2010/2011 łącznie stypendium otrzymało 300 uczniów z czego 72,67% - 218 osób otrzymało stypendium po raz pierwszy w ramach II edycji - ŁRPWMSU natomiast 27,33% - 82 osoby otrzymały stypendium po raz drugi tzn. rozpoczęły udział w projekcie w roku szkolnym 2009/2010. Rok szkolny 2011/2012 charakteryzował się znacznym stopniem powtarzalności uczestników w programie stypendialnym - spośród 400 osób, które uzyskały stypendium 60% tj. 240 osób wzięło udział w Projekcie po raz pierwszy, 30,75% tj. 123 osoby uczestniczyły w nim po raz drugi, czyli rozpoczęły udział w Projekcie w roku szkolnym 2009/2010 lub 2010/2011, natomiast 9,25% tj. 37 osób wzięło udział w Projekcie trzeci raz.

Rozważając zależności wykazane powyżej zasadnym jest przypuszczenie, iż główną przyczyną dysproporcji w udziale dzieci i młodzieży w Łódzkim Regionalnym Programie Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja są uzyskiwane dochody, które stanowią jedno z podstawowych kryteriów oceny formalnej Wniosków o przyznanie stypendium [przypr. program ŁRPWMSU - II edycja skierowany jest do rodzin niezamożnych - patrz przypis 2].

Do oceny spełnienia kryterium dochodu sumowane są m.in.:

- dochody wszystkich członków rodziny,
- stypendia otrzymane w roku poprzedzającym rok składania Wniosku o przyznanie stypendium,
- wartość gospodarstwa rolnego wyliczana na podstawie jego wielkości – liczba hektarów przeliczeniowych wartościowana wg stawki określonej w Obwieszczeniu Prezesa GUS-u w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego.

Biorąc pod uwagę powyższe wraz ze wskazaną analizą stopy bezrobocia, obszarami gruntów rolnych na terenie Województwa Łódzkiego oraz znacznym wzrostem wartości ha przeliczeniowego uzasadnione jest zróżnicowanie przestrzenne przyznawania stypendium oraz tendencja spadkowa w wielokrotności przystępowania tych samych stypendystów do Projektu. Wskazane wyżej zależności niejednokrotnie miały wpływ na relatywne zwiększenie się poziomu dochodu rodziny w stosunku do roku poprzedniego, mimo iż nie odnotowano ogólnego wzrostu wynagrodzeń wśród lokalnej społeczności w stosunku do roku ubiegłego. Polepszenie stopy życiowej w gospodarstwie domowym ucznia było często równoznaczne z przekroczeniem progu dochodowego warunkującego możliwość przystąpienia do Projektu - efektem czego odnotowaliśmy malejącą ilość przyznawanych stypendiów w powiatach: sieradzki, łaski, tomaszowski, wieruszowski, zduńskowski, bełchatowski, opoczyński, łęczycki, pączęński, poddębickim, zgierskim i w mieście na prawach powiatu - Łodzi

Starając się zniwelować powyższe problemy oraz kierując się potrzebą dotarcia do większej grupy osób, która spełniałaby podstawowe kryterium formalne tj. kryterium określonej wielkości dochodu uzyskanego w roku poprzedzającym i mogłaby być zainteresowana:

- złożeniem wniosku stypendialnego,
- poprawą warunków kształcenia,
- pozyskaniem dostępu do dóbr edukacji,

Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi postanowił zwiększyć skalę działań promocyjnych podejmowanych przed naborem wniosków w roku szkolnym

2012/2013. Założeniem powyższego jest dotarcie przede wszystkim do rodziców i najbliższych osób beneficjentów ostatecznych poprzez:

1. rozpowszechnianie informacji do jednostek, które w swoich statutach mają wyszczególnioną pomoc osobom niezdolnym lub potrzebującym tj.:
  - urzędów pracy,
  - biur doradztwa zawodowego i planowania kariery,
  - gminnych i miejskich ośrodków pomocy rodzinie,
  - szkół podstawowych,
  - domów dziecka.
2. spotkania informacyjne m.in. z:
  - uczestnikami Kursu doskonalącego dla nauczycieli „Animator kultury”,
  - nauczycielami korzystającymi z form doskonalenia zawodowego w Wojewódzkich Ośrodkach Doskonalenia Nauczycieli,
  - nauczycielami i pracownikami Łódzkiego Kuratorium Oświaty.
3. ogłoszenia prasowe,
4. spoty radiowe,
5. udział w Łódzkich Targach Edukacyjnych,
6. mailingu i rozpowszechnianie plakatów i ulotek informacyjno-promocyjnych do jednostek samorządu terytorialnego oraz szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu województwa łódzkiego.

Do podobnej grupy odbiorców skierowany był inny projekt realizowany przez Departament Kultury i Edukacji – „Animator Kultury”⁷. Projekt systemowy o tej nazwie przyjęto do realizacji kierując się przyjętą Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego oraz wychodząc naprzeciw potrzebom wszystkich grup wiekowych mieszkańców województwa łódzkiego (szczególnie z terenów wiejskich i powiatów o niskiej aktywności kulturalnej). Projekt ten miał na celu doskonalenie kadry szkół i innych jednostek oświatowych, tj. w głównej mierze nauczycieli (m.in. kształcących i wspierających stypendystów z Projektu Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej – II edycja) w zakresie animacji kulturalnej. Osoby te na co dzień pracują z młodzieżą szkolną i oni też biorą na siebie odpowiedzialność za:

- jakość kształcenia na wszystkich poziomach nauki,
- stopień promowania idei nauki przez całe życie.

Przystępując do Projektu, nauczyciele doskonalili m.in. umiejętności organizowania metodycznego zajęć dla różnych grup wiekowych, umiejętności komunikacji zarówno z uczniami jak również ze społecznością lokalną. Docelowym założeniem projektu było zaś pobudzenie ludności do udziału w życiu kulturalnym poprzez wykształcenie osób, które podejmą inicjatywy edukacyjne i kulturalne, uaktywniając społeczeństwo lokalne do wzięcia udziału w tych działaniach. Osobami, które prowadzą tego typu działalność są animatorzy kultury. Jest to specjalność ciesząca się w ostatnich latach coraz większym zainteresowaniem. Tworzone są kierunki studiów i kursów umożliwiające zdobycie kwalifikacji animatora kultury. Zadania animatora są bardzo różnorodne, wymagają specyficznych umiejętności i wiedzy. Głównym celem pracy animatora kultury jest upowszechnianie kultury w publicznych placówkach kulturalnooświatowych oraz w środowisku lokalnym. Animator kultury kształtuje upodobania oraz zainteresowania kulturalne i artystyczne różnych grup społecznych, jak również wspomaga artystyczną twórczość amatorską. Aby móc zrealizować wymienione cele, animator kultury musi poznać

potrzeby oświatowe, kulturalne i rozrywkowe danego środowiska. W odpowiedzi na te potrzeby tworzy sekcje i kółka zainteresowań, organizuje kursy (np. nauki języka obcego), projekcje filmowe, odczyty, wystawy, przeglądy, galerie, organizuje kółka miłośników sztuki, stowarzyszenia twórczości amatorskiej, organizuje miejsca i czas spotkań. Animator kultury planuje także działalność kulturalną na swoim terenie, sporządza kalendarium kolejnych imprez. Stara się pozyskiwać sponsorów organizowanych imprez. Udziela pomocy prawnej, organizacyjnej i technicznej oraz repertuarowej działaczom społecznym, zespołom twórczym, edukacyjnym i innym działającym w środowisku lokalnym. Animator kultury zajmuje się również edukacją kulturalną oraz prowadzi zajęcia z amatorskimi zespołami artystycznymi. Do zadań animatora należy często również opracowanie i wykonanie lub zlecenie wykonania reklamy planowanych imprez. Tak więc animator kultury to ktoś, kto sprawia, że ludzie chętnie się spotykają, aby podejmować działania dla siebie i innych członków swojej małej ojczyzny. Aby w sposób owocny wykonywać swe zadania, animator powinien znać aktualne zjawiska i trendy występujące w kulturze, nowe prądy w sztuce, muzyce i literaturze, zagadnienia edukacji kulturalnej, współpracy instytucji kultury ze szkołami, uregulowania prawne oraz zmiany legislacyjne istotne dla działań w sferze kultury. Przy czym kulturę należy rozumieć bardzo szeroko; zarówno jako sztukę, wszelkie formy życia kulturalnego, jak również sposoby funkcjonowania społeczeństwa. Wówczas wykorzystując swoje pasje i umiejętności animator ma szansę wnieść coś wartościowego do życia swojego społeczeństwa; za pomocą kultury zmieniać życie społeczne, ożywić społeczność, w której żyje. Działania animacyjne są z reguły przedsięwzięciami lokalnymi, na małą skalę. Pozwalają jednak rozwiązywać lub przynajmniej przyczyniają się do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych. Animatorzy kultury muszą być wyposażeni w narzędzia, umiejętności i kompetencje, które pozwolą im elastycznie reagować na dynamiczne zmiany współczesnego świata.

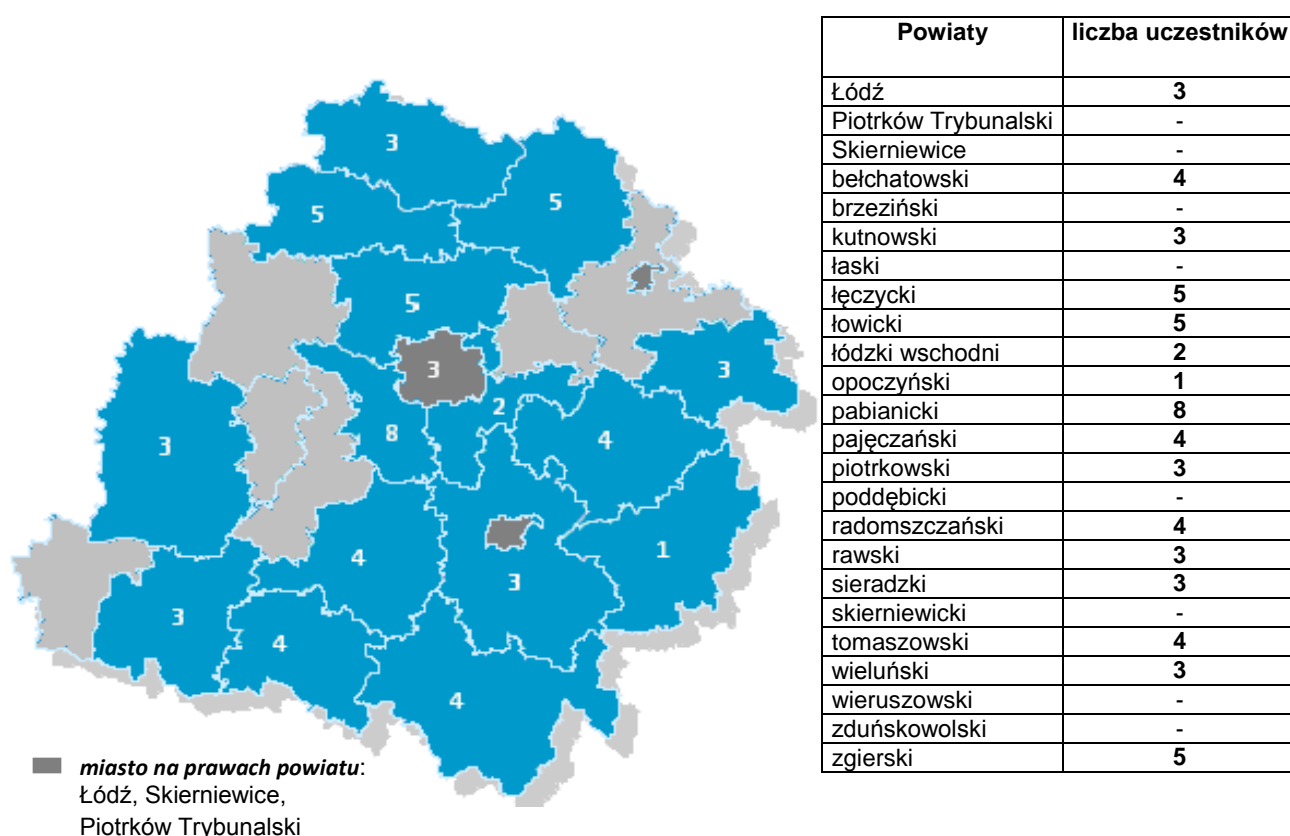
Pomimo kształcenia coraz większej rzeszy przyszłych animatorów kultury, nadal rośnie zapotrzebowanie na tego typu specjalistów, szczególnie na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze kulturalnej oraz na terenach, gdzie takiej infrastruktury brak. Dlatego też tworząc projekt „Animator kultury” położono nacisk na edukację w obszarze animacji kultury nauczycieli, pracowników dydaktycznych i kadry administracyjnej szkół, placówek oświatowych oraz ich organów prowadzących, głównie z terenów wiejskich województwa łódzkiego. Na terenach wiejskich to właśnie wokół szkół i innych placówek oświatowych skupia się życie lokalnych społeczności. Tradycyjny model kształcenia nauczycieli nie uwzględnia zaś kwalifikacji animatora – szczególnych umiejętności psychospołecznych, metodycznych oraz merytorycznych, które pozwalają na funkcjonowanie jako przewodnik, tutor, coach odbiorców kultury. Projekt „Animator kultury” odpowiadał na niszę w ofercie szkoleń z zakresu szeroko rozumianej edukacji kulturalnej i miał za zadanie wesprzeć ścieżkę rozwoju pedagoga, od którego dynamiczna współczesność wymaga nieustannego samokształcenia. Nauczyciel wyposażony w umiejętności i wiedzę z zakresu animacji kultury staje się bardziej docenianym fachowcem na rynku pracy, jednocześnie realizuje nową koncepcję edukacji kulturalnej. Projekt miał z jednej strony pozwolić zmniejszyć różnice w jakości usług edukacyjnych i wyrównać dysproporcje zauważalne w nauczaniu pomiędzy obszarami wiejskimi a zurbanizowanymi, z drugiej zaś pozytywnie wpłynąć na rozwój, kształtowanie i pielęgnowanie świadomości kulturowej oraz tożsamości lokalnej mieszkańców wsi regionu łódzkiego.

Projekt „Animator kultury” wpisał się idealnie w działalność Departamentu Kultury i Edukacji. Do zadań Departamentu należą bowiem sprawy kultury i edukacji,

w szczególności takie jak upowszechnianie i ochrona dóbr kultury, współpraca z innymi departamentami w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych, współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie działań z obszaru kultury, monitorowanie działalności merytorycznej instytucji kultury, czy programowanie rozwoju kierunków kształcenia nauczycieli.

Projekt miał charakter kursu doskonalącego, na który oprócz wykładów składały się także zajęcia praktyczne, tj. warsztaty i treningi. Dzięki szeroko zakrojonej akcji promocyjnej odnotowano ogromne zainteresowanie tym kursem. Zgłosiło się prawie 200 chętnych, z których wyłoniono 60 uczestników kursu, w tym 50 kobiet i 10 mężczyzn, prawie z każdego powiatu województwa łódzkiego. Wśród uczestników kursu nie znaleźli się przedstawiciele zaledwie pięciu powiatów województwa: brzezińskiego, łaskiego, poddębickiego, skierniewickiego, wieruszowskiego i zduńskowolskiego. Na tych obszarach należy w przyszłości zintensyfikować działania promocyjne, planując upowszechnienie tego typu szkoleń. Uczestnikami kursu były natomiast osoby z terenów powiatów o niskiej aktywności kulturalnej, m.in. pączęchańskiego, rawskiego, radomszczańskiego i tomaszowskiego.

Uczestnicy Projektu „Animator kultury”

Kurs realizowany był w okresie grudzień 2011r. – czerwiec 2012r. Wykładowcami i trenerami kursu były osoby o wysokich kwalifikacjach i bogatym doświadczeniu zawodowym – wykładowcy akademicki, jak i artyści: muzycy, tancerze, czy dyrygenci, a także znawcy malarstwa, literatury, autorzy wielu ciekawych publikacji oraz projektów kulturalnych. Należy tu wymienić chociażby aktorów Konrada Dworakowskiego i Marcina Brzozowskiego, tancerzy i choreografów Jacka Owczarka i Izabelę Chlewińską, skrzypka, perkusistę i kompozytora Patryka Zakrockiego, dyrygenta Grzegorza Wierusa, czy redaktora

miesięcznika „Dialog” – Piotra Olkusa. Uczestnicy kursu korzystając z wiedzy i doświadczenia wykładowców i trenerów kursu poznali szeroką gamę zagadnień współczesnej kultury, m.in. z zakresu antropologii kultury, sztuki, filmu, teatru, plastyki, poznają metody pracy animatora, aktywizujące metody pracy z grupą, uczyli się inicjować i organizować działania kulturalne, jak również pozyskiwać fundusze na te działania. W ramach kursu odbywały się też warsztaty oraz zajęcia studyjne prowadzone przez doświadczonych praktyków w łódzkich instytucjach kultury – Filharmonii Łódzkiej, Muzeum Sztuki, Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym. Odbyły się również zajęcia praktyczne polegające na obejrzeniu sztuk teatralnych w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi.

Udział w kursie był całkowicie bezpłatny. Uczestnikom kursu zapewniono bezpłatne materiały szkoleniowe, noclegi, catering w trakcie zajęć oraz zwrot kosztów dojazdu na zajęcia. Po ukończeniu kursu uczestnicy otrzymali certyfikaty.

Uzyskana wiedza i umiejętności pozwolą absolwentom kursu realizować ambitne inicjatywy kulturalne w ich małych ojczyznach, gdzie utrudniony jest dostęp do instytucji kulturalnych, takich jak teatr, czy muzeum. Daje to nadzieję, że opierając się na wartościach poszczególnych małych ojczyzn województwa łódzkiego, uczestnicy projektu „Animator kultury” wzmocnią poczucie przynależności i więzi, pobudzą do działania na rzecz własnego regionu, przez co staną się wzorem dla innych i potencjałem na przyszłość dla naszego regionu i Polski.

Wspieranie elity intelektualnej naszego regionu – pracowników dydaktycznych, kadr administracyjnych szkół i placówek oświatowych oraz ich organizatorów – stanowi strategiczne zadanie Województwa Łódzkiego. Władze województwa stawiają z całą mocą na ciągły rozwój, ponieważ jest to najlepsza inwestycja, która przełoży się na poczucie satysfakcji i dumy mieszkańców województwa. Województwo Łódzkie zrealizowało szereg projektów mających na celu rozwój naszej regionalnej elity intelektualnej. Wśród tych projektów „Animator kultury” nabiera wyjątkowego znaczenia, którego celem jest zwiększenie świadomości kulturalnej w naszym regionie.

3. Projekt „Promocja marki regionalnej Łódzkie intelektualne”

W 2011 roku zakwalifikowano do dofinansowania projekt przygotowany przez Departament Kultury i Edukacji pn. „Promocja marki regionalnej Łódzkie intelektualne” w ramach Działania III.2: Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, Osi priorytetowej III: Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość, Regionalnego Programu Operacyjnego WŁ na lata 2007-2013. Wartość całego projektu opiewa na kwotę **924 800 zł**, natomiast dofinansowanie ze środków RPO WŁ wynosi **424 830 zł**. Realizacja przedsięwzięcia zaplanowana jest od 1 grudnia 2011 r. i ma trwać prawie dwa lata, do października 2013 roku. Projekt ma na celu ukazać województwo łódzkie jako region o dużym potencjale akademickim, naukowym i kulturalnym, który stwarza młodym ludziom znakomite warunki do zdobycia wykształcenia, wszechstronnego rozwoju intelektualnego, a także kulturalnego. Promocja marki odbywać się będzie m.in. poprzez realizację różnorodnych inicjatyw wspierających rozwój kapitału intelektualnego w województwie, charakteryzujących się długą tradycją, które są dobrze znane młodzieży szkolnej i akademickiej. Wśród nich wymienić można: stypendia naukowe i artystyczne Marszałka Województwa Łódzkiego, konkurs Marszałka Województwa Łódzkiego na najlepsze rozprawy habilitacyjne i doktorskie oraz prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane z województwem łódzkim. Upowszechnianie „Łódzkiego intelektualnego” będzie odbywać się m.in. poprzez forum naukowo – akademickie, spotkania informacyjno – dyskusyjne oraz kampanie reklamowe.

Upowszechnianie marki wpisuje się w proces budowania tożsamości regionu i ma za zadanie pokazać, że w województwie łódzkim warto studiować, warto pracować i inwestować. Adresatami projektu są: potencjalni studenci, obecni studenci uczelni wyższych, przedstawiciele środowisk naukowych, mieszkańcy województwa łódzkiego i całego kraju.

Departament Kultury i Edukacji opracował również nowy program stypendialny skierowany do uczestników studiów doktoranckich. Celem programu stypendialnego jest wspieranie pracy naukowej doktorantów kształcących się na terenie województwa łódzkiego oraz zachęcanie ich do prowadzenia badań naukowych w wyznaczonych dyscyplinach naukowych i artystycznych. Stypendium przyznawane będzie na realizację innowacyjnego projektu naukowo-badawczego, którego wyniki będą użyteczne dla rozwoju społecznego, gospodarczego lub kulturalnego regionu.

4. Projekty realizowane przez placówki oświatowe SWŁ

Ponad 50% placówek oświatowych podległych Samorządowi Województwa Łódzkiego realizuje projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na łączną kwotę około **5 milionów złotych**. Projekty mają na celu podniesienie atrakcyjności i jakości oferty edukacyjnej szkół Samorządu Województwa Łódzkiego. W 2011 r. do dofinansowania wyłoniono 4 placówki: Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim, Szkołę Policealną Samorządu Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim, Szkołę Policealną Samorządu Województwa Łódzkiego w Sieradzu, Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi. Ponadto Publiczna Policealna Szkoła Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi rozpoczęła realizację 3 projektów, dodatkowo kontynuowano również realizację projektu Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim.

Dane o projektach:

L.p.	Placówka	Priorytet/ Działanie	Nazwa projektu	Okres realizacji	Główne założenia
1	Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim	9.4	Kurs doskonalący dla nauczycieli języka polskiego i wiedzy o kulturze w zakresie edukacji filmowej i teatralnej	01.10.2010 - 31.12.2011	Projekt skierowany do nauczycieli języka polskiego i wiedzy o kulturze umożliwiający pogłębienie dotychczasowej wiedzy i umiejętności w tym zakresie w ramach nowej podstawy programowej
2	Publiczna Policealna Szkoła Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi	9.2	Program wyrównywania szans edukacyjnych niepracujących uczniów zdobywających pierwsze kwalifikacje zawodowe	01.09.2011 - 31.07.2012	Projekt skierowany do uczniów Szkoły zdobywających pierwsze kwalifikacje zawodowe, którzy dzięki dodatkowym zajęciom w ramach danego kierunku mogą poszerzyć wiedzę oraz nabyć dodatkowych umiejętności; zmniejszenie deficytów w wiedzy specjalistycznej grupy docelowej, która nie nabyła jej w toku aktywności zawodowej,
3	Publiczna Policealna Szkoła Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi	9.3	Edukacja zdalna szansą na zwiększenie zasięgu kształcenia ustawicznego w regionie	01.01.2011 - 31.12.2012	Projekt skierowany do uczniów Szkoły, mający na celu podniesienie poziomu kształcenia poprzez stworzenie platformy e-learningowej umożliwiającej uzupełnienie dodatkowej wiedzy w formie innowacyjnej formy nauczania
4	Publiczna Policealna Szkoła Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w	9.4	Nowoczesna szkoła – profesjonalna kadra pedagogiczna	01.09.2011 - 31.07.2012	Projekt skierowany do nauczycieli szkół zawodowych, którzy mogą pogłębić swoją wiedzę w zakresie tworzenia pakietów edukacyjnych

	Łodzi				wspierających kształcenie modułowe i dualne
5	Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim	9.2	Wszechstronny uczeń	01.01.2012 - 31.12.2012	Projekt ma na celu zwiększenie u uczniów poziomu kwalifikacji specjalistycznych z zakresu ICT, języka angielskiego, podstaw przedsiębiorczości, zasad terapii manualnej w ramach oferty edukacyjnej szkoły
6	Szkoła Policealna Samorządu województwa Łódzkiego w Sieradzu	9.2	Kompetencje kluczowe – klucz do sukcesu	01.09. 2012- 30. 04.2014	Projekt ma na celu podniesienie atrakcyjności oferty edukacyjnej szkoły oraz zwiększenie poziomu kwalifikacji uczniów poprzez realizację dodatkowych zajęć z zakresu języka angielskiego, podstaw przedsiębiorczości
7	Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi	9.2	Uczeń szkoły zawodowej moderatorem lokalnego rynku pracy	01.09.2012 - 31.03.2014	Projekt ma na celu podniesienie jakości dydaktycznej 4 szkół z terenu woj. Łódzkiego służącej podniesieniu zdolności uczniów do znalezienia przyszłego zatrudnienia

IV. INSTYTUCJE KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – działania na rzecz Regionu

Samorząd Województwa Łódzkiego jest organizatorem dla siedmiu instytucji kultury, w tym 3 instytucji artystycznych i 4 instytucji upowszechniania kultury:

- Teatru Wielkiego,
- Teatru im. Stefana Jaracza,
- Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina,
- Muzeum Sztuki (instytucja współprowadzona z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego,
- Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
- Łódzkiego Domu Kultury.

Wszystkie wskazane instytucje mają swoją siedzibę w stolicy regionu, jednak przede wszystkim realizują działania o charakterze regionalnym i na rzecz mieszkańców województwa łódzkiego.

Całkowita kwota dotacji związana z działalnością instytucji kultury Samorządu Województwa Łódzkiego w 2011 roku wyniosła 85 253 929 zł (o 2 162 659 zł więcej niż w 2010 roku). Zestawienie prezentujące wysokość dotacji Samorządu Województwa Łódzkiego dla ww. instytucji kultury w latach 2006-2012 stanowi załącznik nr 4 niniejszego raportu.

Wśród najistotniejszych wydarzeń w instytucjach kultury Samorządu Województwa Łódzkiego w 2011 roku należy wymienić dwa jubileusze: 80-lecie Międzynarodowej Kolekcji Sztuki Nowoczesnej w Muzeum Sztuki w Łodzi oraz 80-lecie Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Muzeum Sztuki w ramach jubileuszu zrealizowało cykl „Ekonomia daru” (a w ramach niego wystawy: „Konstrukcja w procesie 1981 – wspólnota, która nadeszła?”, „Oczy szukają głowy do zamieszkania” oraz „WIKIzeum”), któremu towarzyszył szeroki program edukacyjny: warsztaty, wykłady, spotkania z twórcami. Na te wydarzenia Samorząd Województwa Łódzkiego przeznaczył kwotę: 273 000 zł. Z kolei Muzeum Archeologiczne w ramach obchodów zorganizowało m.in. sesję naukową w Tumie pod łączącą poświęconą subregionowi łeczykiemu oraz wystawę numizmatyczną „Pieniądz rządzi...”. Kwota przeznaczona przez Samorząd Województwa na ten cel to 150 000 zł. Warto zaznaczyć, że w 2011 roku odbyła się także dwudziesta pierwsza edycja Łódzkich Spotkań Baletowych. Spotkania przebiegały pod hasłem „Wybitni choreografowie XX wieku”, a na inaugurację przygotowano prapremierę spektaklu baletowego „Spotkania w dwóch niespełnionych aktach” Ewy Wycichowskiej. Realizacja była efektem współpracy Teatru Wielkiego w Łodzi i Polskiego Teatru Tańca w Poznaniu.

Instytucje kultury Samorządu Województwa Łódzkiego prezentowały się także na arenie międzynarodowej. Podczas międzynarodowego festiwalu „Spotkania z Meyerholdem” odbywającego się w Centrum Meyerholda Moskwie, Teatr im. Stefana Jaracza zaprezentował monodram „Niżyński” w wykonaniu Kamila Maćkowiaka, w reż. Waldemara Zawodzińskiego. Spektakl był elementem programu kulturalnego Polskiej Prezydencji w UE. Projekt dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (100 000 zł) oraz Samorządu Województwa Łódzkiego (47 384 zł). Wyjątkowym wydarzeniem na skalę międzynarodową była również wystawa „Komiks polski” w Tokio – także realizowana w ramach Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej. Realizatorem przedsięwzięcia był Łódzki Dom Kultury wraz ze stowarzyszeniem „Contur” (organizator i pomysłodawca Międzynarodowego Festiwalu Komiksu w Łodzi).

Nie sposób opisać tutaj wszystkich projektów artystycznych i wydarzeń realizowanych przez instytucje kultury Samorządu Województwa Łódzkiego. Poniżej przedstawiono

w tabelach wyniki poszczególnych instytucji kultury Samorządu Województwa Łódzkiego – finansowe i merytoryczne w 2011 roku wraz z krótką informacją dotyczącą najważniejszych przedsięwzięć kulturalnych realizowanych przez te instytucje.

1. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA INSTYTUCJI KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W 2011 roku.

Teatr Wielki w Łodzi

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	34 065 566
dotacja WŁ bieżąca	26 754 469
dotacja WŁ bieżąca celowa	2 800 000
Koszty	35 363 352
Amortyzacja	2 675 119
Wynik finansowy	-1 297 786
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	1 377 333
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Liczba tytułów premier	5
Liczba spektakli	90
Liczba widzów (pr., eksp., ŁSB w 2011)	111 268
Średnia liczba widzów na spektaklu	1 012
%wykorzystania miejsc na widowni	94
Edukacja kulturalna - liczba uczestników	2 104
Odwiedziny strony www	278 418

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- Spektakle premierowe:
„Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”,
„Maria Stuarta”,
„Zamek Sinobrodego”.
- XXI Łódzkie Spotkania Baletowe

Prowadzone projekty edukacyjne:

- Opera na poduchach – zajęcia edukacyjne dla najmłodszych
- Pro Opera – spotkania z artystami
- Zeszyty edukacyjne – dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów

Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	12 735 515
dotacja WŁ bieżąca	10 345 352
dotacja WŁ bieżąca celowa	147 384
Koszty	13 618 702
Amortyzacja	980 628
Wynik finansowy	-883 187
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	97 441
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Liczba tytułów premier	7
Liczba spektakli	452
Liczba widzów	41 433
Średnia liczba widzów na spektaklu	90
%wykorzystania miejsc na widowni	55
Liczba spektakli na 4 scenach regionalnych	57
Frekwencja na scenach regionalnych	19 343

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- „The infernal comedy – wyznania seryjnego mordercy” – spektakl z udziałem Johna Malkovicha,
- Premiery: „Słowo”, „Apokalipsa”, „Rewizor”, „Totalnie szczęśliwi”
- Prezentacja Spektaklu „Niżyński” w Centrum Meyerholda w Moskwie (8-9 listopada) w ramach międzynarodowego programu kulturalnego Prezydencji Polski w UE.

Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	19 006 960
dotacja WŁ bieżąca	15 612 674
dotacja WŁ bieżąca celowa	613 943
Koszty	20 808 087
Amortyzacja	2 263 659
Wynik finansowy	-1 801 127
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	462 532
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Liczba koncertów	133
Liczba działań edukacyjnych	1 011
Liczba uczestników	34 697
Średnia liczba słuchaczy na jednym koncercie	446
%wykorzystania miejsc na widowni	68

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- Rezydencja European Union Youth Orchestra,
- XII Wędrowny Festiwal Filharmonii Łódzkiej Kolory Polski,
- Koncerty „Gwiazdy MET”

Prowadzone działania edukacyjne:

- Baby boom bum
- Spotkania z nutką
- Odkrywczy muzyki
- Audycje szkolne i przedszkolne

Muzeum Sztuki w Łodzi

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	12 788 928
dotacja WŁ bieżąca	7 146 534
dotacja WŁ bieżąca celowa	318 000
dotacja MKiDN	4 188 000
dotacja celowa MKiDN	151 395
Koszty	13 692 449
Amortyzacja	2 299 072
Wynik finansowy	-903 521
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	1 395 551
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Wystawy	19
Działania edukacyjne	588
Liczba zwiedzających/uczestników (wystawy, edukacja)	114 367

Najważniejsze wystawy:

Projekty rocznicowe związane z 80-leciem Międzynarodowej Kolekcji Sztuki Nowoczesnej grupy „a.r”:

- „Konstrukcja w Procesie 1981 – wspólnota, która nadeszła?”,
- „Oczy szukają głowy do zamieszkania”,
- „WIKIzeum”.

Prowadzone działania edukacyjne:

- Familia do kwadratu
- Pół kwadrata małolata
- Kwadrans w kwadracie (wykłady dla dorosłych)

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	5 486 848
dotacja WŁ bieżąca	4 478 916
dotacja WŁ bieżąca celowa	612 730
Koszty	5 908 234
Amortyzacja	513 996
Wynik finansowy	-421 386
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	92 610
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Wystawy	8
Lekcje muzealne	199
Liczba zwiedzających/uczestników	29 325

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- 80-lecie Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi w tym realizacja wystawy: „Pieniądz rządu” zrealizowanej przy współpracy z Mennicą Polską i NBP oraz warsztatów „Muzeum między pokoleniami”,
- Plac Wolności otwarty na kulturę (projekt realizowany wspólnie z instytucjami kultury, których siedziba znajduje się na Placu Wolności w Łodzi),
- Sesja popularno-naukowa „Muzeum w regionie - od badania tożsamości regionalnej do jej współtworzenia”,
- Ponowne otwarcie stałej wystawy etnograficznej „Szare jak ziemia, barwne jak pamięć”.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	5 762 000
dotacja WŁ bieżąca	5 090 414
dotacja WŁ bieżąca celowa	205 552
Koszty	6 635 483
Amortyzacja	985 720
Wynik finansowy	-873 483
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	112 237
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Liczba pozyskanych książek	5 164
Liczba pozyskanych czasopism	895
Liczba wypożyczeń	170 054
Liczba czytelników	4 833
Odwiedziny Biblioteki Cyfrowej	669 013
Skany do Biblioteki Cyfrowej	82 975
Liczba odwiedzin strony internetowej	174 618

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- Dni Gutenberga w Łodzi,
- Koordinacja programów ogólnopolskich Biblioteka +, Program Rozwoju Bibliotek,
- Konferencja „Biblioteki publiczne miejscem przyjaznym i inspirującym” w ramach targów książki w Łodzi „Salon ciekawej książki”,
- Zakup nowości wydawniczych (w tym ponad 1400 audiobooków, ponad 750 filmów na DVD oraz 4 czytaki).

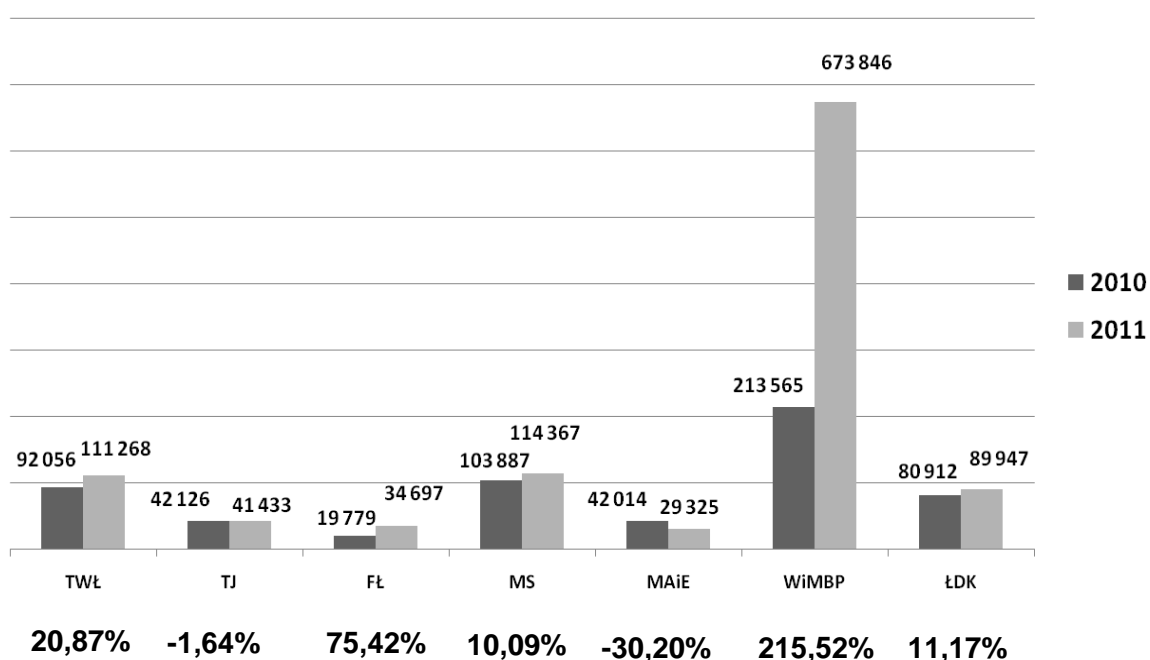
Łódzki Dom Kultury

Elementy wyniku finansowego	Wykonanie na dzień 31.12.2011 r.
Przychody	6 183 216
dotacja WŁ bieżąca	4 474 685
dotacja WŁ bieżąca celowa	205 136
Koszty	6 624 239
Amortyzacja	460 553
Wynik finansowy	-441 023
Wynik finansowy (pomniejszony o amortyzację)	19 530
Wybrane wskaźniki merytoryczne	
Wystawiennictwo	43
Organizacja imprez	962
Zajęcia stałe (edukacja, grupy artystyczne)	3 353
Liczba uczestników	89 947
Średnia liczba osób na jednym wydarzeniu	93

Najważniejsze przedsięwzięcia:

- Organizacja Regionalnego Kongresu Kultury,
- Realizacja wystawy „Komiks polski” w Tokio w ramach Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej.
- Uruchomienie portalu dla mieszkańców regionu RegionKultury.pl
- Realizacja warsztatów filmowych dla seniorów „Jestem w kadrze”
- Festiwale ogólnopolskie i międzynarodowe: Międzynarodowy Festiwal Komiksu, Łódzki Festiwal Chóralny - Cantio Lodziensis, Łódzkie Spotkania Teatralne

Osiągnięte wyniki finansowe instytucji kultury w 2011 roku są zadowalające. Cztery instytucje: Filharmonia Łódzka, ŁDK, Muzeum Sztuki, WiMBP mają lepsze wyniki finansowe na koniec 2011 roku niż w roku ubiegłym. W kontekście działalności merytorycznej instytucji należy zauważyć, że w 2011 roku pięć instytucji kultury Samorządu Województwa Łódzkiego odnotowało wzrost frekwencji w porównaniu z rokiem ubiegłym – nieznaczny spadek zanotowały jedynie Teatr im. Stefana Jaracza i Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Dane frekwencyjne pokazuje poniższy wykres.

2. DZIAŁANIA INSTYTUCJI KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA RZECZ ROZWOJU KULTURY W REGIONIE – PREZENTACJA WYBRANYCH PROJEKTÓW

Istotne dla Samorządu Województwa Łódzkiego są działania instytucji kultury podejmowane na terenie województwa. Ściśle regionalny charakter i zasięg (działania skierowane do mieszkańców regionu – podmiotów spoza Łodzi) mają projekty realizowane przez:

- Łódzki Dom Kultury (Ośrodek Regionalny ŁDK wspiera, promuje i chroni tradycyjną kulturę w tym najcenniejsze formy amatorskiej twórczości ludowej województwa łódzkiego, ŁDK od 2006 roku realizuje projekt „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego” którego celem jest rekonstrukcja krzyży, kapliczek i figur przydrożnych na terenie powiatów, gmin i parków krajobrazowych województwa łódzkiego),
- Filharmonię Łódzką im. Artura Rubinsteina (od 1999 roku realizuje Wędrowny Festiwal Filharmonii Łódzkiej „Kolory Polski”),
- Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (sprawuje opiekę i nadzór merytoryczny, instrukcyjno-metodyczny nad siecią bibliotek samorządowych w całym województwie łódzkim, prowadzi szkolenia, opracowuje materiały metodyczne, udziela konsultacji w zakresie organizacji i metod pracy bibliotecznej, implementacji i eksploatacji bibliotecznych systemów komputerowych, koordynuje programy dotyczące rozwoju bibliotek w całym regionie w tym: „Program Rozwoju Bibliotek” oraz „Biblioteka+”, gromadzi materiały i redaguje bieżącą bibliografię regionalną województwa łódzkiego),
- Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi (W 2008 roku Teatr rozpoczął działalność na czterech scenach w regionie. W ramach projektu „Utworzenie Europejskich Scen Teatru im. Stefana Jaracza w województwie łódzkim” powstały sceny w Sieradzu, Skierniewicach, Piotrkowie Trybunalskim i Radomsku. Dzięki projektowi teatr został przybliżony środowiskom, które do tej pory miały do niego ograniczony dostęp, choćby ze względu na odległość dzielącą je od stolicy województwa),
- Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi (od 2009 roku na terenie jednego z najważniejszych w dobie Państwa Piastów grodu – w Tumie pod Łęczycą prowadzone są badania archeologiczne. Projekt „Tum – perła romańskiego szlaku” zakłada stworzenie kompleksu o charakterze archeologiczno-etnograficznego muzeum na otwartym powietrzu, które prezentować będzie w formie zabytków i odpowiednich działań dydaktycznych historię dziejów człowieka i polskiej państwowości – od średniowiecza po czasy współczesne).

Poniżej opisano flagowe działania zrealizowane w regionie i dedykowane mieszkańcom regionu przez instytucje kultury Samorządu Województwa Łódzkiego w 2011 roku.

2.1. Portal internetowy „Region Kultury”

Pod hasłem „Region Kultury” Łódzki Dom Kultury uruchomił w październiku 2011 roku internetowy portal RegionKultury.pl. Strona jest skierowana do mieszkańców województwa łódzkiego, którzy są odbiorcami kultury lub też sami ją tworzą. Celem przygotowania portalu było umożliwianie wymiany informacji kulturalnej – dzięki stronie można śledzić wydarzenia w regionie (w tym celu udostępniono funkcjonalne kalendarium), a także redagować własne artykuły i zapowiedzi imprez kulturalnych. Uruchomienie portalu jest ważnym krokiem dotyczącym integracji działań kulturalnych i środowisk kulturalnych: instytucji kultury, organizacji pozarządowych, lokalnych animatorów w regionie. Dotychczas funkcje informacyjne spełniała prowadzona przez Łódzki Dom Kultury strona Reymont.pl jednak struktura portalu nie umożliwiała wprowadzania informacji przez osoby spoza redakcji portalu. Portal RegionKultury.pl ma w spełniać także funkcje promocyjne – zawiera galerię

Strona 53 z 109

zdjęć z imprez realizowanych w regionie, prezentacje wydawnictw ukazujących się w województwie oraz zaproszenia na planowane wydarzenia w regionie.

Powyżej: strona tytułowa portalu RegionKultura.pl (www.regionkultura.pl)

2.2. VI etap projektu „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego”

Od 2006 roku, w ramach projektu „Pejzaż Wszystkich Świętych – rekonstrukcja krajobrazu kulturowego” zrekonstruowano 43 krzyże, kapliczek i figur przydrożnych na terenie 13 powiatów, 28 gmin i 5 parków krajobrazowych województwa łódzkiego. Realizatorem projektu jest Łódzki Dom Kultury. Projekt ma znaczenie nie tylko z punktu widzenia ochrony krajobrazu kulturowego, ale i aktywizacji twórców ludowych. W 2011 roku Łódzki Dom Kultury we współpracy z Zespołem Nadpilicznych Parków Krajobrazowych zrealizował VI etap projektu. Skupiono się na przywróceniu rzeźb w 3 kapliczkach: w Łodzi (przy ul. Rzgowskiej - Stawach Jana - Kapliczka św. Jana Nepomucena), w Górach Mokrych i Żeleźnicy (w powiecie radomszczańskim w gminie Przedbórz – również kapliczki Św. Nepomucena). Autorem rzeźb są twórcy ludowi: Henryk Chałubiec, Wojciech Nagórski i Stanisław Szymczyk.

Zdjęcia powyżej (od lewej):

Kapliczka św. Jana Nepomucena w Łodzi, autor: Henryk Chałubiec; Kapliczka św. Jana Nepomucena w Górach Mokrych, autor: Stanisław Szymczyk; Kapliczka św. Jana Nepomucena w Żeleźnicy, autor: Wojciech Nagórski (źródło: www.ldk.lodz.pl)

2.3. XII Wędrowny Festiwal Filharmonii Łódzkiej Kolory Polski

Od 1999 roku Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina realizuje Wędrowny Festiwal Filharmonii Łódzkiej „Kolory Polski”. Jest to propozycja dla melomanów, którzy chcą połączyć słuchanie muzyki w najlepszym wykonaniu ze zwiedzaniem zabytków regionu łódzkiego. Każdy z kilkunastu koncertów (w każdy weekend wakacji) odbywa się w innym miejscu: w zabytkowych kościołach i klasztorach, starych zamkach i muzeach rozbrzmiewa muzyka znacznie swobodniejsza i bardziej różnorodna od tego, co filharmonia proponuje w sezonie. W programie dominują autorskie projekty inspirowane folklorem i sztuką dawną oraz niekonwencjonalne opracowania muzyki klasycznej i rozrywkowej. Obok słynnych artystów o światowej renomie występują młodzi muzycy, rozpoczynający dopiero karierę. Wiele projektów powstaje specjalnie dla festiwalu. Na koncerty można dotrzeć samodzielnie albo z wycieczkami organizowanymi przez Towarzystwo Przyjaciół Łodzi.

W 2011 roku „Kolory Polski” zwyciężyły w finale V edycji prestiżowego konkursu Złote Formaty organizowanego w ramach Festiwalu Promocji Miast i Regionów. w kategorii Eventy. Ocenie podlegało wydarzenie zorganizowane w 2010 roku, ale także sama koncepcja budowy marki przedsięwzięcia.

W 2011 roku odbyła się dwunasta edycja wydarzenia. W okresie od 2 lipca do 3 września odbyło się 19 koncertów. Koncerty zrealizowano w 18 miejscowościach województwa łódzkiego, a finał festiwalu odbył się w Łodzi. Liczbę słuchaczy szacuje się na 10 000. W realizację festiwalu zaangażowanych było 280 artystów, w tym m.in. zespół muzyki dawnej „iBaroque”, „White Boat Orchestra”, Jozsko Broda, Janusz Radek, Elżbieta Adamiak, Tomasz Sławiński, zespół „Acoustic acrobats”, teatr „Chorea” czy Trebunie Tutki. W działania zaangażowano kilkudziesięciu współorganizatorów: urzędy miast i gmin, starostwa powiatowe, domy kultury, parafie, muzea. Działania podzielono na cztery wątki merytoryczne: muzyczny, edukacyjny (warsztaty dla rodzin), turystyczny (zrealizowano 15 wycieczek przygotowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Łodzi m.in. do Radomska, Sieradza, Wolborza, Inowłódza, Działoszyna) oraz kulinarny (dwukrotnie przeprowadzono warsztaty kulinarne związane z produktami regionalnymi). Wśród dodatkowych atrakcji turystycznych można wymienić: grę historyczną (Wolbórz), zwiedzanie pracowni szkła artystycznego (Żelów), spływ kajakowy Wartą i prezentacje lokalnych zespołów ludowych (Działoszyn), wycieczka śladami Juliana Tuwima (Inowłódz). Reklamowy ekwiwalent festiwalu – według raportu przygotowanego przez Press-Serwis Monitoring Mediów – osiągnął poziom przekraczający kwotę 800 000 zł. Osiągnięta wartość indeksu

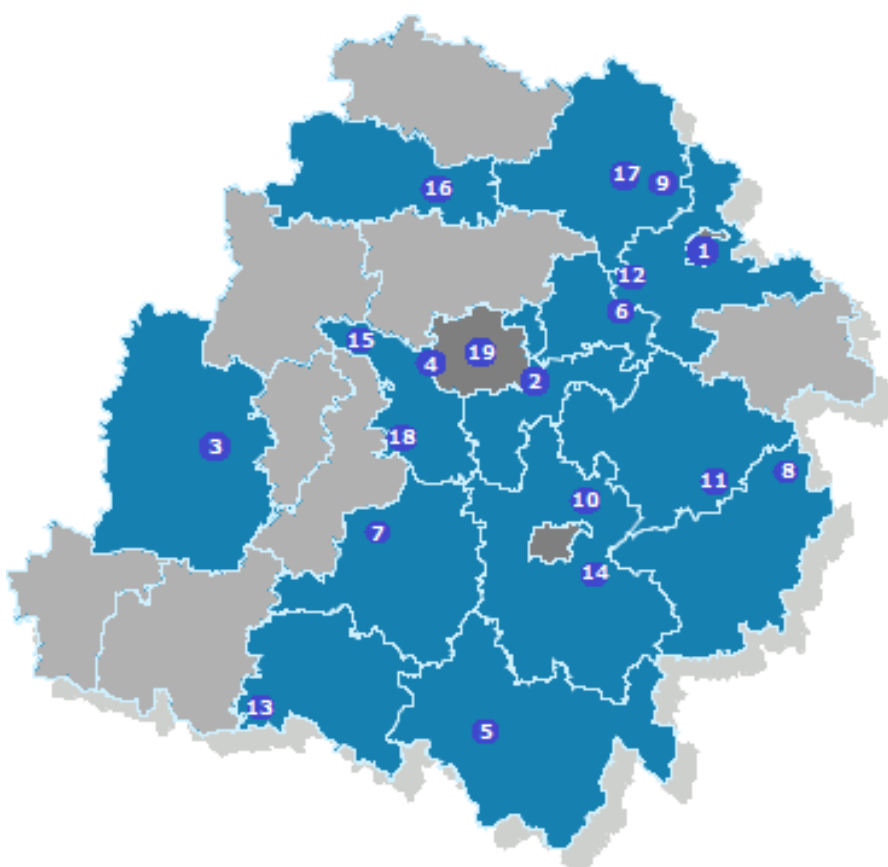
wizerunkowego (3,69) świadczy o dużej liczbie publikacji o pozytywnym wydźwięku medialnym. Prowadzono stałą współpracę z „Gazetą Wyborczą”, „Dziennika Łódzkiego”, TVP Łódź, magazynem marketingowym „Brief”, Radio Łódź, Programem 2 Polskiego Radia, jednocześnie o festiwalu informowano na stronie internetowej dedykowanej wydarzeniu i specjalnie utworzonej stronie na portalu społecznościowym Facebook.

Na realizację festiwalu w 2011 roku Filharmonia Łódzka przeznaczyła kwotę 610 911,19 zł z czego Samorząd Województwa Łódzkiego przekazał dotację w kwocie 300 000 zł, a wysokość dofinansowania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła 60 000 zł.

Poniżej przedstawiono mapę koncertów zrealizowanych w ramach festiwalu.

XII Wędrowny Festiwal Kolory Polski – mapa zrealizowanych koncertów

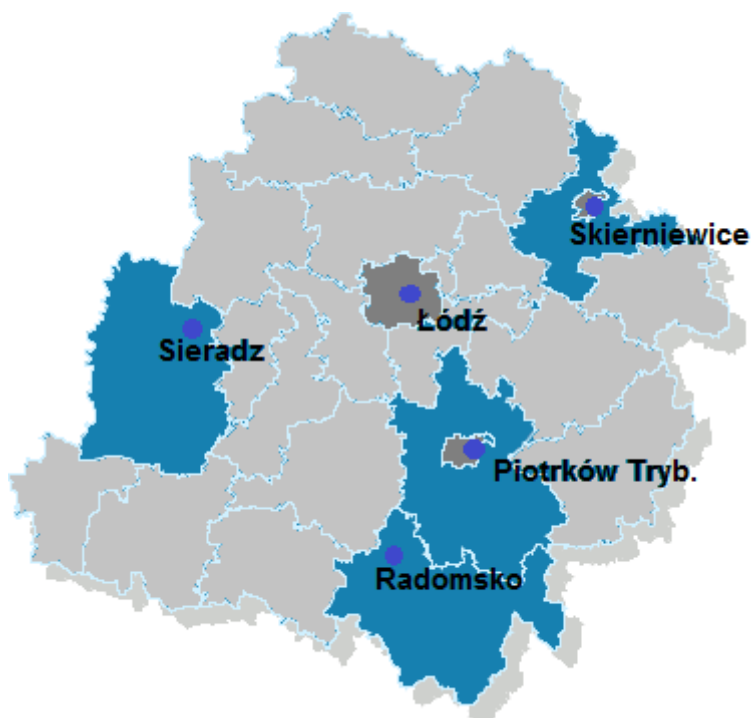
Lp.	Miejscowość
1	Skierniewice
2	Bedoń Przykościelny
3	Sieradz
4	Konstantynów Łódzki
5	Radomsko
6	Rogów
7	Zelów
8	Studzianna Poświętne
9	Arkadia
10	Wolbórz
11	Inowłódz
12	Lipce Reymontowskie
13	Działoszyn
14	Sulejów
15	Lutomiersk
16	Tum
17	Łowicz
18	Dobroń
19	Łódź

2.4. Sceny Regionalne Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi

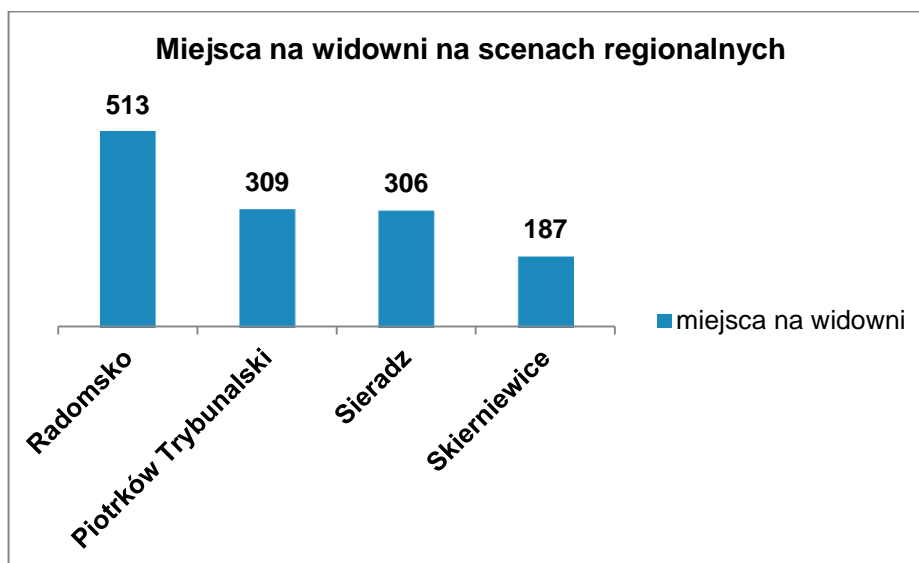
Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi jest jedynym Polskim teatrem, który posiada siedem scen: trzy we własnej siedzibie (scena duża, kameralna i mała) oraz cztery w innych miastach regionu: Skierniewicach, Piotrkowie Trybunalskim, Radomsku i Sieradzu. Jest to największy teatr dramatyczny w Polsce biorąc pod uwagę liczbę scen. Sceny regionalne powstały w 2008 roku w ramach projektu „Utworzenie Europejskich Scen Teatru im. Stefana Jaracza w województwie łódzkim” dofinansowanego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Realizacja projektu kosztowała 31,6 mln zł. Z środków UE pozyskano 5,3 mln zł, taką samą sumę przekazał Urząd Marszałkowski w Łodzi. Pozostałe środki pochodziły z budżetów miast, w których powstały sceny teatralne: Piotrków Trybunalski przekazał na ten cel 6,8 mln zł, Radomsko 5,2 mln zł, Sieradz 4,4 mln zł, a Skierniewice 4,6 mln zł. Pierwszą scenę regionalną oficjalnie otwarto 22 września 2008 roku w Sieradzu. 30 września ruszyła scena w Piotrkowie Trybunalskim, do którego teatr wrócił po 100 latach. Ponad 40 lat na remont czekała natomiast sala MDK w Radomsku, w której scenę Jaracza otwarto 13 listopada. Jako ostatnia, 7 grudnia, ruszyła scena w Skierniewickim Kinie Polonez.

Sceny Teatru im. Stefana Jaracza

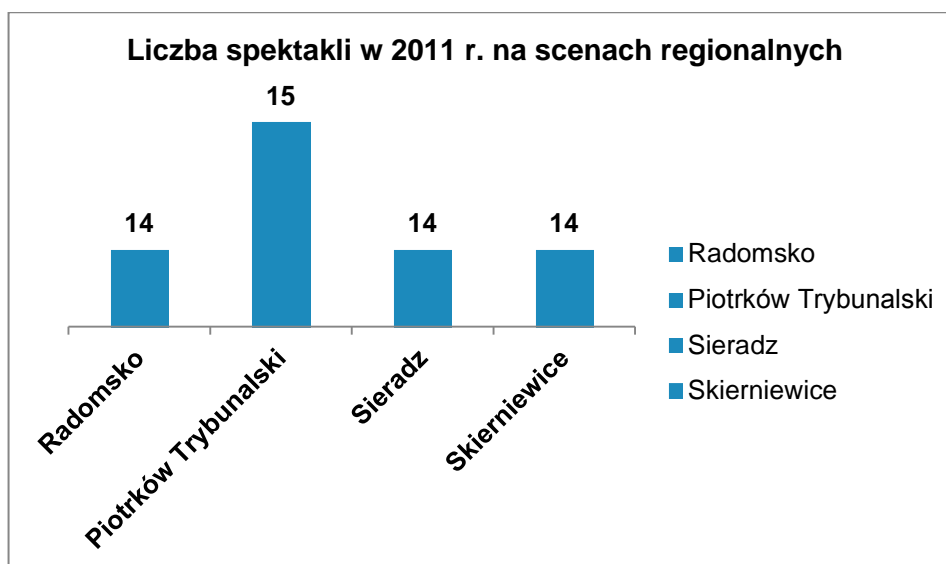

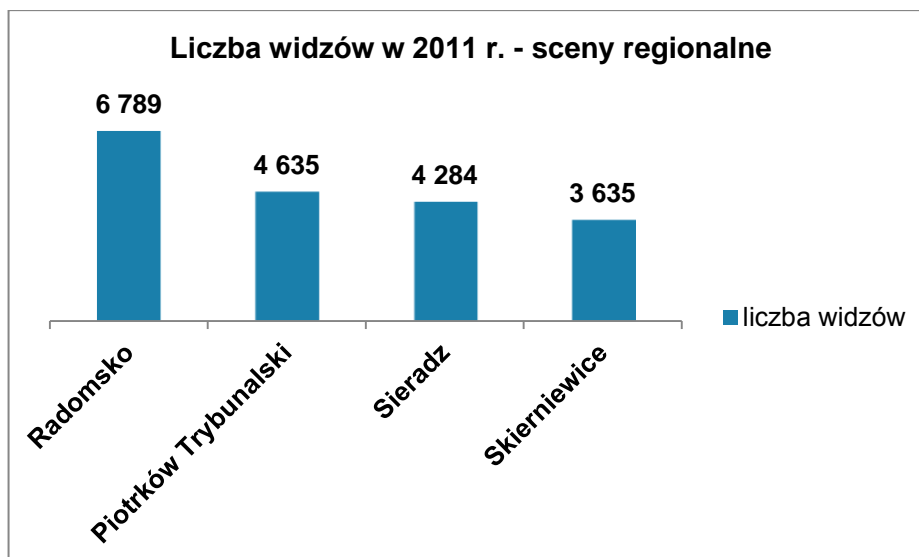

Liczbę miejsc na widowni poszczególnych scen regionalnych Teatru im. Stefana Jaracza obrazuje poniższa tabela.

W 2011 roku na czterech scenach regionalnych odbyło się łącznie 57 spektakli (o 3 spektakle więcej niż w 2010 roku), a łączna frekwencja widzów wyniosła 19 343 (w 2010 r. - 17 610 widzów). Największa liczba widzów odwiedziła scenę Teatru im. Stefana Jaracza w Radomsku - jest to największa ze scen regionalnych. Liczba spektakli w poszczególnych miejscowościach i liczba widzów w 2011 roku przedstawiała się następująco:

2.5. Program Rozwoju Bibliotek w województwie łódzkim w 2011 roku⁷

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego sprawuje opiekę i nadzór merytoryczny nad siecią bibliotek samorządowych Łodzi i województwa łódzkiego. W skład sieci bibliotek samorządowych woj. łódzkiego wchodzi 561 placówek bibliotecznych (368 placówek na wsi a w mieście 193). Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna pełni ważną rolę kulturotwórczą w regionie gromadząc materiały i redagując bieżącą bibliografię regionalną województwa łódzkiego, prowadząc szkolenia i opracowując materiały metodyczne dla sieci bibliotek publicznych, udzielając konsultacji w zakresie organizacji i metod pracy bibliotecznej, koordynując ogólnopolskie programy biblioteczne na terenie województwa.

Program Rozwoju Bibliotek to ogólnopolskie przedsięwzięcie, którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek publicznych znajdujących się na wsiach i w małych miastach do 20 tys. mieszkańców. Budżet Programu to 28 milionów dolarów. Środki te (pochodzące z grantu, który Fundacja Billa i Melindy Gates przekazała Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności) są przeznaczone m.in. na wyposażenie bibliotek w sprzęt informatyczny, szkolenia praktyczne i promocję bibliotek. Program realizuje Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Program zaplanowano na lata 2009 - 2013. Swoim zasięgiem obejmuje ponad 3300 bibliotek w Polsce.

W województwie łódzkim w 2011 r. ruszyła II runda Programu Rozwoju Bibliotek. Wzięły w niej udział 72 placówki biblioteczne znajdujące się na wsiach i w małych miastach (wcześniej w programie wzięły udział 26 biblioteki). Trafiło do nich 68 komputerów z oprogramowaniem Windows 7 i Office 2007 (przekazanym bezpłatnie przez firmę Microsoft), 54 urządzenia wielofunkcyjne (drukowanie, skanowanie, kopiowanie i faksowanie w jednym urządzeniu), 21 drukarek A3, 8 laptopów, 8 projektorów multimedialnych z ekranami, 70 aparatów cyfrowych.

Bibliotekarze brali udział w szkoleniach: warsztatach planowania rozwoju biblioteki, które organizuje i prowadzi Centrum Aktywności Lokalnej CAL, szkoleniach informatycznych przygotowanych w WiMBP. Szkolenia są kontynuowane w 2012 roku.

Efekty I rundy programu już są widoczne - w ośmiu bibliotekach (MBP w Brzezinach, Filia Nr 1 dla Dzieci i Młodzieży MBP w Konstancynie Łódzkim, GBP w Buczku, GBP w Leśmierzu, GBP w Szczercowie, GBP w Ujeździe, Filia Publiczno-Szkolna we Wrzeszczewicach BP w Łasku i Filia Biblioteczna dla Dzieci i Młodzieży w Piątkowisku)

⁷ Źródło: materiały przygotowane przez WiMBP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

powstały w 2011 roku nowoczesne i funkcjonalne kąpki czytelnicze dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

2.6. Program Biblioteka+: „Szkolenia dla bibliotekarzy” i „infrastruktura bibliotek”⁸

Program Biblioteka+ jest wieloletnim programem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którym zarządza Instytut Książki. Głównymi beneficjentami programu są gminne biblioteki publiczne, ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek z gmin wiejskich, wiejsko-miejskich oraz małych gmin miejskich (do 15 tysięcy mieszkańców). W ramach programu realizowane są m.in. priorytety: „Szkolenia dla bibliotekarzy” (budżet na rok 2011 wyniósł 1,5 mln zł) i „Infrastruktura bibliotek” (budżet na rok 2011 wyniósł 15 mln zł). Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Łodzi jest koordynatorem programu w regionie łódzkim.

We wrześniu 2011 roku dwie grupy bibliotekarzy (39 osób) z województwa łódzkiego uczestniczyły w trzydniowym szkoleniu w ramach modułu „Rozwój osobistych kompetencji menedżerskich i przywódczych”, które poświęcono takim zagadnieniom jak m.in.: umiejętności komunikacyjne, asertywność, autoprezentacja czy zarządzanie czasem. W październiku zostało zorganizowane szkolenie „Organizacja i zarządzanie biblioteką” w którym wzięło udział łącznie 40 bibliotekarzy. W trakcie szkolenia omówiono takie zagadnienia jak m.in.: wykorzystanie funduszy pozabudżetowych, pozyskiwanie partnerów i sponsorów, analiza słabych i mocnych stron biblioteki, tworzenie misji i wizji biblioteki, budowanie wizerunku instytucji, nawiązywanie kontaktów z mediami. Ostatni, zrealizowany w listopadzie, moduł „Nowe technologie informatyczne” obejmował szkolenia z zakresu tworzenia stron internetowych, prezentacji, folderów i broszur, wykorzystywanie mediów społecznościowych w promocji działań instytucji; uczestniczyło w nim 38 osób. W ramach priorytetu „Infrastruktura bibliotek” wnioski o dotacje na remonty i budowę nowych bibliotek złożyły cztery biblioteki z województwa łódzkiego.

2.7. Złoty Ekslibris

W 2011 roku odbyła się 19. edycja Nagrody Złoty Ekslibris, po raz drugi została wręczona Nagroda Superekslibris. Nagroda „Złoty Ekslibris” ma charakter honorowy i otrzymują ją najlepsze książki popularnonaukowe o Łodzi i Regionie, zgłaszane przez czytelników, wydawców, bibliotekarzy. Ogółem do Nagrody Złoty Ekslibris w 2011 roku zakwalifikowało się 169 publikacji wydanych w roku 2010 i dostępnych już w marcu 2011 roku w zbiorach WiMBP im. Marszałka J. Piłsudskiego. W kategorii Najlepsza książka o Ziemi Łódzkiej zwyciężyła publikacja „Moje Gorzkowice” autorstwa Cezarego Graczykowskiego (książkę wydała Gminna Biblioteka Publiczna w Gorzkowicach), w kategorii Najlepsze wydawnictwo albumowe o Ziemi Łódzkiej nagrodę przyznano dwóm publikacjom: „Kościoły Archidiecezji Łódzkiej : nasze dziedzictwo. T. 1” z tekstem Urszuli Kurz, z fotografiami Wojciecha Zdunka oraz „Kościoły Diecezji Łowickiej : nasze dziedzictwo” z tekstem Stanisława Poniatowskiego, Urszuli Kurz, Justyny Sikorskiej, Joanny Eckert-Ciemny, z fotografiami Wojciecha Zdunka. Z powodu braku nominacji, Jury Nagrody nie przyznało Nagrody Złoty Ekslibris w kategorii Najlepsze wydawnictwo albumowe o Łodzi. Wyróżnienie specjalne - Nagrodę Superekslibris przyznano profesorowi Tadeuszowi Olejnikowi z Wielunia – za całokształt dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o Ziemi Łódzkiej oraz czasopismu „Wędrownik”, kwartalnikowi krajoznawczemu PTTK w Łodzi – za całokształt dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o Ziemi Łódzkiej i Łodzi.

---

⁸ Źródło: materiały przygotowane przez WiMBP im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

2.8. Bibliografia Regionalna i Biblioteka Cyfrowa – Regionalia Ziemi Łódzkiej

Baza bibliografii regionalnej jest tworzona w Dziale Zbiorów i Bibliografii Regionalnej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego w Łodzi od 1993 roku. Do bazy na bieżąco wprowadzane są opisy książek, artykułów z gazet i prasy lokalnej, w drugiej kolejności wprowadzane są również inne dokumenty o tematyce regionalnej. Baza uzupełniana jest także o opisy sprzed 1993 roku, które dotychczas były przechowywane w kartotekach. Z czasopism i książek związanych z regionem można korzystać przez Internet za pośrednictwem portalu bc.wimbp.lodz.pl. Kolekcja obejmuje też ikonografię i mapy. Online dostępne są m.in. „Dziennik Łódzki” (1884-1892, 1931-1933), „Express Wieczorny Ilustrowany” (1923-1924), „Gazeta Łowicka” (1917-1918) czy piotrkowski „Tydzień” (1873-1879, 1881-1906) a także „Łódzianka: kalendarz humorystyczny” (na rok 1903, 1910) czy Księga Adresowa Łodzi i Województwa Łódzkiego (1937-1939). Baza internetowa cieszy się rosnącym zainteresowaniem – w 2011 roku trzykrotnie wzrosła liczba czytelników zbiorów regionalnych w stosunku do poprzedniego roku. Z zasobów Biblioteki Cyfrowej skorzystało w 2011 roku 669 013 osób – dla porównania w 2010 roku było to 207 159 osób. Wzrosła też aktywność Biblioteki w poszerzaniu internetowych zbiorów regionalnych - w 2011 roku do Biblioteki Cyfrowej wprowadzono 82 975 skanów – w 2010 roku – 60 727.

3. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY W INSTYTUCJACH KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.

W 2011 roku we wszystkich instytucjach kultury Samorządu Województwa Łódzkiego realizowane były inwestycje, których celem była modernizacja istniejącej infrastruktury bądź działania na rzecz jej rozwoju. Całkowita kwota przeznaczona na inwestycje (w tym zakupy inwestycyjne) w 2011 roku wyniosła 7 084 626 zł. Poniżej zaprezentowano najważniejsze projekty inwestycyjne.

3.1. Przebudowa obiektu Teatru Wielkiego w Łodzi

Modernizacja Teatru Wielkiego realizowana jest w ramach projektu „Poprawa infrastruktury budynków Teatru Wielkiego w Łodzi” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 (Priorytet V. Infrastruktura społeczna. Działanie V.4 Infrastruktura kultury.) Całkowita wartość projektu wynosi 58 856 861,87 PLN – w tym dofinansowanie z EFRR - 35 567 496,10 PLN. W ramach projektu zaplanowano **rozbudowę i przebudowę** budynku technicznego, modernizację zaplecza technicznego sceny głównej, rewitalizację zabytkowego wystroju, adaptację holu szatniowego na potrzeby małej sceny, modernizację instalacji wewnętrznych oraz wyposażenia pomieszczeń budynku głównego. Teatr zyska też wreszcie własne magazyny dekoracji wielkoformatowych i kostiumów. W 2012 roku, w związku z remontem Teatr prezentuje swój repertuar poza siedzibą. Planowany termin zakończenia prac to połowa 2013 roku. Dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego na wydatki majątkowe dla Teatru Wielkiego w Łodzi w 2011 roku wyniosła 2 175 717 zł, w tym 1 235 046 zł na realizację ww. projektu. Pozostałe środki zostały wydane na zakup instrumentów muzycznych.

3.2. Wykonanie i montaż organów w Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina

W Filharmonii Łódzkiej staną **wyjątkowe na skalę europejską organy**, które będą składać się z dwóch instrumentów – tzw. organów barokowych i organów romantycznych. Łódzkie organy będą miały największe w Europie możliwości wykonywania muzyki organowej

w jednej sali koncertowej. Pełne brzmienie instrumentu usłyszymy w 2015 roku. Projekt „Wykonanie i montaż organów w Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina” jest współfinansowany przez Unię Europejską - wsparcie w wysokości 2 454 000 zł pochodzić będzie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej V Infrastruktura społeczna. Działanie V. 4 Infrastruktura kultury Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość projektu to 11 628 837,97 zł. Dotacja na ten cel w 2011 roku wyniosła 43 587 zł.

3.3. Rewitalizacja obiektu mieszczącego siedzibę główną Muzeum Sztuki w Łodzi

Główna siedziba Muzeum Sztuki w Łodzi znajduje się w **wybudowanym na przełomie XIX i XX wieku pałacu Maurycego Poznańskiego**. Budynek od 1947 roku jest siedzibą Muzeum Sztuki w Łodzi - znajdują się tutaj sale wystawowe, kawiarnia oraz księgarnia. Przestrzeń Muzeum służy realizacji intensywnego programu wystaw czasowych, projektów związanych z filmem eksperymentalnym, sztuką wideo i performance, a także działań warsztatowych i edukacyjnych. Zakres projektu obejmuje remont elewacji od strony dziedzińca budynku wraz ze stolarką okienną oraz prace budowlane wewnątrz budynku w tym m.in. wymiana instalacji elektrycznych, wykonanie klimatyzacji, renowacja stolarki drzwiowej, wykonanie tynków, okładzin, podłóg i wszelkich innych robót wykończeniowych. Projekt jest finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego w ramach osi priorytetowej V. Infrastruktura społeczna, Działanie V.4 Infrastruktura kultury. Całkowita wartość projektu wynosi 4 875 181 zł, kwota dofinansowania z EFRR to 1 998 025 zł. Dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego na ten cel w 2011 roku wyniosła 509 742 zł. Dodatkowo w 2011 roku dokonano modernizacji ogrodzenia budynku Muzeum Sztuki przy ul. Więckowskiego – dotacja Województwa wyniosła 150.000 zł.

3.4. Modernizacja rezydencji Księża Młyn - siedziby Muzeum Sztuki w Łodzi

Prace modernizacyjne **na terenie Pałacu Herbsta** rozpoczęły się latem 2011 roku. W ramach projektu, w oparciu o dokumentację konserwatorską i wcześniej nieznane zdjęcia archiwalne **wykonany zostanie nowy wystrój pomieszczeń i zaaranżowana nowa ekspozycja**. Po przeprowadzeniu prac konserwatorskich salony pałacu będą bliższe oryginałowi z czasów, gdy mieszkała tu rodzina Herbstów. Nowe wnętrza będzie można podziwiać wiosną 2013 roku. W ramach projektu odbywa się także remont przypałacowej powozowni. Wiosną 2012 roku zostanie tu otwarta stała ekspozycja sztuki dawnej Muzeum Sztuki w Łodzi. **Pomieszczenia Powozowni przystosowane zostaną do funkcji ekspozycyjnych** – sale wystawowe mieścić się będą na parterze; część poddaszy natomiast zostanie przystosowana do celów biurowych. Projekt jest finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego w ramach osi priorytetowej III Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość, Działanie III.5 Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna. Całkowita wartość projektu wynosi 19 723 369,13 zł, kwota dofinansowania z EFRR - 9 998 615,88 zł. Dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego na ten cel w 2011 roku wyniosła 770 138 zł.

Warto nadmienić, że na zakup dzieł sztuki dla Muzeum Sztuki w Łodzi Województwo przeznaczyło w 2011 roku kwotę 200 000 zł; zakupiono także wyposażenie służące działalności edukacyjnej za kwotę 740 000 zł. Ponadto z budżetu Województwa Łódzkiego na 2011 rok dla Muzeum Sztuki w Łodzi przekazano środki finansowe w wysokości 45 000 zł na konserwację starodruków i muzealiów.

3.5. Modernizacja pomieszczeń Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi

Od 2006 roku trwa modernizacja pomieszczeń Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. W latach 2006 – 2010 dokonano:

- modernizacji sali audiowizualnej,
- modernizacji pomieszczeń magazynów przechowywania zabytków,
- modernizacji pracowni konserwacji zabytków,
- modernizacji kotłowni gazowej,
- modernizacji dachu budynku A, B i D,
- modernizację pomieszczeń sali wystawowej.

W roku 2011 zmodernizowano dalszą część magazynów przechowywania zabytków działu etnograficznego oraz przygotowano kolejną dokumentację projektową związaną z tym zadaniem. Na ten cel Województwo przeznaczyło w 2011 roku 181 198 zł.

W najbliższych latach zakładane jest wykonanie modernizacji elewacji budynków oraz dalsza część modernizacji pomieszczeń.

3.6. Realizacja projektu „Tum – perła romańskiego szlaku” przez Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Projekt „Tum perła romańskiego szlaku” zaplanowano na lata 2009 – 2016. Zakłada on **stworzenie kompleksu o charakterze archeologiczno-etnograficznego muzeum na otwartym powietrzu**, które prezentować będzie w formie zabytków i odpowiednich działań dydaktycznych historię dziejów człowieka i polskiej państwowości od średniowiecza po czasy współczesne. Od 2009 roku projekt był w całości finansowany ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego. Całkowity koszt inwestycji na lata 2011 – 2016 szacowany jest na 24 003 715 zł. Dotacja na działalność bieżącą dla Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi z przeznaczeniem na przeprowadzenia badań archeologicznych, niezbędnych do realizacji zadania pn.: „Tum - perła romańskiego szlaku” wyniosła 400 000 zł.

3.7. Modernizacja pomieszczeń Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi

Dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego na wydatki majątkowe dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi w roku 2011 wyniosła 1 046 030 zł, środki te zostały przeznaczone na realizację zadania inwestycyjnego pn.: Modernizacja pomieszczeń w budynkach "A", "B" i "C" Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. W ramach zadania w 2011 roku **dokonano modernizacji Czytelni Główniej i Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki**. Nowoczesne sale zostały oddane do użytku czytelników na początku 2012 roku. Poza tym w latach 2008-2010 przeprowadzono:

- modernizację pomieszczeń:
  - Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów,
  - Działu Udostępniania Zbiorów i Magazynów,
  - Działu Spraw Pracowniczych,
- modernizację i adaptację pomieszczeń dla Działu Małej Poligrafii.

Modernizacja obejmowała prace elektryczne - wymianę oświetlenia, hydrauliczne roboty budowlano-montażowe oraz wymianę grzejników i instalacji c.o.

W kolejnych latach pozostała do wykonania modernizacja pomieszczeń Działu Zbiorów Muzycznych oraz dalsza modernizacja pomieszczeń magazynowych w budynkach Biblioteki.

3.8. Modernizacja sali kolumnowej w Łódzkim Domu Kultury

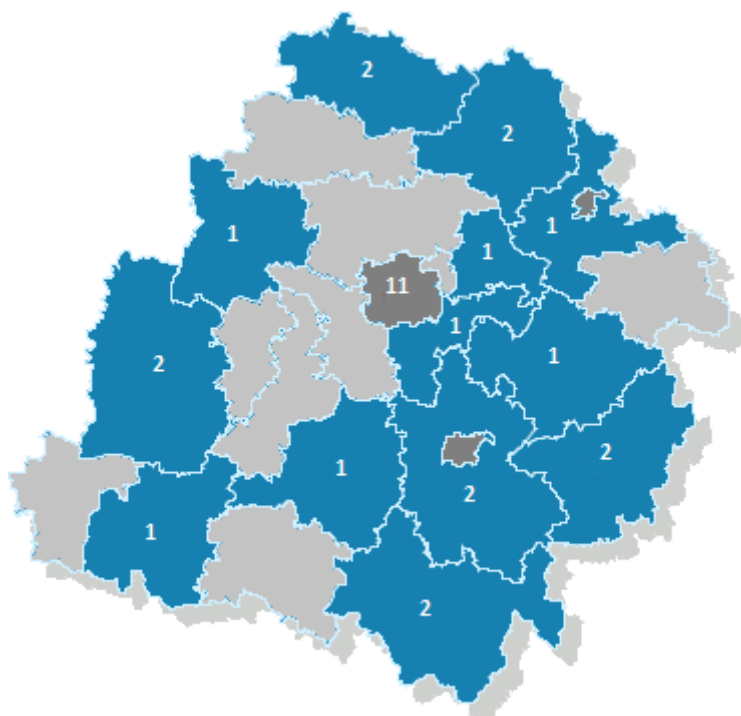
W połowie grudnia 2011 roku ruszyła **modernizacja sali kolumnowej** Łódzkiego Domu Kultury. Planowany termin zakończenia prac to połowa 2012 roku. Po modernizacji sala kolumnowa, zostanie połączona z galerią od ul. Sienkiewicza i foyer od ul. Kilińskiego, a jej całkowita powierzchnia wyniesie 950 m². Sala zostanie wyposażona w rozsuwane ściany, ruchome kurtyny i mosty ze światłami, poprawione zostaną warunki akustyczne oraz komfort odbioru – zostanie zamontowany system klimatyzacji, a także ciągi komunikacyjne wewnątrz budynku. Całość będzie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przebudowa finansowana jest ze środków Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) oraz z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego. Całkowita wartość projektu wynosi 6 067 806 zł, wysokość dofinansowania z EFRR – 2 475 481,15 zł. Dotacja Samorządu Województwa na realizację tego projektu w 2011 roku wyniosła 158 000 zł.

V. PROJEKTY Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY KULTURY DOFINANSOWANE Z REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO I PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2007-2013 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 Województwo Łódzkie dofinansowuje m.in. projekty dotyczące infrastruktury kultury na terenie całego województwa. W ramach RPO WŁ utworzono działanie specjalnie dedykowane infrastrukturze kultury pn. „Infrastruktura kultury”, z kolei w ramach PROW zadania takie realizowane są w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Realizacja tego działania tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Na dzień 31 stycznia 2012 roku w ramach RPO Województwa Łódzkiego podpisano umowy na realizację 30 projektów infrastrukturalnych, których wartość ogółem wynosi 338 457 961,93 zł w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej - 192 056 497,58 zł. W 2011 roku zakończono realizację 11 projektów. Ze wszystkich 30 projektów, na których realizację podpisano umowy – 11 projektów jest realizowanych w stolicy regionu - Łodzi. Wśród projektów znajdują się m.in. działania dotyczące budowy ośrodków i utworzenia centrów kultury: w Drzewicy, Sulejowie, Kraśnicy (gm. Opoczno), Niewiadowie, Kutnie, Plichtowie, Skierniewicach czy Bełchatowie a także modernizacji muzeów: w Łodzi, Łowiczu, Brzezinach. Poniżej przedstawiono mapę rozlokowania beneficjentów środków pochodzących z RPO. Szczegółowy wykaz projektów stanowi załącznik nr 5 do niniejszego Raportu..

Rozlokowanie środków w ramach RPO WŁ 2007-2013 – Infrastruktura kultury (stan na dzień 31 stycznia 2012 r.)

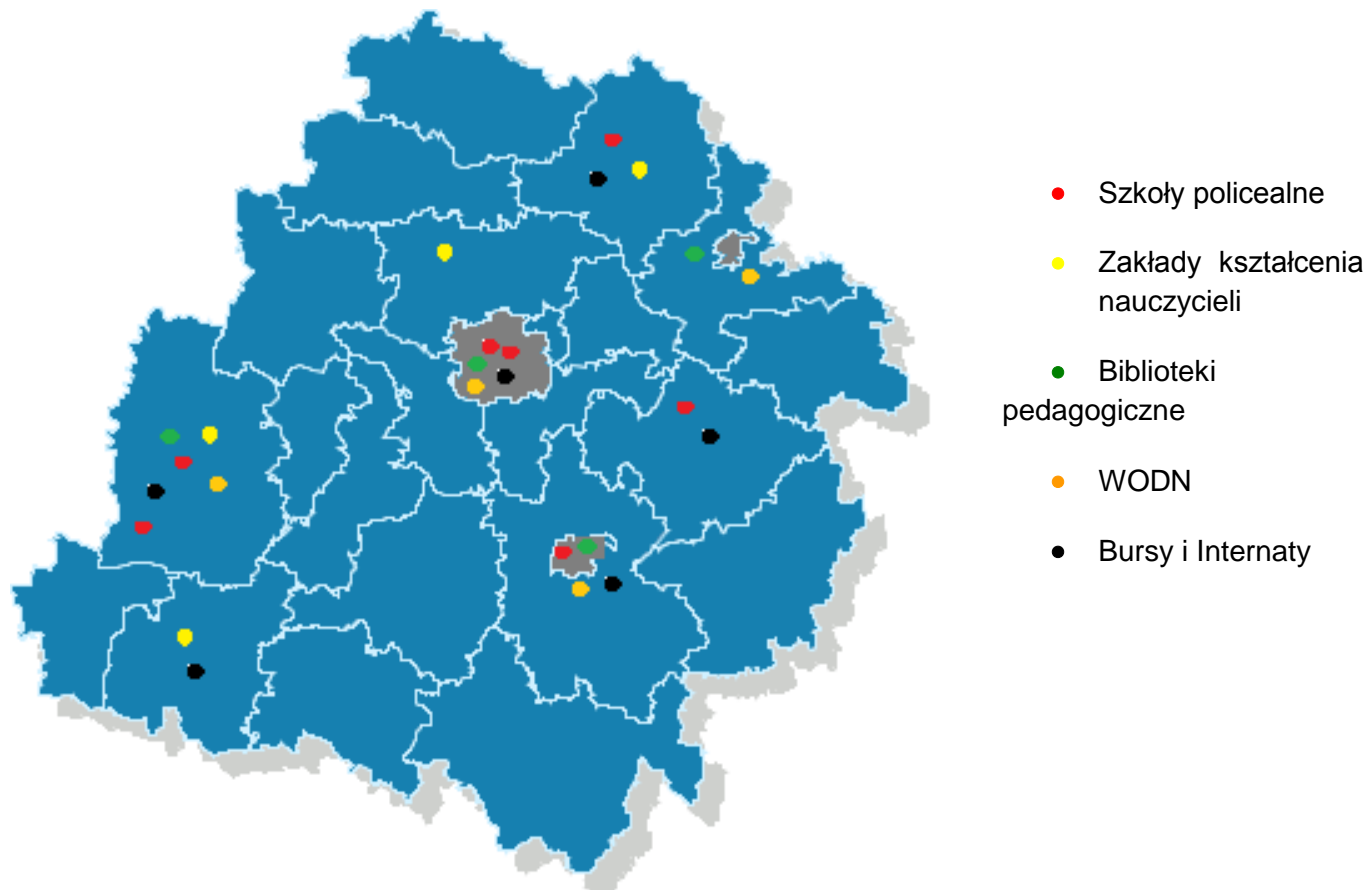

Jak widać na mapie, obszary pasu północno i południowo wschodniego (z wyłączeniem powiatu rawskiego) po południowy (z wyłączeniem pączęńskiego) jak i zachodnia część województwa (z wyłączeniem powiatu wieruszowskiego) stanowią tereny, na których podjęto działania na rzecz inwestowania w lokalną infrastrukturę kultury.

W ramach PROW 2007-2013 (według stanu na kwiecień 2012 roku) podpisano 1 182 umów na realizację rozmaitych działań dotyczących rozwoju wsi, wdrażania lokalnych strategii rozwoju, podstawowych usług dla gospodarki i ludności wiejskiej – w tym projektów w obszarze kultury. Całkowita kwota dofinansowania (dla wszystkich projektów) to 451 099 732,16 zł. Wiele z realizowanych projektów dotyczy budowy bądź przystosowania istniejącej infrastruktury na świetlice wiejskie, domy ludowe, gminne ośrodki kultury (m.in. w Aleksandrowie, Andrespolu, Bedlnie, Bolesławcu, Bolimowie, Brzeźniu, Ostrowie, Gucinie, Oleśnicy, Domaniewicach, Parzęczewie) środki przeznaczone są na renowację zabytków sakralnych (Bolesławiec, Dobra, Lipce Reymontowskie, Borszewice Kościelne, Pszczonów, Srock, Nieborów, Oporów, Modlna, Strzałkowie, Żelaznej). Z uwagi na to, iż realizowane projekty nie zostały zakończone i nie są klasyfikowane w ramach sektorów, ale monitorowane w sposób całościowy – według poszczególnych działań, nie ma możliwości przedstawienia ich w sposób graficzny. Szczegółowy wykaz projektów wraz z przyznaną kwotą dofinansowania dostępny jest pod adresem www.prow.lodzkie.pl w zakładce „Baza uchwał i decyzji”.

VI. SAMORZĄDOWE PLACÓWKI OŚWIATOWE – działania na rzecz Regionu

Rozmieszczenie placówek oświatowych SWŁ w województwie łódzkim

1. Dostosowanie oferty edukacyjnej i bazy dydaktycznej placówek oświatowych do potrzeb regionu

Poszerzenie oferty edukacyjnej placówek oświatowych, z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku związane było z utworzeniem Centrów Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi oraz w Tomaszowie Mazowieckim. Powstanie tego rodzaju placówek miało na celu wyrównanie szans w dostępie do edukacji dając jednocześnie możliwość pozyskania nowych bądź pogłębienia dotychczasowych kwalifikacji. Wiązało się to również z doposażeniem bazy dydaktycznej placówek w nowe pomoce oraz specjalistyczny sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Działania związane z poszerzeniem oferty edukacyjnej szkół przyczyniły się do utworzenia nowych kierunków kształcenia. Wśród nich wymienić możemy: **renowatora zabytków architektury, technika organizacji reklamy** w Publicznej Policealnej Szkole Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi. Powstały również nowe zawody: **technik technologii ceramicznej, technik usług kosmetycznych, technik mechatronik** oferowane przez Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego

w Tomaszowie Mazowieckim oraz **technik farmaceutyczny, florysta, technik usług fryzjerskich, technik geodeta, technik mechanik, opiekunka dziecięca**, które proponowane są przez Szkołę Policealną Samorządu Województwa Łódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim. Istotne jest to, że kształcenie osób na w/w kierunkach i w zawodach odpowiada na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy.

Liczba uczniów i słuchaczy w szkołach podległych SWŁ

Nazwa szkoły	2010	2011	%wzrost/spadek
Szkoła Policealna Nr 1 Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi	147	150	2,04%
Centrum Kształcenia Ustawicznego SWŁ w Łodzi	0	450	0,00%
Szkoła Policealna Nr 2 Samorządu Województwa Łódzkiego im. Marii Skłodowskiej - Curie w Łodzi	381	379	-0,52%
Publiczna Policealna Szkoła Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi	562	756	34,61%
Szkoła Policealna Samorządu Województwa Łódzkiego im. M. Kopernika w Łowiczu	208	200	-3,85%
Szkoła Policealna Samorządu Województwa Łódzkiego w Sieradzu	146	118	-19,18%
Szkoła Policealna Samorządu Województwa Łódzkiego im. M. Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim	110	111	0,45%
Centrum Kształcenia Ustawicznego SWŁ w Tomaszowie Mazowieckim	0	146	0,00%
Szkoła Policealna Samorządu Województwa Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim	128	146	14,45%
Razem	1 682	1 970	17,09%

Liczba uczniów i słuchaczy w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, w porównaniu z rokiem 2010 wzrosła o ponad 17%. Przyczyniło się do tego m.in. utworzenie nowych placówek: Centrum Kształcenia Ustawicznego SWŁ w Łodzi i Tomaszowie Mazowieckim, poszerzenie oferty edukacyjnej oraz bazy dydaktycznej ww. placówek. Najwięcej uczniów i słuchaczy w 2011 r. uczyło się w Publicznej Policealnej Szkole Nowoczesnych Technologii dla Dorosłych w Łodzi, która kształci w rozwijających się kierunkach, m.in. technik mechatronik, technik informatyk, technik BHP, technik urządzeń sanitarnych, technik gazownik, technik produkcji filmowej i TV, technik organizacji reklamy, renowator zabytków architektury. Ponadto placówka współpracuje z czołowymi liderami rynku pracy. Najważniejszymi z nich są: Haering Polska Sp. z o.o., BSH, Procter&Gamble, ŁSSE.

Pozostałe placówki kształcą przede wszystkim w kierunkach medycznych oferując przyszłym uczniom ciekawe kierunki oraz odpowiednio wyposażone zaplecze dydaktyczne. Wśród zawodów nauczanych przez Szkoły Policealne wyróżnić można m.in. technika masażystę, ratownika medycznego, technika farmaceutycznego, technika dentystycznego oraz asystentkę stomatologiczną.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020 zakłada m.in., że podniesienie konkurencyjności regionu oraz zapewnienie wzrostu atrakcyjności

inwestycyjnej wymaga prowadzenia planowych, systematycznych oraz skoordynowanych działań w skali województwa. Priorytetowymi działaniami winny stać się przedsięwzięcia zmierzające do podniesienia ogólnego poziomu cywilizacyjnego regionu, który zapewni zrównoważony i trwały rozwój oparty na nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarce. Wpisuje się w ten proces nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami, pracodawcami. Dlatego też dużą rolę w kształceniu zawodowym szkół policealnych SWŁ odgrywa współdziałanie placówek z wieloma firmami branżowymi w celu modernizowania i dostosowywania oferty do potrzeb rynku pracy.

2. Organizacja konferencji naukowych

L.p.	Nazwa konferencji	Data	Współorganizatorzy
1	„Współczesna edukacja zawodowa a Europejskie i Krajowe Ramy Kwalifikacji”	11.04.2011 r.	TVP Łódź, WUP w Łodzi
2	„Uwierz w promocję. Budowanie wizerunku biblioteki w środowisku oświatowym” - promocja Bibliotek	28.09.2011 r.	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. prof. T. Kotarbińskiego Łodzi
3	„Międzynarodowa współpraca w obszarze edukacji na terenie województwa łódzkiego”	6.05.2011 r.	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
4	„Europejska Konferencja Kadry Kierowniczej Oświaty”	18 – 19.10.2011 r.	Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi
5	„Współczesne kierunki edukacyjne i praktyka nauczycielska”	13 – 14.05.2011 r.	Kolegium Nauczycielskie w Zgierzu, przedstawiciele uczelni wyższych

W 2011 roku przeprowadzono 5 konferencji naukowych organizowanych we współpracy jednostek oświatowych SWŁ z lokalnymi oraz ogólnopolskimi instytucjami. Tematyka konferencji związana była przede wszystkim z zagadnieniami z zakresu:

- kształcenia zawodowego i ustawicznego w świetle ogólnie przyjętych postulatów,
- określenia preferencji kadry kierowniczej oświaty zgodnie z przyjętymi Priorytetami Strategii Europejskich dla Polski,
- upowszechniania ofert edukacyjnych placówek,
- potrzeb i możliwości promocji instytucji oświatowo-kulturalnych w świecie zdominowanym przez nowe technologie i Internet,
- europejskości polskiej edukacji i polskiej prezydencji w UE
- najważniejszych zadań dla systemu edukacji w kontekście migracji kulturowych

3. Współpraca z przedsiębiorcami

Marszałek Województwa Łódzkiego wspierając tworzenie nowej bazy edukacyjnej służącej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych mieszkańców podpisał listy intencyjne, w ramach których Województwo Łódzkie podjęło współpracę z czołowymi

przedsiębiorstwami regionu. Najważniejszymi partnerami są: Bełchatowsko – Kleszczowski Park Przemysłowo – Technologiczny Sp. z o.o. w Bełchatowie, J&AS Aero Design Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, Bartolini Air Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi oraz Sto – Ispo Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Kooperacja z w/w firmami przyczyniła się do poszerzenia oferty edukacyjnej, której efektem było powstanie nowych kierunków kształcenia w zawodach takich jak: technik mechanik lotniczy czy renowator zabytków architektury. Współpraca z firmą Haering Polska Sp. z o.o., sprawiła, że wprowadzono w PPSNT dla Dorosłych w Łodzi innowację pedagogiczną polegającą na zastosowaniu systemu dualnego kształcenia w zawodach technik mechanik oraz technik mechatronik na terenie Piotrkowa Trybunalskiego. Przyniosło to bardzo pozytywne wyniki; np. w listopadzie rozdano pierwsze dyplomy ukończenia kursu kształcenia zawodowego absolwentom kierunku technik mechanik. Ponadto kooperacja z Mazowiecką Spółką Gazownictwa przełożyła się na kontynuowanie kształcenia w zawodzie technik gazownictwa.

4. Wojewódzki Konkurs Ratownictwa Medycznego

27 maja 2011 roku w Szkole Policealnej Samorządu Województwa Łódzkiego im. M. Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim odbył się X Finał Konkursu Wiedzy w Zakresie Spraw Obronnych, Bezpieczeństwa Publicznego i Ratownictwa Medycznego Młodzieży Szkół Policealnych Samorządu Województwa Łódzkiego organizowany przez Urząd Marszałkowski w Łodzi - Wydział ds. Ochrony Informacji Niejawnych i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Departament Kultury i Edukacji.

Celem konkursu jest upowszechnianie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Konkurs zaszczyliło grono gości honorowych – dyrektorów oraz osób reprezentujących szkoły.

Urząd Marszałkowski w Łodzi reprezentowali:

- Pani Mariola Mirecka – Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury i Edukacji
- Pan Stefan Zagrodnik – Zastępca Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych i Bezpieczeństwa Publicznego.

Do konkursu przystąpiło 9 drużyn:

1. Zespół szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Praktycznego im. Wincenta Witosa w Bujnach,
2. Szkoła Policealna Nr 1 SWŁ w Łodzi,
3. Szkoła Policealna Nr 2 SWŁ im. M. Skłodowskiej – Curie w Łodzi,
4. Szkoła Policealna SWŁ w Sieradzu,
5. Szkoła Policealna SWŁ w Tomaszowie Mazowieckim,
6. Szkoła Policealna SWŁ im. M. Kopernika w Łowiczu,
7. Szkoła Policealna SWŁ im. M. Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim,
8. Kolegium Nauczycielskie w Zgierzu,
9. Kolegium Nauczycielskie w Wieluniu,

Drużyny w ramach konkursu :

- dokonywały prezentacji własnej i szkoły,
- rozwiązywały pisemny test wiadomości z zakresu spraw obronnych, bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa medycznego,
- pokonywały sprawnościowy tor przeszkód,
- udzielały pierwszej pomocy przedmedycznej.

Wykonywanie powyższych zadań konkursowych oceniali specjaliści z zakresu bezpieczeństwa i ratownictwa medycznego.

Wyniki X Finału Konkursu Wiedzy w Zakresie Spraw Obronnych, Bezpieczeństwa Publicznego i Ratownictwa Medycznego:

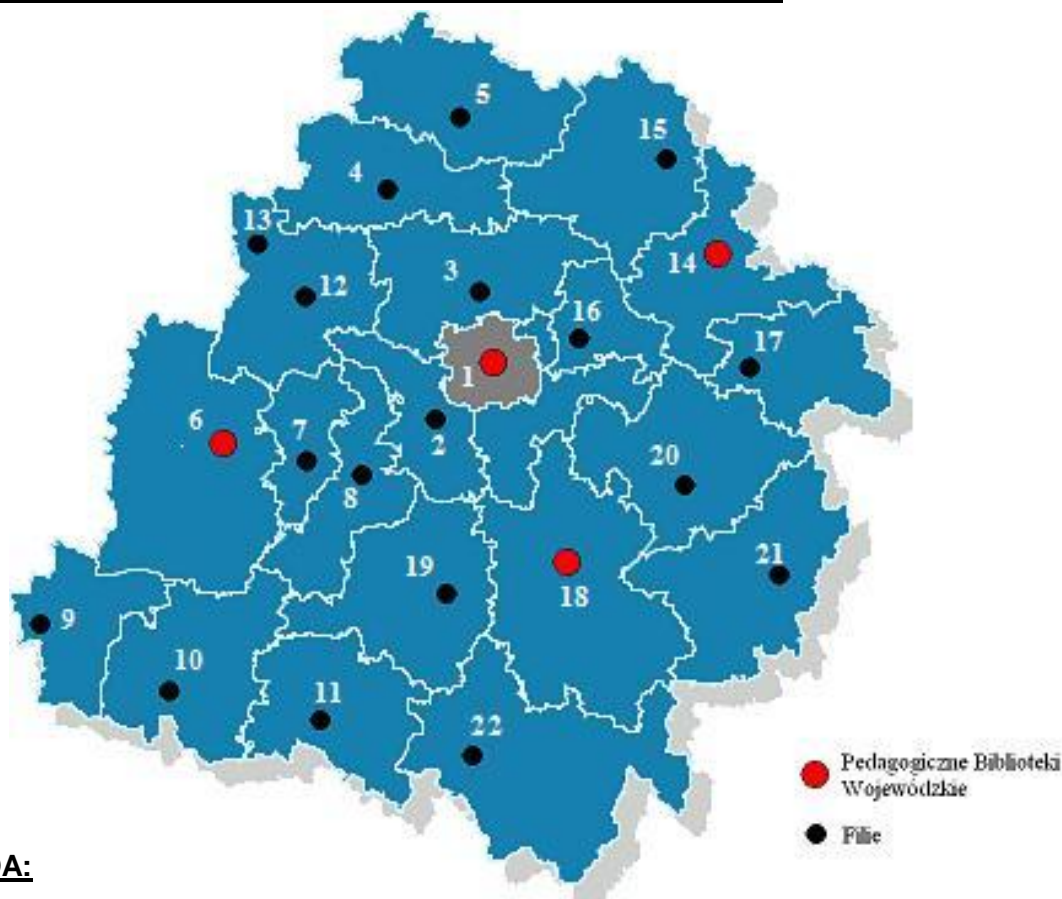
I miejsce – drużyna ze Szkoły Policealnej SWŁ im. M. Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim

II miejsce – drużyna ze Szkoły Policealnej Nr 2 SWŁ im. M. Skłodowskiej – Curie w Łodzi

III miejsce – drużyna ze Szkoły Policealnej SWŁ w Sieradzu

Laureaci trzech pierwszych miejsc oraz ich opiekunowie otrzymali cenne nagrody Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi. Na podkreślenie zasługuje wysoki poziom wiedzy teoretycznej i umiejętności zawodników.

5. Działalność edukacyjna Bibliotek Pedagogicznych oraz ich filii

LEGENDA:

1. Łódź	6. Sieradz	14. Skierniewice	18. Piotrków Trybunalski
2. Pabianice	7. Zduńska Wola	15. Łowicz	19. Bełchatów
3. Zgierz	8. Łask	16. Brzeziny	20. Tomaszów Mazowiecki

4. Łęczyca	9. Wieruszów	17. Rawa Mazowiecka	21. Opoczno
5. Kutno	10. Wieluń		22. Radomsko
	11. Pajęczno		
	12. Poddębice		
	13. Bronów		

Biblioteki Pedagogiczne Samorządu Województwa Łódzkiego od lat wspierają lokalne środowiska oświatowe, szerząc czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży oraz prowadząc działalność kulturalną. Placówki realizują swoje zadania statutowe między innymi poprzez:

- gromadzenie, opracowywanie, ochronę, przechowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych,
- prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej,
- prowadzenie działalności wydawniczej,
- inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej,
- wspieranie działalności bibliotek szkolnych,
- wspieranie nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych,
- organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej, w szczególności otwartych zajęć, lekcji bibliotecznych i spotkań autorskich oraz wystaw i wystawek,
- propagowanie wykorzystania technik informacyjnych w działalności bibliotecznej.

Dużym atutem bibliotek są gromadzone przez wiele lat zbiory profilowane, ogromny wybór prenumerowanych czasopism oraz pozyskane zbiory na elektronicznych nośnikach, co daje możliwość prowadzenia interesujących zajęć edukacyjnych.

Liczba Odwiedzin i Wypożyczeń w poszczególnych bibliotekach oraz ich filiach w latach 2010 i 2011.

		Wypożyczenia			Odwiedziny		
Placówka	Filia	2010	2011	wzrost/ spadek	2010	2011	wzrost/ spadek
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. prof. T. Kotarbińskiego w Łodzi	1. Łódź	127766	194590	52%	51169	123243	141%
	2. Pabianice	26118	48078	84%	12785	15638	22%
	3. Zgierz	28810	71690	149%	15025	16639	11%
	4. Łęczyca	24639	52328	112%	9715	12854	32%
	5. Kutno	20502	30014	46%	12205	13763	13%
Razem:		227835	396700	74%	100899	182137	81%
Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu	6. Sieradz	73376	96534	32%	36194	35357	-2%
	7. Zduńska Wola	28026	56448	101%	16181	17677	9%
	8. Łask	22054	39514	79%	12456	14920	20%
	9. Wieruszów	5952	12167	104%	4071	5043	24%
	10. Wieluń	22000	44005	100%	16182	16151	0%
	11. Pajęczno	13048	27090	108%	10037	9752	-3%

	12. Poddębice	36153	33508	-7%	11307	9756	-14%
	13. Bronów	3620	0	-100%	3620	4635	28%
Razem:		204229	309266	51%	110048	113291	3%
Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach	14. Skierniewice	144661	119785	-17%	39183	35656	-9%
	15. Łowicz	34270	30826	-10%	11383	10233	-10%
	16. Brzeziny	26601	30207	14%	6446	6769	5%
	17. Rawa Mazowiecka	38565	39556	3%	11199	11708	5%
Razem:		244097	220374	-10%	68211	64366	-6%
Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim	18. Piotrków Trybunalski	79813	82088	3%	35549	39833	12%
	19. Bełchatów	25131	24373	-3%	11503	11487	0%
	20. Tomaszów Mazowiecki	27554	31943	16%	8484	7339	-13%
	21. Opoczno	23632	23721	0%	4357	4645	7%
	22. Radomsko	22773	26858	18%	10951	6373	-42%
Razem:		178903	188983	6%	70844	69677	-2%

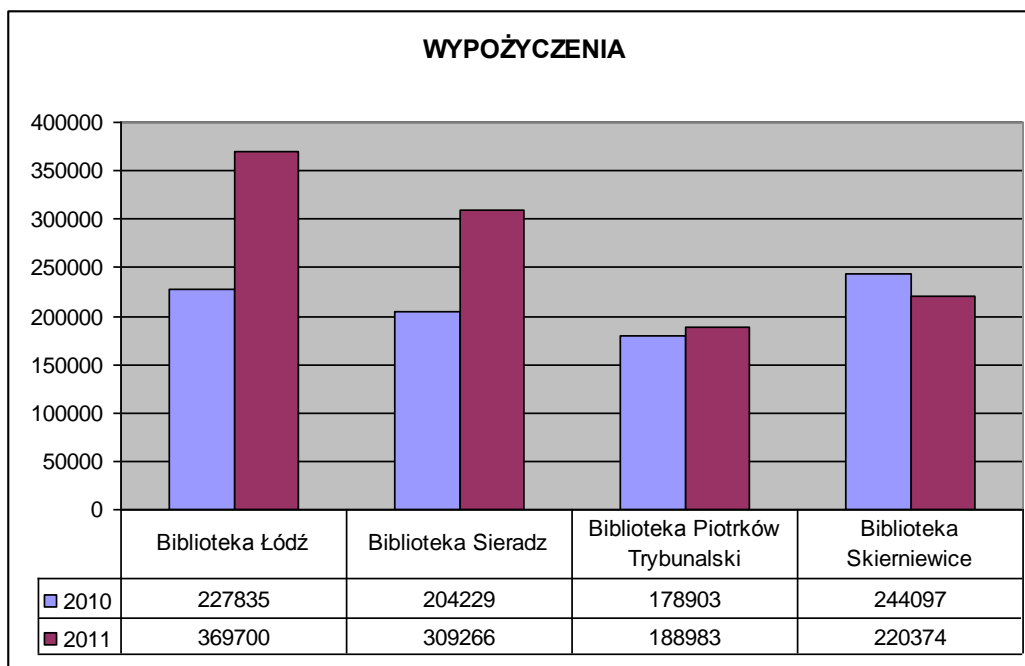
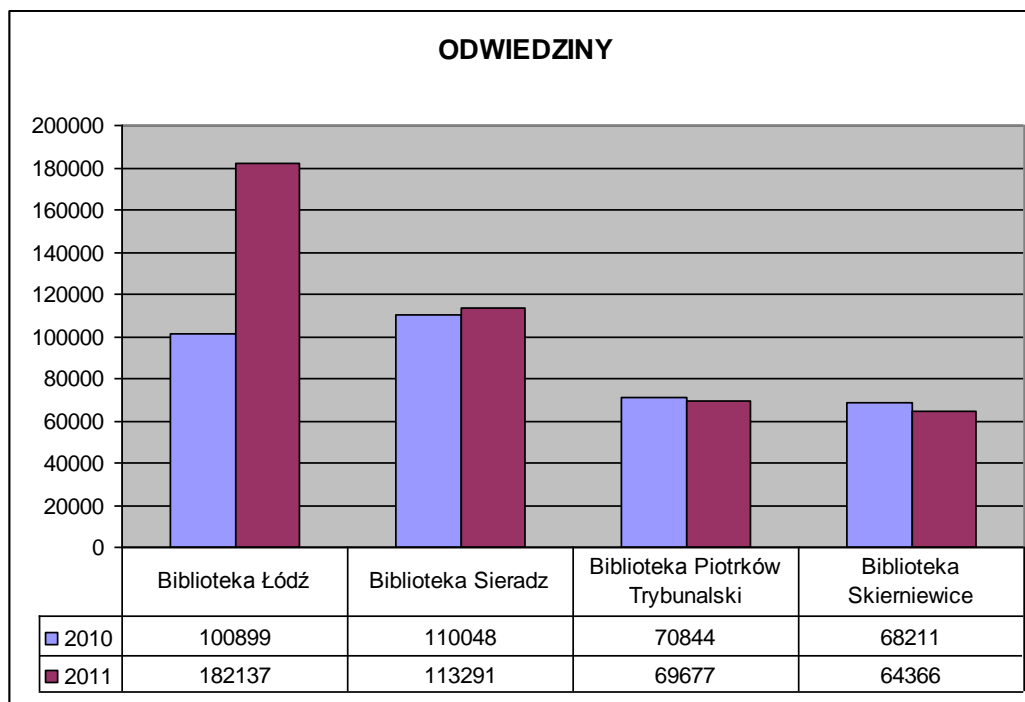
Największy wzrost liczby odwiedzin i wypożyczeń zauważalny jest w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. prof. T. Kotarbińskiego w Łodzi. W 2011 roku, w porównaniu z rokiem ubiegłym Bibliotekę oraz jej filie odwiedziło ponad 80% więcej czytelników. Zwiększyła się również liczba wypożyczeń o ponad 70%. Biblioteka posiada bogate księgozbiory, organizuje wiele zajęć edukacyjnych, zarówno dla młodzieży szkolnej, studentów, jak i nauczycieli.

Liczba wypożyczeń w Bibliotece Pedagogicznej w Sieradzu oraz filiach w 2011 r. wzrosła o ponad 50% w porównaniu z rokiem minionym. Wypożyczenia utrzymały się na podobnym poziomie, z tendencją wzrostową o 3%. Biblioteka posiada bogatą ofertę zestawień bibliograficznych, zachęca także do korzystania z ciekawych lekcji bibliotecznych, przeprowadza szereg akcji dla społeczności lokalnych.

Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach wspiera szkoły i placówki oświatowe poprzez organizowanie różnych form pracy z użytkownikiem biblioteki. Formy są adresowane w szczególności do nauczycieli i uczniów oraz środowiska lokalnego. Tematyka i rodzaj działalności bibliotecznej jest uzupełnieniem procesu dydaktyczno - wychowawczego. Wszystkie działania są systematycznie diagnozowane zgodnie z potrzebami środowiska. W roku 2011 aktywność czytelnicza w bibliotece oraz jej filiach nieznacznie zmalała, aczkolwiek udział w innych formach bibliotecznych utrzymuje się na zadowalającym poziomie.

W 2011 r. Bibliotekę Pedagogiczną w Piotrkowie Trybunalskim oraz jej filie odwiedziło prawie 70.000 czytelników, którzy wypożyczyli prawie 200.000 egzemplarzy. Biblioteka poza bogatą bazą zbiorów bibliotecznych prowadzi działalność informacyjną, czytelniczą oraz warsztaty bibliotekarskie. Mimo niewielkiego spadku odwiedzin w 2011 r. liczba wypożyczeń wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym o 6%.

Trendy rosnące bądź malejące odwiedzin i wypożyczeń w Wojewódzkich Bibliotekach Pedagogicznych na przełomie lat 2010-2011 prezentują wykresy zamieszczone poniżej:

6. Działalność edukacyjna zakładów kształcenia nauczycieli

Na terenie Województwa Łódzkiego funkcjonują 4 zakłady kształcenia nauczycieli wśród których wymienić można zarówno kolegia nauczycielskie oraz nauczycielskie kolegia języków obcych. Są to **Kolegium Nauczycielskie w Zgierzu, Kolegium Nauczycielskie w Wieluniu, Zespół Kolegiów Nauczycielskich w Łowiczu oraz Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Sieradzu.**

Kolegia kształcą nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, placówek oświatowo-wychowawczych, natomiast w przypadku nauczycieli języków obcych również pedagogów kształcących w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, a także dotychczasowych szkołach ponadpodstawowych.

Zakłady kształcenia nauczycieli oprócz działalności dydaktycznej, w przypadku której na szczególną uwagę zasługuje praktyczne przygotowanie słuchaczy do wykonywania zawodu pedagoga, angażują się również w przedsięwzięcia naukowe. Związane są one z organizacją konferencji naukowych oraz wydawaniem publikacji, których tematyka nawiązuje do zagadnień nauczanych w ww. placówkach. Ponadto zakłady kształcenia nauczycieli podejmują różnorodne inicjatywy społeczno – kulturalne.

W 2011 roku w zakładach kształcenia nauczycieli, dla których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, uczyło się ponad 1100 słuchaczy (w tym 740 w KN w Zgierzu, 208 w KN w Wieluniu, 138 w ZKN w Łowiczu, 83 w NKJO w Sieradzu) na 17 specjalnościach.

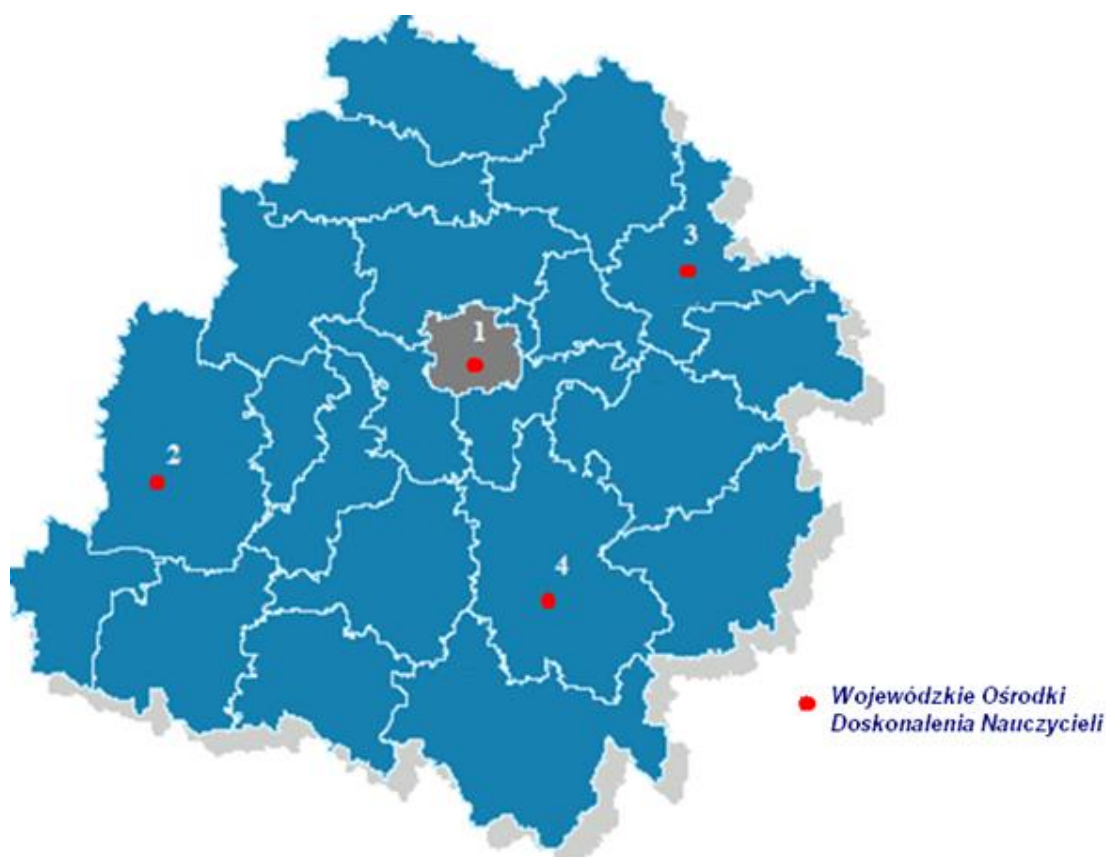
Wśród nich wymienić możemy w przypadku **KN w Zgierzu** (pedagogika specjalna, pedagogika wychowania fizycznego i zdrowotnego, pedagogika wieku dziecięcego i informatyka, pedagogika wieku dziecięcego i przyroda, pedagogika wieku dziecięcego i muzyka, pedagogika wieku dziecięcego i plastyka, pedagogika resocjalizacyjna i wychowanie fizyczne (zaoczne), pedagogika wieku dziecięcego i przyroda (zaoczne), **KN w Wieluniu** (język polski z historią, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, edukacja wczesnoszkolna i j. polski z muzyką), **ZKN w Łowiczu** (matematyka z informatyką, pedagogika z wychowaniem fizycznym i zdrowotnym, język polski z kształceniem zintegrowanym, wychowanie fizyczne z gimnastyką korekcyjną, język angielski, język niemiecki, język francuski), **NKJO w Sieradzu** (język angielski, język niemiecki).

Liczba słuchaczy w zakładach kształcenia nauczycieli

Nazwa ZKN	2010	2011	%wzrost/spadek
Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Sieradzu	113	83	-26,55%
Kolegium Nauczycielskie w Wieluniu	192	208	8,33%
Kolegium Nauczycielskie w Zgierzu	811	740	-8,75%
Zespół Kolegiów Nauczycielskich w Łowiczu	169	138	-18,34%
Razem	1 285	1 169	-9,03%

Liczba słuchaczy w kolegiach w roku 2011 nieznacznie zmalała (o 9%) w porównaniu z rokiem ubiegłym. Najwięcej słuchaczy kształciło się w Kolegium Nauczycielskim w Zgierzu – ponad 700 osób. W Kolegium Nauczycielskim w Wieluniu liczba słuchaczy wyniosła 208, w Zespole Kolegiów Nauczycielskich w Łowiczu – 138, natomiast do Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Sieradzu uczęszczało 83 słuchaczy.

7. Działalność edukacyjna Wojewódzkich Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli

LEGENDA:

1. Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi
2. Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Sieradzu
3. Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach
4. Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim

Wojewódzkie Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli to publiczne placówki doskonalenia nauczycieli Samorządu Województwa Łódzkiego. Głównym celem Ośrodków jest umożliwianie nauczycielom zdobywania i doskonalenia kompetencji zawodowych, wspierania rozwoju i awansu zawodowego kadry oświatowej szkół i placówek.

Ośrodki zajmują się planowaniem i organizowaniem różnorodnych form współpracy i wymiany doświadczeń, w tym warsztatów, konferencji, seminariów, dla nauczycieli poszczególnych typów szkół i rodzajów placówek. Wspierają inicjatywy nauczycieli oraz wspomagają samokształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli. Do zadań Ośrodków należy również opracowywanie, we współpracy z organami sprawującymi nadzór pedagogiczny, priorytetów doskonalenia zawodowego nauczycieli w województwie, a także przygotowywanie i realizację programów doskonalenia zawodowego w zakresie zarządzania oświatą dla dyrektorów szkół i placówek.

Liczba szkoleń zrealizowanych przez WODN

	Łódź			Skierniewice			Sieradz			Piotrków Trybunalski		
	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek
Kursy kwalifikacyjne	7	6	-14%	4	3	-25%	4	3	-25%	1	4	300%
Kursy doskonalące	106	111	5%	41	49	20%	26	21	-19%	77	51	-34%
warsztaty	161	192	19%	77	104	35%	49	64	31%	14	16	14%
seminaria	7	15	114%	21	43	105%	60	47	-22%	6	11	83%
rady pedagogiczne	95	92	-3%	61	84	38%	66	61	-8%	56	42	-25%
RAZEM	376	416	11%	204	283	39%	205	196	-4%	154	124	-19%

Na podstawie danych umieszczonych w powyższej tabeli w porównaniu z rokiem 2010 widoczna jest tendencja wzrostowa realizowanych form doskonalenia w WODN w Łodzi oraz w WODN w Skierniewicach. W Ośrodkach widoczny jest znaczny wzrost realizowanych seminariów dla nauczycieli.

Pozostałe formy działalności realizowane przez WODN

	Łódź			Skierniewice			Sieradz			Piotrków Trybunalski		
Forma działalności	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek
konferencje	19	25	32%	36	75	108%	22	22	0%	40	37	-8%
konsultacje	16	26	63%	60	86	43%	29	49	69%	759	815	7%
RAZEM	35	51	46%	96	161	68%	51	71	39%	799	852	7%

Wojewódzkie Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli, w roku 2011 zrealizowały znacznie więcej form aniżeli w roku ubiegłym. Największy wzrost (o ponad 100%), jeżeli chodzi o przeprowadzone konferencje widoczny jest w Skierniewicach. W przypadku konsultacji znaczący wzrost zauważalny jest w Łodzi i Sieradzu.

Liczba nauczycieli z województwa łódzkiego korzystających z oferty edukacyjnej WODN

Forma działalności	Łódź			Skierniewice			Sieradz			Piotrków Trybunalski		
	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek	2010	2011	%wzrost /spadek
Kursy kwalifikacyjne	358	362	1%	105	71	-32%	82	119	45%	50	159	218%
Kursy doskonalące	3905	3801	-3%	1041	916	-12%	773	822	6%	1883	1271	-33%
warsztaty	3476	3953	14%	1564	2141	37%	1193	1459	22%	272	508	87%
seminaria	163	857	426%	340	812	139%	1236	1034	-16%	202	355	76%
radę pedagogiczne	8227	7152	-13%	1878	2856	52%	5385	5255	-2%	4962	3449	-30%
RAZEM	16129	16125	0%	4928	6796	38%	8669	8689	0%	7369	5742	-22%

W porównaniu z rokiem 2010 największy wzrost uczestników korzystających z oferty edukacyjnej wykazuje Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach. W pozostałych ośrodkach liczba nauczycieli korzystających z oferty edukacyjnej utrzymała się na podobnym poziomie do roku ubiegłego. Największy wzrost w przypadku kursów kwalifikacyjnych okazał się w Piotrkowie Trybunalskim, a jeżeli chodzi o liczbę osób korzystających z seminariów organizowanych przez ośrodki to najwięcej było ich w Łodzi (w porównaniu do minionego roku liczba ta wzrosła o ponad 400%).

Liczba nauczycieli korzystających z pozostałej oferty edukacyjnej WODN

Forma działalności	Łódź			Skierniewice			Sieradz			Piotrków Trybunalski		
	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek	2010	2011	%wzrost/ spadek
konferencje	4476	1994	-55%	3591	4665	23%	999	1026	3%	1497	2319	55%
konsultacje	627	307	-51%	3765	2646	-42%	541	396	-27%	1243	1127	-9%
RAZEM	5103	2251	-56%	7356	7311	-1%	1540	1422	-8%	3446	3446	0%

W Wojewódzkim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim, w roku 2011 liczba nauczycieli korzystających z pozostałej oferty edukacyjnej, czyli konferencji i konsultacji utrzymała się na poziomie podobnym do roku minionego. W pozostałych ośrodkach widoczna jest tendencja spadkowa, aczkolwiek w Skierniewicach oraz Sieradzu spadek jest niewielki.

Granty 2011

Co roku Łódzki Kurator Oświaty przyznaje granty edukacyjne. Granty – czyli finansowe wsparcie dla placówek wiąże się z korzyściami w postaci promocji działań. Pozwala na poszerzenie oferty nieodpłatnych form doskonalenia w placówkach. Kursy kierowane są do nauczycieli czynnych zawodowo, dyrektorów szkół i placówek oświatowych. W ramach grantów Wojewódzkie Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli realizują kursy kwalifikacyjne, kursy doskonalące, szkolenia rad pedagogicznych czy zajęcia warsztatowe.

Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Piotrkowie Trybunalskim

Rodzaj grantu	ilość form	ilość uczestników	kwota środków pozyskanych
szkolenie przygotowujące nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy	1	24	11976,42
Tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia	1	25	2758,41
Kurs kwalifikacyjny z zakresu bibliotekoznawstwa	1	30	55161,9
Praca z dzieckiem sześciolatkiem w klasie pierwszej szkoły podstawowej	1	25	3462,51
Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów	1	25	3596,16
Projekt edukacyjny - sposób na interdyscyplinarność kształcenia	1	25	2897,63
Rola szkoły w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej ucznia	1	25	3246,16
Realizacja edukacji zdrowotnej zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego	1	25	4941,23
Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1	25	3521,41
Doskonalenie procesu kształcenia w oparciu o wnioski z analizy wyników	1	25	3738,41

sprawdzianu lub egzaminów zewnętrznych			
Szkolenie Rad Pedagogicznych - Ewaluacja wewnętrzna skutecznych narzędzi poprawy jakości pracy szkoły/placówki	1	851	37920
Szkolenia Rad Pedagogicznych - praca z uczniem pod kątem wspierania jego rozwoju, zdolności i kreatywności	1	716	37362

Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Skierniewicach

Rodzaj grantu	Ilość form	Ilość uczestników	Kwota pozyskanych środków
Kurs doskonalący: Szkolenie przygotowujące nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy	1	24	16320,00
Kurs doskonalący: Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów	1	20	3800,00
Kurs doskonalący: Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1	20	3800,00
Tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia ogólnego	1	20	2660,00

Doskonalenie procesu kształcenia w oparciu o wnioski z analizy wyników sprawdzianu lub egzaminów wewnętrznych	1	20	2660,00
---	---	----	---------

Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Sieradzu

Rodzaj grantu	Ilość form	Ilość uczestników	Kwota środków pozyskanych
Kurs: Tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych	1	25	2828
Kurs: Szkolenie przygotowujące nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy	1	24	9042
Doskonalenie procesu kształcenia w oparciu o wyniki sprawdzianów lub egzaminów zewnętrznych	1	29	2828
Rola szkoły w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej ucznia	1	25	2828
Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1	26	2828

Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi

Rodzaj grantu	ilość form	ilość uczestników	kwota środków pozyskanych
Kurs kwalifikacyjny: terapia pedagogiczna	1	24	48375,39
Kurs doskonalący: Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy	1	80	4397
Kurs doskonalący: Nauka i zabawa to super sprawa - doskonalenie kompetencji nauczycieli edukacji elementarnej w zachowaniu ciągłości i spójności edukacyjnej przedszkola i szkoły	1	50	4397
Kurs doskonalący: Tworzenie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia	1	50	4397
Kurs doskonalący: Rola nauczyciela w rozwijaniu zdolności i talentów uczniów na	1		

poszczególnych etapach kształcenia		50	4297
Kurs doskonalący: Rola szkoły w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej ucznia	1	25	4397
Kurs doskonalący: Metody pracy z dzieckiem w przedszkolu	1	50	4397
Kurs doskonalący: Tworzenie planu działań wspierających i karty indywidualnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	1	25	4397
Kurs doskonalący: Praca z dzieckiem sześciolatkiem w klasie pierwszej szkoły podstawowej	1	25	4397
Kurs doskonalący: Doskonalenie procesu kształcenia w oparciu o wnioski z analizy wyników sprawdzianów lub egzaminów zewnętrznych	1	50	4397

Kurs doskonalący: Projekt edukacyjny – sposób na interdyscyplinarność kształcenia	1	50	4397
Kurs doskonalący: Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1	24	4397
Szkolenia rad pedagogicznych: Praca z uczniem pod kątą wspierania jego rozwoju, zdolności i kreatywności	1	480	25671,30
Szkolenia rad pedagogicznych: Ewaluacja wewnętrzna skutecznym narzędziem poprawy jakości pracy szkoły/placówki	1	394	25671,30

VII. PROGRAM ROZWOJU KULTURY

1. Diagnoza do programu rozwoju kultury województwa łódzkiego (we współpracy z Biurem Planowania Przestrzennego WŁ)

We wrześniu 2010 r. Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego rozpoczęło prace nad „**Diagnozą do programu rozwoju kultury województwa łódzkiego**”, przy współudziale Departamentu Kultury i Edukacji, który na bieżąco monitorował postęp prowadzonych działań oraz konsultował z BPPWŁ przygotowywany materiał.

Po zakończonym pierwszym etapie prac – analizie ankiet, skierowanych do instytucji kultury i jednostek samorządu terytorialnego na terenie województwa łódzkiego oraz uwzględnieniu uwag do opracowanych poszczególnych rozdziałów Diagnozy, pod koniec grudnia 2011 r. Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego przekazało dokument do Departamentu Kultury i Edukacji.

Diagnoza ma na celu zobrazowanie obecnego stanu kultury w regionie – zarówno jeśli chodzi o infrastrukturę, produkty turystyki kulturowej, jak i ofertę instytucji kultury. Przeprowadzone badania pozwolą na przygotowanie długofalowej strategii rozwoju kultury w województwie – wyznaczenie priorytetów polityki kulturalnej i zaprogramowanie działań w obszarze kultury w województwie łódzkim na najbliższe lata. Podstawą do stworzenia Diagnozy były nie tylko dane zebrane dzięki ankietom, ale także dane uzyskane z Banku Danych Regionalnych GUS.

2. Regionalny Kongres Kultury

Na mocy Porozumienia zawartego w dniu 13 czerwca 2011 r. pomiędzy Marszałkiem Województwa Łódzkiego, Panem Witoldem Stępnem a Prezydent Miasta Łodzi, Panią Hanną Zdanowską został zrealizowany projekt pn. „Regionalny Kongres Kultury 2011”, współfinansowany przez Narodowe Centrum Kultury.

Kongres odbywał się w dniach **27 – 29 października** w Filharmonii Łódzkiej i Łódzkim Domu Kultury. Umożliwił on stworzenie wspólnej płaszczyzny do wymiany poglądów, zderzenia koncepcji i wizji reprezentantów świata kultury z województwa, a także zaproszonych gości z całego kraju. Przez trzy dni Kongresu wszystkie zainteresowane osoby mogły uczestniczyć w czterech głównych sesjach plenarnych (***Praktyki kulturowe – Diagnoza stanu kultury; Prawo do Miasta – Kultura jako dobro wspólne; Polityka kulturalna – Jak planować rozwój kultury?; Przemysły kreatywne – Jak zmienia się myślenie o kulturze i gospodarce?***) oraz w kilkunastu tematycznych sesjach panelowych z zakresu, m.in.: edukacji kulturalnej, wspierania młodych artystów, przyszłości instytucji kultury, integracji kulturalnej województwa łódzkiego czy współpracy środowisk kulturalnych z lokalnymi samorządami.

Regionalny Kongres Kultury został poprzedzony debatą przedkongresową prowadzoną na stronie internetowej Kongresu (www.kongres-kultury.pl). Odbył się również cykl spotkań dyskusyjnych z przedstawicielami środowisk kultury Łodzi i województwa łódzkiego. Posłużyły one zaproszeniu jak najszerszego grona do udziału w Kongresie oraz konsultacjom tematów przewidzianych do dyskusji. Brali w nich udział animatorzy kultury, przedstawiciele środowisk artystycznych i naukowych, twórcy, przedstawiciele samorządów lokalnych. Spotkania odbywały się w Łódzkim Domu Kultury oraz w województwie łódzkim w ramach 6 wyjazdów studyjnych (Skierniewice, Wieluń, Piotrków Trybunalski, Sieradz Pabianice, Łódź).

Na potrzeby Kongresu zlecono firmie Question Mark (Biuro Badań Społecznych) przeprowadzenie badań nt. „Preferencji kulturalnych mieszkańców województwa łódzkiego”. Przeprowadzone badania, poza analizą potrzeb kulturalnych objęły także kwestie m.in. percepcji kultury, źródeł wiedzy o kulturze, produktów kulturowych oraz uczestnictwa w kulturze.

Regionalny Kongres Kultury cieszył się dużym zainteresowaniem. Udział w nim wzięło ok. 1500 uczestników (3 dni). Zarejestrowały się 443 osoby.

Podczas Kongresu zdiagnozowano następujące problemy:

- ✓ brak współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ brak możliwości ubiegania się o dodatkowe środki finansowe na poziomie regionu przez instytucje kultury,
- ✓ brak działań integrujących środowisko artystyczne i kulturalne w województwie,
- ✓ brak ośrodka badawczego, który gromadziłby dane na temat kultury w województwie łódzkim,
- ✓ brak zwrócenia uwagi na środowiska związane z twórczością ludową,
- ✓ zmniejszające się uczestnictwo w kulturze,
- ✓ brak szkoleń dla kadr kultury,
- ✓ niski poziom czytelnictwa,
- ✓ brak racjonalnego i długofalowego planowania polityki kulturalnej,
- ✓ brak zobiektywizowanych metod porównywania efektywności instytucji kultury.

Regionalny Kongres Kultury był pierwszym tego typu wydarzeniem w regionie. Umożliwił on wymianę doświadczeń, pozwolił zaprezentować dobre praktyki sektora kultury w regionie, ale przede wszystkim ułatwił wytyczenie kierunków działań dla animatorów kultury i samorządów na najbliższe lata. Rozpoczął debatę nad kierunkiem niezbędnych przemian w sektorze kultury w województwie.

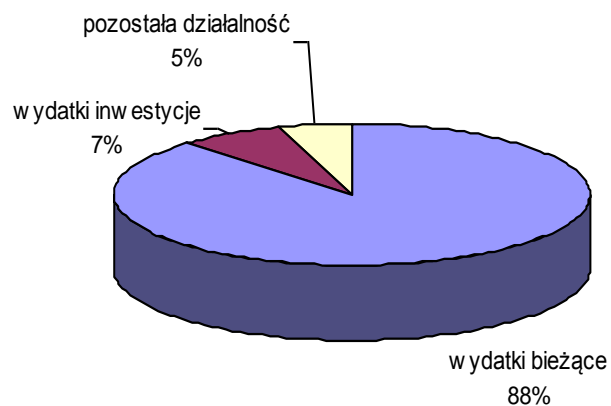
VIII. DZIAŁANIA DEPARTAMENTU W LICZBACH

Budżet 2011					
w zł					
WOJEWÓDZTWO	ROK	BUDŻET WOJEWÓDZTWA		BUDŻET DKiE	% UDZIAŁ WYDATKÓW DKiE DO BUDŻETU WŁ
1	2	3		4	5=4/3
ŁÓDZKIE	2011	Plan	1 013 574 917	146 097 131	14,41%
		Wykonanie	956 705 478	143 910 537	15,04%

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wyszczególnienie	2011
Wydatki bieżące	78 811 846
Wydatki inwestycyjne	6 442 083
Pozostała działalność	4 401 252
Stypendia	150 000
NGO	1 896 390
Nagrody	69 000
Zabytki	2 274 022
Inne	11 840
RAZEM	89 655 181

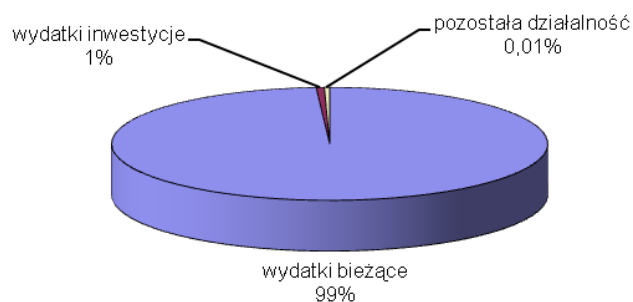
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Oświata i wychowanie

Wyszczególnienie	2011
wydatki bieżące	43 344 848
wydatki inwestycje	261 327
pozostała działalność	174 967
Stypendia	130 000
Dzień Edukacji Narodowej	35 000
Zakup licencji VULCAN	8 200
Wpłaty wynagrodzeń dla ekspertów biorących udział w komisjach egzaminacyjnych	1 767
RAZEM	43 781 142

Oświata i wychowanie

Edukacyjna opieka wychowawcza

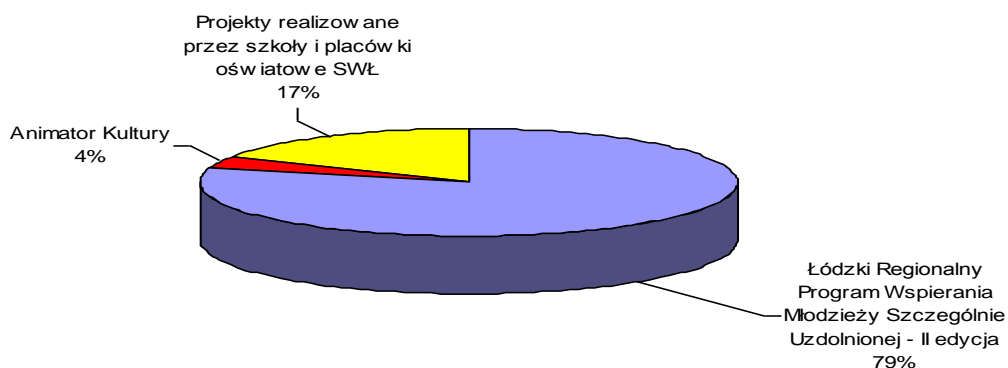
Wyszczególnienie	2011
wydatki bieżące	2 872 653
wydatki inwestycje	4 004 800
RAZEM	6 877 453

Wydatki realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Wyszczególnienie	2011
Łódzki Regionalny Program Wspierania Młodzieży Szczególnie Uzdolnionej - II edycja	2 865 705
Animator Kultury	132 219
Projekty realizowane przez szkoły i placówki oświatowe SWŁ	616 166
Realizacja Działania 9.4 Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach "Nowoczesna szkoła profesjonalna kadra pedagogiczna"	111 333
Realizacja Działania 9.3 Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach "Edukacja zdalna szansą na zwiększenie zasięgu kształcenia ustawicznego w regionie"	107 429
Realizacja Działania 9.2 Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach "Program wyrównywania szans edukacyjnych niepracujących uczniów kształcących się w zakresie pierwszych kwalifikacji zawodowych"	209 015
Realizacja Działania 9.4 priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach "Kurs doskonalący dla nauczycieli języka polskiego i wiedzy o kulturze w zakresie edukacji filmowej i teatralnej"	188 390
RAZEM	3 614 090

Wydatki realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

IX. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Wykaz podmiotów, którym przyznano dotację w otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji festiwalu w dziedzinie kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego w 2011 r.

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Stowarzyszenie Kultura Ludowa Regionu Opoczyńskiego	Opoczyński	Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Na Styku Ziemi Łódzkiej, Mazowsza i Małopolski”	Opoczno	25 000 zł
2	Międzynarodowe Stowarzyszenie Promocji Sztuki Choreograficznej im. Sergiusza Diagilewa	Łódź	V Międzynarodowy Konkurs Sztuki Choreograficznej im. Sergiusza Diagilewa	Łódź	160 000 zł
3	Stowarzyszenie Miłośników off Kultury „SMoK”	Łódź	XIV Festiwal Muzyki Filmowej	Łódź	50 000 zł
4	Łódzkie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego	Łódź	XXIV Festiwal „Muzyka w Starym Klasztorze” w Łagiewnikach	Łódź	18 000 zł
5	Łódzkie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego	Łódź	VIII Międzynarodowy Konkurs im. Karola Szymanowskiego	Łódź	100 000 zł
6	Stowarzyszenie „Busola dla Artystycznie Uzdolnionych Dzieci”	Łódź	Ogólnopolski Festiwal Słowa LICENTIA POETICA	Piotrków Trybunalski	24 000 zł
7	Stowarzyszenie Oświatowo-Edukacyjno-Wychowawcze „SOWA”	Rawski	VI Spotkania Zespołów i Kapel Ludowych na Majówce w Wilkowicach Gmina Rawa Mazowiecka	Wilkowice	10 000 zł

8	Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział w Łodzi	Łódź	XVI Łódzki Festiwal Chóralny - Cantio Lodziensis	Łódź	25 000 zł
9	Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne CANTORES	Pabianicki	II Międzynarodowy Festiwal „Muzyczny Środek Europy”	Konstantynów Łódzki	35 000 zł
10	Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy	Łęczycki	VII Ogólnopolski Przegląd Piosenki Turystycznej „NOCNIK 2011” i IV OPPT „MiniNOCNIK” w Łęczycy	Łęczyca	20 000 zł
11	Rawskie Stowarzyszenie Miłośników Gier Fabularnych i Fantastyki „TOPORY”	Rawski	Organizacja cyklicznego festiwalu filmów fantastycznych i historycznych	Rawa Mazowiecka	8 000 zł
12	Stowarzyszenie Twórców „Contur”	Łódź	22. Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier	Łódź	65 000 zł
13	Towarzystwo Śpiewacze im. Stanisława Moniuszki	Radomszczański	VII Międzynarodowy Festiwal Chóralny Wschód-Zachód-Zbliżenia Radomsko 2011	Radomsko	20 000 zł
14	Łódzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Miejskich „Topografie”	Łódź	IV edycja Festiwalu Miastograf wraz z cyklem wydarzeń towarzyszących odbywających się w miastach regionu	Łódź, Pabianice, Zgierz, Konstantynów Łódzki	25 000 zł
15	Ochotnicza Straż Pożarna w Bolimowie	Skierniewicki	I Międzynarodowy Festiwal Rzemiosła Dawnego w Bolimowie	Bolimów	35 000 zł
16	Fundacja Teatr Realistyczny	Skierniewicki	Poszukiwanie Alternatywy 2011	Skierniewice	30 000 zł
17	Stowarzyszenie Łoża Kulturalna Stare Miasto	Piotrków Trybunalski	Piotrkoff Art Festiwal	Piotrków Trybunalski	15 000 zł
18	Stowarzyszenie Magiczna Łódź	Łódź	Międzynarodowy Festiwal Sztuki Iluzji w Łodzi i regionie łódzkim pod hasłem "Festiwal	Łódź, Skierniewice	70 000 zł

			Magiczna Łódź" (XXXIII Kongres Iluzjonistów Łódź 2011)		
19	Fundacja Filmowa Se-ma-for	Łódź	Se-ma-for Film Festival On Tour 2011	Skierniewice, Łask, Zgierz, Opoczno, Poddębice, Łowicz, Tomaszów Mazowiecki, Wieruszów, Zduńska Wola, Wieluń, Bełchatów, Radomsko, Pajęczno, Kutno, Pabianice	50 000 zł
20	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dzielna	Opoczyński	I Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny Opoczno 2011	Opoczno, Łódź, Piotrków Trybunalski, Zduńska Wola	90 000 zł
21	Fundacja Łódzkie Spotkania Teatralne	Łódź	Spotkania 2011. Festiwal teatru alternatywnego	Łódź	40 000 zł
22	Fundacja Edukacji Wizualnej – Łódzki Festiwal Fotografii	Łódź	FOTOFESTIWAL 10. Międzynarodowy Festiwal Fotografii w Łodzi	Łódź	75 000 zł
23	Łódź Art Center	Łódź	V Międzynarodowy Festiwal Designu - Łódź Design 2011	Łódź	90 000 zł
24	Stowarzyszenie „Łódź Filmowa”	Łódź	XVI Forum Kina Europejskiego "Cinergia"	Łódź, Skierniewice, Radomsko, Bełchatów	180 000 zł
25	Stowarzyszenie Pisarzy Polskich Oddział w Łodzi	Łódź	Edycja Regionalna V Festiwalu "Puls Literatury"	Tomaszów Mazowiecki, Skierniewice, Brzeziny, Radomsko, Pabianice, Łódź	15 000 zł
26	Stowarzyszenie "Obywatele Obywatelom"	Łódź	Festiwal Uwolnij Kulturę!	Łódź	25 000 zł

Załącznik nr 2

Wykaz podmiotów, którym przyznano dotację w otwartym konkursie ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2011 r.

Zadanie nr 1 - Upowszechnianie wiedzy i podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców województwa łódzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń historycznych związanych z regionem łódzkim (priorytetowo traktowane będą przedsięwzięcia upamiętniające i upowszechniające wiedzę o Bitwie Łódzkiej 1914 r.)

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Fundacja „Pro Historia”	Warszawa	Łódzki Teatr Historii	Wieluń, Piotrków Trybunalski	40 000 zł
2	Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Ziemi Łęczyckiej	Łęczycki	Rocznica 850-lecia Konsekracji Archikolegiaty w Tumie	Tum	50 000 zł
3	Fundacja „Mirakle”	Zgierski	Spektakl Pamięci „Skamieniały las”, Bitwa Łódzka 1914	Łódź	35 000 zł
4	Stowarzyszenie "Inicjatywa Ziemi Bolimowskiej"	Skierniewicki	II Międzynarodowy Zlot Historyczny Bolimów 1915	Bolimów	40 000 zł
5	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mroga”	Łódzki Wschodni	Operacja Łódzka 1914 roku - Ocalić od zapomnienia	Koluszki	35 000 zł

Zadanie nr 2 - Upowszechnianie tradycyjnej kultury regionu łódzkiego

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Towarzystwo im. Marii Konopnickiej	Radomszczański	XIII Polonijne Warsztaty Artystyczne	Przedbórz - Góry Mokre	18 000 zł
2	Piotrkowskie Stowarzyszenie Rozwoju, Promocji i Integracji Europejskiej EURO-CENTRUM	Piotrków Tryb.	Powroty do tradycji - I Średniowieczna Biesiada Rodzinna na Podklasztorzu	Sulejów, Sulejów-Podklasztorze	18 000 zł

3	Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne CANTORES	Pabianicki	Cykl warsztatów „W poszukiwaniu kulturowej tożsamości”	Łódź, Konstantynów w Łódzki, Lutomiersk,	10 000 zł
4	Ośrodek Działań Ekologicznych Źródła	Łódź	Wychodzą z cienia podwórkowe wspomnienia	Łódź	22 000 zł
5	Lokalna Organizacja Turystyczna w Spała	Tomaszowski	Uroczystości związane z obchodami 500-lecia Spały	Spała	50 000 zł
6	Stowarzyszenie Polski Szlak Bursztynowy	Wieluński	V Europejskie Święto Bursztynu	Wieluń, Konopnica	40 000 zł
7	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Komenda Hufca Łowicz	Łowicki	Młodzieżowe Spotkanie Plenerowe – „NADBZURZAŃSKIE INSPIRACJE 5”	Nieborów	18 000 zł
8	Stowarzyszenie Kobiet w Konarzewie	Łęczycki	Europejski plener wikliniarski - dni twórczości ludowej	Konarzew	24 000 zł

Zadanie nr 3 - Upowszechnianie kultury regionu łódzkiego w kraju i za granicą, realizowane wspólnie z artystami i organizacjami kulturalnymi z krajów członkowskich UE i spoza UE (priorytetowo traktowane będą projekty realizowane w ramach programu kulturalnego polskiej prezydencji w radzie Unii Europejskiej, odbywające się w jednej z 10 stolic europejskich: Bruksela, Berlin, Paryż, Londyn, Madryt, Kijów, Mińsk, Moskwa, Pekin, Tokio lub w jednym z polskich centrów prezydentury: Sopot, Gdańsk, Wrocław, Poznań, Kraków, Warszawa)

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Stowarzyszenie Teatralne „Chorea”	Łódź	Dance United/Chorea Łódź 2011	Łódź	70 000 zł
2	Stowarzyszenie „NASZA GALERIA”	Łódź	Promocja regionu łódzkiego poprzez ekspozycje prac twórców niepełnosprawnych w projekcie "NASZA GALERIA" wraz z materiałami promocyjnymi w postaci albumów prac, kalendarzy regionu i strony internetowej pod wspólną nazwą <i>„Łódzkie, wartości utrwalenia i pokazywania”</i>	Łódź, Kraków	25 000 zł
3	Fundacja „Inicjatywy Powiatu Poddębickiego”	Poddębicki	Promocja Kultury Regionu Łódzkiego w Serbii.	Golubac (Serbia)	15 000 zł

Zadanie nr 4 - Promocja i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie przedsiębiorczości w sektorze kultury

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Łódź Art Center	Łódź	Łódź you like to be creative? Biznes i kultura - inspiracje	Łódź	45 000 zł
2	Fundacja Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	Łódź	Inicjatywa Kulturalni w Łodzi	Łódź	25 000 zł

Załącznik nr 3

Wykaz podmiotów, którym przyznano dotację w trybie pozakonkursowym na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2011 r.

Lp.	Wnioskodawca	Siedziba (powiat) beneficjenta	Nazwa zadania	Miejsce realizacji zadania	Przyznana kwota dotacji
1	Stowarzyszenie Nasza Galeria	Łódź	„Realizacja pleneru malarskiego w powiecie łowickim, podczas którego zostaną utrwalone perełki architektoniczne i najbardziej charakterystyczne pejzaże regionu łódzkiego.”	Łowicz, Kraków	8 557,00
2	Stowarzyszenie Edukacji Artystycznej Dzieci i Młodzieży oraz Animacji Kultury "Nadwrażliwi"	Wieruszowski	„Wieruszowskie spotkania pod kasztanem”	Wieruszów	10 000,00
3	Fundacja Urban Forms	Zgierski	Modlna się uczy!	Gm. Ozorków	10 000,00
4	Stowarzyszenie Teatralne Chorea	Łódź	Spektakl (monodram) pt. „Więcej”	Łódź	10 000,00
5	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Pieśni i Tańca „Wiśniowa Góra”	Łódzki wschodni	Jubileusz 55-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Wiśniowa Góra”. Widowisko folklorystyczno-obrzędowe ziemi łowickiej i opoczyńskiej pt. „Pierzawka”	Wiśniowa Góra	10 000,00
6	Fundacja Promocji i Wspierania Twórczości CONVIVO	Łódź	I Międzynarodowy Festiwal Twórczości Młodych „Folkowe Inspiracje”	Łódź	10 000,00
7	Fundacja Wspierania Kultury „Fabryka Tanga”	Łódź	I Międzynarodowy Festiwal Tanga Argentyńskiego w Łodzi TANGOŁÓDŹ FESTIVAL 2011 29.09. – 02.10.2011	Łódź	10 000,00
8	Fundację Rozwoju Kultury „Przestrzeń Wyobraźni”	Łódź	Nordland Art Festival 2011	Łódź	10 000,00
9	Towarzystwo Aktywizacji Muzyczno-Teatralnej Osób Niepełnosprawnych	Łódź	IV Międzynarodowy Przegląd Teatrów Muzycznych Osób Niepełnosprawnych	Łódź	10 000,00
10	Towarzystwo Aktywizacji Muzyczno-Teatralnej Osób Niepełnosprawnych	Łódź	Warsztaty teatralno-muzyczne	Łódź	10 000,00
11	Stowarzyszenie Teatralne Chorea	Łódź	Warsztaty taneczne	Łódź	10 000,00

12	Stowarzyszenie "Onjaty"	Łódzki wschodni	Warsztaty muzyczne	Łódź	10 000,00
13	Stowarzyszenie "Onjaty"	Łódzki wschodni	Warsztaty taneczne	Łódź	10 000,00
14	Stowarzyszenie Targowa 62	Łódź	Spektakl (recital) muzyczny pt. „Kiedy od ciszy pęka głowa”	Łódź	10 000,00
15	Fundacja Art Industry	Łódź	Uliczna Galeria Dźwięku	Łódź	10 000,00
16	Fundacja Art Industry	Łódź	Warsztaty w ramach trzeciej edycji Międzynarodowy Festiwal Producentów Muzycznych SOUNDEDIT	Łódź	10 000,00
17	Stowarzyszenie Teatralno-Filmowe "Eikon"	Łódź	Wsparcie realizacji i prezentacji spektaklu pt. "W sprawie uwodzenia" przygotowanego przez zespół Teatru Fabrycznego w Łodzi	Piotrków Trybunalski, Radomsko, Skierniewice	7 940,00
18	Fundacja "Kultury i Biznesu"	Łódź	Obchody rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę	Łódź	10 000,00
19	Fundacja II Łódzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku	Łódź	Seniorzy dla Polski w Unii Europejskiej	Łódź	6 420,00
20	Stowarzyszenie "Komitet Dziecka"	Łódź	Integracyjna impreza choinkowo-noworoczna dla dzieci województwa łódzkiego	Łódź	10 000,00
21	Towarzystwo Śpiewaczy "Lutnia"	Zgierski	Fenomen małej formy teatralnej	Aleksandrów Łódzki	10 000,00
22	Towarzystwo Imienia Marii Konopnickiej	Radomszczański	XXXIII Ogólnopolski Przegląd Piosenki i Przyspiewki Ludowej	Przedbórz	10 000,00
23	Towarzystwo Imienia Marii Konopnickiej	Radomszczański	XX Jubileuszowy Ogólnopolski Festiwal Pieśni i Piosenki o Mojej Ojczyźnie	Przedbórz	8 000,00
24	Pracownia Alternatywnego Wychowania	Łódź	Jestem twórczy	Łódź	4 600,00
25	Stowarzyszenie Rozwoju Węglewic "Biała Góra"	Wieruszowski	Wieczór kolęd	Galewice	10 000,00
26	Stowarzyszenie Śpiewacze "Canto Sonoro" im. Zygmunta Gzelli	Łódź	Koncert "Viva Espana Ole!"	Piotrków Trybunalski	9 994,13
27	Stowarzyszenie Śpiewacze "Canto Sonoro" im. Zygmunta Gzelli	Łódź	Koncert "Saudades" oraz "Kolęd i muzyki bożonarodzeniowej"	Piotrków Trybunalski	9 968,00
28	Kutnowskie Towarzystwo Historyczne	Kutnowski	W cieniu WRON-y. Stan wojenny w powiecie kutnowskim	Krośniewice	9 050,00
29	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Radomsko Związku Harcerstwa Polskiego	Radomszczański	XXVI Ogólnopolski Harcerski Festiwal Artystyczny "OPAL"	Radomsko	10 000,00

Załącznik nr 4

Zestawienie wysokości dotacji Samorządu Województwa Łódzkiego dla ww. instytucji kultury w latach 2006-2012

Budżet Instytucji Kultury Samorządu Województwa Łódzkiego w latach 2006-2012					
L.P.	NAZWA INSTYTUCJI KULTURY	ROK	BUDŻET INSTYTUCJI KULTURY, W TYM:		
			DOTACJA PODMIOTOWA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA	DOTACJA INWESTYCYJNA	RAZEM DOTACJA
1	2	3	4	5	6=4+5
1	TEATR WIELKI W ŁODZI	2006	19 010 000	1 050 000	20 060 000
		2007	22 778 800	9 046 357	31 825 157
		2008	24 276 313	3 486 966	27 763 279
		2009	29 609 729	922 435	30 532 164
		2010	26 961 846	3 330 048	30 291 894
		2011	29 554 469	1 535 046	31 089 515
		2012	28 500 000	5 681 347	34 181 347
2	TEATR IM. STEFANA JARACZA	2006	6 075 000	1 728 480	7 803 480
		2007	7 339 780	3 723 467	11 063 247
		2008	9 090 972	2 952 569	12 043 541
		2009	10 031 801	700 000	10 731 801
		2010	11 824 958	699 938	12 524 896
		2011	10 492 736	180 000	10 672 736
		2012	10 900 000	0	10 900 000
3	FILHARMONIA ŁÓDZKA	2006	7 175 000	430 996	7 605 996
		2007	8 671 200	585 000	9 256 200
		2008	12 233 000	548 178	12 781 178
		2009	14 388 530	406 500	14 795 030

		2010	13 822 489	206 000	14 028 489
		2011	16 232 674	250 401	16 483 075
		2012	14 000 000	3 688 469	17 688 469
4	MUZEUM SZTUKI W ŁODZI	2006	3 900 000	1 200 000	5 100 000
		2007	2 700 000	17 669 943	20 369 943
		2008	5 849 709	23 816 302	29 666 011
		2009	8 498 098	3 064 976	11 563 074
		2010	7 144 378	600 000	7 744 378
		2011	7 464 534	2 369 880	9 834 414
		2012	6 626 500	4 820 771	11 447 271
5	MUZEUM ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE W ŁODZI	2006	3 115 000	860 000	3 975 000
		2007	3 825 000	1 240 000	5 065 000
		2008	4 720 000	2 340 000	7 060 000
		2009	5 062 071	1 600 000	6 662 071
		2010	5 316 023	1 589 426	6 905 449
		2011	5 091 646	904 598	5 996 244
		2012	4 700 000	2 550 000	7 250 000
6	WOJEWÓDZKA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARSZ. J. PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI	2006	3 720 000	734 468	4 454 468
		2007	4 231 000	1 357 518	5 588 518
		2008	4 780 000	1 124 964	5 904 964
		2009	5 391 768	893 152	6 284 920
		2010	5 525 425	951 344	6 476 769
		2011	5 295 966	1 046 030	6 341 996
		2012	5 550 000	900 000	6 450 000

7	ŁÓDZKI DOM KULTURY	2006	3 767 000	376 000	4 143 000
		2007	4 250 000	250 000	4 500 000
		2008	4 320 000	320 000	4 640 000
		2009	4 926 000	330 000	5 256 000
		2010	5 019 396	100 000	5 119 396
		2011	4 679 821	156 128	4 835 949
		2012	4 400 000	3 365 355	7 765 355

Załącznik nr 5

Rozlokowanie środków w ramach RPO WŁ 2007-2013 – Infrastruktura kultury (stan na dzień 31 stycznia 2012 r.)

Projekty RPO WŁ realizowane w ramach Działania V.4 Infrastruktura kultury (stan na 31.01.2012 r.)						
Lp.	Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Data rozpoczęcia realizacji	Data zakończenia realizacji
1.	„Wzmocnienie roli Szlaku Bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego – Działanie V.4 Infrastruktura kultury”	Powiat Wieluński	7 089 018,75	5 185 866,74	2008-10-01	2012-12-31
2.	Utworzenie Regionalnego Ośrodka Kultury, Edukacji i Dokumentacji Muzycznej przez Akademię Muzyczną im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi	Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi	29 599 361,00	19 180 385,93	2010-04-01	2014-12-31
3.	„Centrum promocji mody – klastery branży tekstylno-odzieżowej – infrastruktura”	Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi	23 385 011,40	15 784 956,97	2009-11-01	2012-12-31
4.	Przebudowa wnętrza łódzkiego domu kultury obejmująca salę kolumnową wraz z pomieszczeniami przyległymi w celu umożliwienia rozwijania i kształtowania kulturowej tożsamości	Łódzki Dom Kultury	6 067 806,00	2 475 481,15	2010-01-01	2012-06-30

	regionu					
5.	„Łask - Łódź - Piotrków Trybunalski - ku demokracji, humanizmowi, wielokulturowości - stworzenie trzech centrów idei"	Archidiecezja Łódzka	48 108 529,65	40 892 250,20	2008-10-01	2013-12-31
6.	„Remont i adaptacja zabytkowego budynku Willi Kozłowskich pod potrzeby jednostek kultury działających na terenie Miasta Skierniewice"	Miasto Skierniewice	2 516 696,14	1 196 925,30	2009-07-17	2011-09-30
7.	Termy Uniejów - Regionalny Markowy Produkt Turystyki Uzdrowskiej - Działanie V.4 - Infrastruktura kultury.	Gmina Uniejów	13 160 652,04	9 005 230,39	2010-03-31	2012-03-31
8.	Budowa małej sceny Teatru Powszechnego w Łodzi	Teatr Powszechny w Łodzi	9 200 000,00	3 793 303,28	2010-07-01	2012-09-30
9.	Adaptacja budynku kotłowni Centralnego Muzeum Włókiennictwa na cele muzeum interaktywnego	Centralne Muzeum Włókiennictwa	12 499 936,63	5 122 924,83	2008-08-28	2012-12-22
10.	„Przebudowa Amfiteatru w Sieradzu"	Sieradzkie Centrum Kultury	537 682,41	219 926,26	2010-01-29	2012-06-30
11.	Wykonanie i montaż organów	Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina	11 628 837,97	2 454 000,00	2010-04-20	2014-12-31

12.	Budowa regionalnego centrum kultury "Romanika" w Sulejowie	Gmina Sulejów	10 515 990,64	3 366 345,82	2010-04-30	2013-12-30
13.	„Budowa Regionalnego Centrum Kultury w Drzewicy”	Gmina i Miasto Drzewica	14 290 773,80	7 133 531,28	2010-04-19	2013-11-29
14.	Budowa Domu Ludowego i Świątlicy w Kraśnicy	Gmina Opoczno	2 658 419,64	1 091 434,14	2008-03-19	2011-12-30
15.	Poszerzenie oferty kulturalnej Gminy Miasto Łowicz poprzez remont i adaptację piwnic Ratusza Miejskiego wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej	Gmina Miasto Łowicz	930 279,00	465 139,50	2010-06-28	2013-12-31
16.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku gminnego ośrodka kultury w osiedlu Niewiadów	Gmina Ujazd	10 377 758,09	5 188 879,04	2010-08-26	2013-12-31
17.	„Ochrona walorów dziedzictwa kulturowego regionu poprzez realizację prac konserwatorskich w Sali Balowej Pałacu Karola Poznańskiego przy ul. Gdańskiej 32”	Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi	2 895 868,05	1 417 934,02	2010-11-01	2012-10-30
18.	Rewitalizacja obiektu mieszczącego siedzibę główną Muzeum Sztuki w Łodzi przy ul. Więckowskiego	Muzeum Sztuki w Łodzi	4 412 507,00	1 793 702,03	2010-12-14	2012-12-31

	36 - Pałac (budynek A)					
19.	„Centrum Dialogu”	Miasto Łódź	10 187 882,94	2 134 272,16	2010-08-20	2011-12-31
20.	„Podniesienie standardu infrastruktury Muzeum Regionalnego im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku oraz polepszenie dostępności do oferowanych usług poprzez roboty budowlane oraz zakup wyposażenia”	Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku	812 910,00	333 640,17	2010-03-01	2011-12-31
21.	Ochrona i propagowanie dziedzictwa materialnej i duchowej kultury księżaków łowickich, jako istotnego elementu tradycji, kultury i turystyki woj. łódzkiego poprzez podniesienie standardu infrastruktury i usług muzeum w Łowiczu	Muzeum W Łowiczu	8 398 173,09	3 245 009,53	2008-12-16	2013-09-30
22.	„Umacnianie pozytywnego wizerunku Województwa Łódzkiego poprzez modernizację i wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej oraz organizację imprezy kulturalnej „Smaki Królowej Bony”	Gmina Wola Krzysztoporska	3 105 055,47	1 552 527,73	2007-11-07	2013-09-28

23.	„Modernizacja obiektu Miejskiego Domu Kultury wraz z jego przebudową, rozbudową i zakupem technologii teatralno-artystycznej”	Gmina Przedbórz	2 382 615,74	1 185 132,45	2010-06-01	2013-03-31
24.	„Rozwój infrastruktury kultury poprzez utworzenie Centrum Teatru, Muzyki i Tańca w Kutnie”	Gmina Miasto Kutno	4 939 111,00	2 440 641,50	2009-09-30	2011-12-30
25.	„Poprawa stanu infrastruktury kultury oraz polepszenie dostępności do oferowanych usług poprzez modernizację Kutnowskiego Domu Kultury”	Miasto Kutno	14 547 164,42	7 273 582,20	2008-06-30	2011-12-31
26.	Gminno-parkowe centrum kultury i ekologii w Plichtowie	Gmina Nowosolna	1 282 296,78	607 070,13	2008-01-29	2011-09-30
27.	Rozbudowa i przebudowa budynku głównego i oficyny muzeum regionalnego w Brzezinach – etap I	Muzeum Regionalne W Brzezinach	738 607,48	369 303,74	2010-09-15	2011-11-30
28.	Budowa miejskiego centrum kultury wraz z ekspozycją giganty mocy	Miasto Bełchatów	19 640 000,03	9 615 025,01	2011-02-01	2013-12-20
29.	Poprawa infrastruktury budynków Teatru Wielkiego w Łodzi	Teatr Wielki w Łodzi	58 856 861,87	35 567 496,10	2008-01-15	2013-12-31
30.	"Od elekcji Królów Polski do epoki Internetu - sieradzka	Gmina Miasto Sieradz	3 692 154,90	1 964 579,98	2007-01-01	2013-09-30

	starówka historycznym i kulturowym dziedzictwem regionu - działanie V.4 Infrastruktura kultury".					
Razem			338 45 961,93	192 056 497,58		